

**FINANCIEEL
JAARVERSLAG 2018**

FINANCIEEL VERSLAG 2018
ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Fluvius System Operator CVBA over het boekjaar afgesloten op 31 december 2018

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de balans op 31 december 2018, over de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op 31 december 2018 en over de toelichting (alle stukken gezamenlijk de "Jaarrekening") en omvat tevens ons verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden als commissaris benoemd door de algemene vergadering op 19 mei 2017, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordacht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die zal beraadslagen over de Jaarrekening afgesloten op 31 december 2019. We hebben de wettelijke controle van de Jaarrekening van de Vennootschap uitgevoerd gedurende 8 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de controle van de Jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de Jaarrekening van Fluvius System Operator CVBA (de "Vennootschap"), die de balans op 31 december 2018 omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van € 4.747.495.624 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een met een resultaat van het boekjaar van € 0.

Naar ons oordeel geeft de Jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de Vennootschap per 31 december 2018, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Basis voor ons oordeel zonder voorbehoud

We hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards on Auditing ("ISA's"). Onze verantwoordelijkheden uit hoofde van die standaarden zijn nader beschreven in het gedeelte "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de Jaarrekening" van ons verslag.

Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de Jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

De kernpunten van onze controle zijn die aangelegenheden die volgens ons professioneel oordeel het meest significant waren bij onze controle van de Jaarrekening van de huidige verslagperiode.

Deze aangelegenheden werden behandeld in de context van onze controle van de Jaarrekening als een geheel en bij het vormen van ons oordeel hieromtrent en derhalve formuleren wij geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Voorziening voor personeelsbeloningen

- Beschrijving van het punt en het auditrisico :

De voorzieningen voor de personeelsbeloningen bedragen € 256,7 miljoen per 31 december 2018. De Vennootschap erkent de voorzieningen voor deze lange termijn personeelsbeloningen op basis van de vereisten zoals aanvaard binnen de Belgische boekhoudwetgeving. De plannen van de Vennootschap worden beschreven in VOL 6.19 van de Jaarrekening.

De waardering van deze voorzieningen is complex en vereist inschattingen van het management. Door de complexiteit wordt de Vennootschap voor de berekening van de voorziening bijgestaan door een externe actuaaris. De waardering van de voorzieningen is gebaseerd op de onderliggende personeelsdata van de verschillende pensioenplannen waarop vervolgens bepaalde actuariële assumpties worden toegepast zoals verwachte inflatie, verdisconteringsvoeten, verwachte gemiddelde salarisstijgingen en het personeelsverloop.

Een wijziging in deze assumpties of het gebruik van foutieve personeelsdata zouden een materiële impact hebben op de Jaarrekening.

Om deze redenen is de waardering van de voorzieningen voor de personeelsbeloningen een kernpunt van onze controle.

- ▶ Samenvatting van de uitgevoerde controleprocedures:

Onze auditwerkzaamheden omvatten onder andere:

- Een analyse van de bestaande plannen binnen de Vennootschap en bespreking van eventuele wijzigingen in deze plannen.
- Het testen van de onderliggende personeelsdata door middel van analytisch nazicht ten opzichte van vorig boekjaar en door middel van aansluiting (van o.a. ouderdom, geslacht, salaris, anciënniteit) van een steekproef personeelsleden met onderliggende documentatie.
- Het beoordelen van de bekwaamheid en de onafhankelijkheid van de externe actuaaris.
- Het betrekken van onze interne actuarissen om de gepastheid te beoordelen van de gebruikte actuariële modellen in overeenstemming met de Belgische boekhoudwetgeving en om de redelijkheid te beoordelen van de significante assumpties die worden gebruikt voor de waardering van de voorziening.
- Wij hebben adequaatheid en volledigheid van VOL6.19 van de Jaarrekening beoordeeld.

Financieringsactiviteiten

- ▶ Beschrijving van het punt en het auditrisico :

De balans van de Vennootschap wordt significant beïnvloed door de financieringsactiviteit die de

Vennootschap vervult. Op 31 december 2018 bedraagt de lange termijn financiering € 3.992,0 miljoen en de korte termijn financiering € 28,5 miljoen. Deze financiering wordt vervolgens gebruikt om leningen toe te staan aan de distributienetbeheerders, waardoor de Vennootschap voor € 3.920,5 miljoen lange termijn vorderingen heeft openstaan ten aanzien van de distributienetbeheerders. Gezien de grootteorde van deze bedragen ten aanzien van enerzijds de totale activa en anderzijds de totale passiva van de Vennootschap en de opvolging en inschatting van het management inzake de terugbetalingscapaciteiten van de distributienetbeheerders wordt dit als een kernpunt van onze controle beschouwd.

- ▶ Samenvatting van de uitgevoerde controleprocedures:

Wij hebben volgende procedures uitgevoerd:

- Het beoordelen van de boekhoudkundige verwerking van de leningen en de bijhorende transactiekosten.
- Het aansluiten van de interestkosten en interestbaten met van de verschillende leningen met de betreffende voorwaarden zoals omschreven in de onderliggende contracten.
- Het afstemmen van het hoofdbedrag van de leningen met contracten, confirmaties en betalingen.
- Wij hebben van de directie van de Vennootschap het lange termijn financieel plan verkregen van de Vennootschap alsook van de netbeheerders om de terugbetalingscapaciteit van deze laatste te beoordelen. Deze plannen werden beoordeeld op basis van de jaarrekeningen van de netbeheerders alsook door middel van gesprekken met de directie en met de met governance belaste personen.
- Wij hebben de adequaatheid van toelichting VOL 7 van de Jaarrekening beoordeeld.

Fusie door overneming van Infrax CVBA

- ▶ Beschrijving van het punt en het auditrisico :

Per beslissing van de algemene vergadering op 28 juni 2018 en met ingang vanaf 1 juli 2018 is de

Vennootschap gefuseerd met Infrax CVBA, de werkmaatschappij verbonden aan de andere distributienetbeheerders in het Vlaams Gewest. Deze fusie heeft een ingrijpende impact op de Jaarrekening van de Vennootschap en wordt bijgevolg ook beschouwd als een niet recurrente complexe transactie waarbij management onder meer belangrijke inschattingen en assumpties heeft moeten maken. Hierdoor beschouwen we de fusie als een kernpunt van onze controle.

► Samenvatting van de uitgevoerde controleprocedures:

Onze auditwerkzaamheden omvatten onder andere:

- Analyse van de juridische en vennootschapsrechtelijke stukken aangaande deze transactie
- Controle van de harmonisering van de waarderingsregels van ex Infrax CVBA in overeenstemming met waarderingsregels van de Vennootschap die zijn opgestelde in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel
- Het beoordelen van de boekhoudkundige verwerking van de fusie in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel
- Wij hebben adequaatheid en volledigheid van toelichtingen bij de Jaarrekening beoordeeld.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de Jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel en evenals voor het systeem van interne beheersing dat het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de Jaarrekening die geen afwijkingen van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of het maken van fouten.

In het kader van de opstelling van de Jaarrekening, is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vennootschap om haar

continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Vennootschap te vereffenen of om de bedrijfsactiviteiten stop te zetten of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle over de Jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de Jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van de Jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de Jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van het systeem van interne beheersing;

- ▶ Het verkrijgen van inzicht in het systeem van interne beheersing dat relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van het systeem van interne beheersing van de Vennootschap;
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- ▶ Het concluderen van de aanvaardbaarheid van de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling, en op basis van de verkregen controle-informatie, concluderen of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven. Als we besluiten dat een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de Jaarrekening, of indien deze toelichtingen niet adequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die werd verkregen tot op de datum van ons commissarisverslag. Latere gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden

dat de continuïteit van de Vennootschap niet langer gehandhaafd kan worden;

- ▶ Het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de Jaarrekening, en of deze Jaarrekening, de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het auditcomité binnen het bestuursorgaan, onder meer over de geplande reikwijdte en de timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die we identificeren tijdens onze controle.

We verstrekken aan het auditcomité binnen het bestuursorgaan een verklaring dat we de relevante deontologische vereisten inzake onafhankelijkheid naleven en we melden hierin alle relaties en andere aangelegenheden die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid zouden kunnen beïnvloeden, alsook, voor zover van toepassing, de bijbehorende maatregelen die we getroffen hebben om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Aan de hand van de aangelegenheden die met het auditcomité binnen het bestuursorgaan besproken worden, bepalen we de aangelegenheden die het meest significant waren bij de controle van de Jaarrekening over de huidige periode en die daarom de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de Jaarrekening, voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten van de Vennootschap.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (Herzien) bij de in

België van toepassing zijnde ISA's, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de jaarrekening alsook de naleving van bepaalde verplichtingen uit het Wetboek van vennootschappen na te gaan en de statuten te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de Jaarrekening

Naar ons oordeel, na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag, stemt dit jaarverslag overeen met de Jaarrekening voor

hetzelfde boekjaar, enerzijds, en is dit jaarverslag opgesteld overeenkomstig artikelen 95 en 96 van het Wetboek van vennootschappen, anderzijds.

In de context van onze controle van de Jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden. Verder drukken wij geen redelijke mate van zekerheid uit over het jaarverslag.

Vermeldingen betreffende de sociale balans

De sociale balans, neer te leggen overeenkomstig artikel 100, § 1, 6°/2 van het Wetboek van vennootschappen, bevat, zowel qua vorm als qua inhoud, de door de wet vereiste inlichtingen, en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties op basis van de informatie waarover wij beschikken in ons controledossier.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Jaarrekening en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap.

De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Jaarrekening bedoeld in artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de Jaarrekening.

Andere vermeldingen

- ▶ Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.
- ▶ De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- ▶ Wij hebben geen kennis van verrichtingen of beslissingen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van

vennootschappen zijn gedaan of genomen en die in ons verslag zouden moeten vermeld worden.

- ▶ Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Gent, 1 april 2019

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA
Commissaris
Vertegenwoordigd door

Paul Eelen
Vennoot*

* Handelend in naam van een BVBA

19PE00193

40				1	EUR	
NAT.	Datum neerlegging	Nr. 0477.445.084	Blz.	E.	D.	VOL 1

**JAARREKENING EN ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK
VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN**

IDENTIFICATIEGEGEVENS (op datum van neerlegging)

NAAM: **Fluvius System Operator**

Rechtsvorm: **CVBA**

Adres: **Brusselsesteenweg**

Nr.: **199**

Postnummer: **9090**

Gemeente: **Melle**

Land: **België**

Rechtspersonenregister (RPR) - Ondernemingsrechtbank van **Gent, afdeling Gent**

Internetadres¹:

Ondernemingsnummer **0477.445.084**

DATUM **18/04/2006** van de neerlegging van de oprichtingsakte OF van het recentste stuk dat de datum van bekendmaking van de oprichtingsakte en van de akte tot statutenwijziging vermeldt.

JAARREKENING **IN EURO (2 decimalen)** ²

goedgekeurd door de algemene vergadering van **23/05/2019**

met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van **1/01/2018** tot **31/12/2018**

Vorig boekjaar van **1/01/2017** tot **31/12/2017**

De bedragen van het vorige boekjaar zijn / zijn niet ³ identiek met die welke eerder openbaar werden gemaakt.

Totaal aantal neergelegde bladen: **52** Nummers van de secties van het standaardmodel die niet werden neergelegd omdat ze niet dienstig zijn: 6.1, 6.2.2, 6.2.3, 6.2.4, 6.2.5, 6.3.1, 6.3.2, 6.3.4, 6.3.6, 6.5.2, 6.7.2, 6.8, 6.18.2, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15

Handtekening
(naam en hoedanigheid)
Joachim Noynaert
Hoofd Boekhouding

Handtekening
(naam en hoedanigheid)
David Termont
Directeur Financieel Beheer

¹ Facultatieve vermelding.

² Indien nodig, aanpassen van de eenheid en munt waarin de bedragen zijn uitgedrukt.

³ Schrappen wat niet van toepassing is.

**LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN
COMMISSARISSEN EN VERKLARING BETREFFENDE EEN
AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE****LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN**

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente) en functie in de onderneming

Thienpont Filip

Hoorndriesstraat 31, 9820 Merelbeke, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 27/03/2013- 1/07/2018

Tobback Louis

Goede Haardlaan 10, 3001 Heverlee, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Buyse Pieter

Leo Bruynincxstraat 18, 9200 Dendermonde, België

Functie : Voorzitter

Mandaat : 1/07/2018

Bisschops Bart

Oude Baan 77, 3650 Dilsen-Stokkem, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018- 28/03/2019

Claessens Jos

Sprink 11, 3950 Bocholt, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018- 28/03/2019

Cluckers Geert

Drie Lindekensersf 4, 3290 Diest, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018- 28/03/2019

Coppens David

Leopoldlaan 140, 9300 Aalst, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 29/04/2016- 1/07/2018

De Groef Jean-Pierre

Koningin Astridlaan 13, 1830 Machelen (Bt.), België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Dejaegher Christof

Beluikstraat 1, 8970 Poperinge, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 27/03/2013- 1/07/2018

LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN (vervolg van de vorige bladzijde)

Diels Paul

Lichtaartsesteenweg 39, 2275 Lille, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Dries Wim

Mispelaarstraat 44, 3600 Genk, België

Functie : Ondervoorzitter van de raad van bestuur

Mandaat : 1/07/2018- 28/03/2019

Drieskens Raf

Broesveldstraat 36, 3910 Pelt, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018- 28/03/2019

Geypen Greet

Kruisvelstraat 28, 2800 Mechelen, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Gryffroy Andries

Platanendreef 27, 9090 Melle, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018- 28/03/2019

Janssens Luc

Bunderbeeklaan 1, 2950 Kapellen (Antw.), België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Kennis Koen

Bosduifstraat 19, 2018 Antwerpen 1, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Laridon Lies

Ijzerlaan 58, 8600 Diksmuide, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018- 28/03/2019

Lombaerts Piet

Sint-Denijseweg 64, 8500 Kortrijk, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 27/03/2013- 1/07/2018

Martens Luc

De Munt 33, bus 62, 8800 Roeselare, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Meulemans Bert

Vogelzangwijk 14, 3190 Boortmeerbeek, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018- 28/03/2019

LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN (vervolg van de vorige bladzijde)

Peeters Christophe

Sint-Lievenspoortstraat 262, 9000 Gent, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018- 28/03/2019

Schiltz Willem-Frederik

Waterloostraat 39, 2600 Berchem (Antwerpen), België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018- 28/03/2019

Stockbroekx Ise

Victor Frislei 64, 2900 Schoten, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 27/03/2013- 1/07/2018

Teerlinck Paul

Sint-Amandstraat 2, 9000 Gent, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Verbeeck Paul

Beekstraat 10, 2560 Nijlen, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018- 28/03/2019

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BV CVBA 0446.334.711

Pauline van Pottelsberghelaan 12, 9051 Sint-Denijs-Westrem, België

Functie : Commissaris, Lidmaatschapsnummer : B00160

Mandaat : 19/05/2017- 24/04/2020

Vertegenwoordigd door :

1. Eelen Paul

Aststraat 55 , 8790 Waregem, België

, Lidmaatschapsnummer : A02213

Versnick Geert

Onderbergen 86, 9000 Gent, België

Functie : Ondervoorzitster van de raad van bestuur

Mandaat : 27/03/2013- 24/01/2018

Partyka Katrien

Kloostergang 2, 3300 Tienen, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 27/03/2013- 1/07/2018

VERKLARING BETREFFENDE EEN AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE

Het bestuursorgaan verklaart dat geen enkele opdracht voor nazicht of correctie werd gegeven aan iemand die daar wettelijk niet toe gemachtigd is met toepassing van de artikelen 34 en 37 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

De jaarrekening ~~werd~~ / werd niet * geverifieerd of gecorrigeerd door een externe accountant of door een bedrijfsrevisor die niet de commissaris is.

In bevestigend geval, moeten hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke externe accountant of bedrijfsrevisor en zijn lidmaatschapsnummer bij zijn Instituut, evenals de aard van zijn opdracht:

- A. Het voeren van de boekhouding van de onderneming **,
- B. Het opstellen van de jaarrekening **,
- C. Het verifiëren van de jaarrekening en/of
- D. Het corrigeren van de jaarrekening.

Indien taken bedoeld onder A. of onder B. uitgevoerd zijn door erkende boekhouders of door erkende boekhouders-fiscalisten, kunnen hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke erkende boekhouder of erkende boekhouder-fiscalist en zijn lidmaatschapsnummer bij het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten, evenals de aard van zijn opdracht.

Naam, voornamen, beroep en woonplaats	Lidmaatschaps-nummer	Aard van de opdracht (A, B, C en/of D)

* Schrappen wat niet van toepassing is.

** Facultatieve vermelding.

JAARREKENING

BALANS NA WINSTVERDELING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA				
OPRICHTINGSKOSTEN	6.1	20		
VASTE ACTIVA		21/28	10.294.981,68	1.704.748,61
Immateriële vaste activa	6.2	21	2.509.081,02	
Materiële vaste activa	6.3	22/27	5.921.471,03	316.461,98
Terreinen en gebouwen		22		
Installaties, machines en uitrusting		23		
Meubilair en rollend materieel		24	5.166.376,91	316.461,98
Leasing en soortgelijke rechten		25		
Overige materiële vaste activa		26	755.094,12	
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27		
Financiële vaste activa	6.4 / 6.5.1	28	1.864.429,63	1.388.286,63
Verbonden ondernemingen	6.15	280/1	165.000,00	165.000,00
Deelnemingen		280	165.000,00	165.000,00
Vorderingen		281		
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	6.15	282/3	15.700,00	29.550,00
Deelnemingen		282	15.700,00	29.550,00
Vorderingen		283		
Andere financiële vaste activa		284/8	1.683.729,63	1.193.736,63
Aandelen		284	843.057,48	832.057,48
Vorderingen en borgtochten in contanten		285/8	840.672,15	361.679,15

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	4.737.200.642,17	4.058.299.772,51
Vorderingen op meer dan één jaar		29	3.945.528.306,24	3.470.500.000,00
Handelsvorderingen		290		
Overige vorderingen		291	3.945.528.306,24	3.470.500.000,00
Vorraden en bestellingen in uitvoering		3	68.087.528,78	33.645.915,65
Vorraden		30/36	68.087.528,78	33.645.915,65
Grond- en hulpstoffen		30/31	68.087.528,78	33.645.915,65
Goederen in bewerking		32		
Gereed product		33		
Handelsgoederen		34		
Onroerende goederen bestemd voor verkoop		35		
Vooruitbetalingen		36		
Bestellingen in uitvoering		37		
Vorderingen op ten hoogste één jaar		40/41	427.543.449,40	267.919.460,78
Handelsvorderingen		40	251.362.760,81	155.033.045,11
Overige vorderingen		41	176.180.688,59	112.886.415,67
Geldbeleggingen	6.5.1 / 6.6	50/53	1.782.616,30	742.197,16
Eigen aandelen		50		
Overige beleggingen		51/53	1.782.616,30	742.197,16
Liquide middelen		54/58	2.093.965,98	31.389.800,86
Overlopende rekeningen	6.6	490/1	292.164.775,47	254.102.398,06
TOTAAL DER ACTIVA		20/58	4.747.495.623,85	4.060.004.521,12

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN		10/15	10.407.375,28	1.006.637,36
Kapitaal	6.7.1	10	10.174.526,84	915.124,84
Geplaatst kapitaal		100	10.174.526,84	915.124,84
Niet-opgevraagd kapitaal ⁴		101		
Uitgiftepremies		11	127.007,11	68.265,11
Herwaarderingsmeerwaarden		12		
Reserves		13	86.267,52	3.673,60
Wettelijke reserve		130	86.267,52	3.673,60
Onbeschikbare reserves		131		
Voor eigen aandelen		1310		
Andere		1311		
Belastingvrije reserves		132		
Beschikbare reserves		133		
Overgedragen winst (verlies)(+)/(-)		14	19.573,81	19.573,81
Kapitaalsubsidies		15		
Voorschot aan de vennoten op de verdeling van het netto-actief ⁵		19		
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN ..		16	256.730.000,00	210.947.000,00
Voorzieningen voor risico's en kosten		160/5	256.730.000,00	210.947.000,00
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen		160	256.730.000,00	210.947.000,00
Fiscale lasten		161		
Grote herstellings- en onderhoudswerken		162		
Milieuverplichtingen		163		
Overige risico's en kosten	6.8	164/5		
Uitgestelde belastingen		168		

⁴ Bedrag in mindering te brengen van het geplaatst kapitaal.

⁵ Bedrag in mindering te brengen van de andere bestanddelen van het eigen vermogen.

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
SCHULDEN		17/49	4.480.358.248,57	3.848.050.883,76
Schulden op meer dan één jaar	6.9	17	3.991.962.641,56	3.449.329.087,01
Financiële schulden		170/4	3.991.962.641,56	3.449.329.087,01
Achtergestelde leningen		170		
Niet-achtergestelde obligatieleningen		171	3.950.837.641,88	3.449.329.087,01
Leasingschulden en soortgelijke schulden		172		
Kredietinstellingen		173	41.124.999,68	
Overige leningen		174		
Handelsschulden		175		
Leveranciers		1750		
Te betalen wissels		1751		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		176		
Overige schulden		178/9		
Schulden op ten hoogste één jaar	6.9	42/48	434.740.964,12	343.585.162,74
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		42	3.500.000,03	
Financiële schulden		43	24.956.110,69	
Kredietinstellingen		430/8	24.956.110,69	
Overige leningen		439		
Handelsschulden		44	146.869.139,39	122.449.176,78
Leveranciers		440/4	146.869.139,39	122.449.176,78
Te betalen wissels		441		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		46		
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	6.9	45	68.783.017,34	121.088.337,97
Belastingen		450/3	3.366.529,43	51.301.850,15
Bezoldigingen en sociale lasten		454/9	65.416.487,91	69.786.487,82
Overige schulden		47/48	190.632.696,67	100.047.647,99
Overlopende rekeningen	6.9	492/3	53.654.642,89	55.136.634,01
TOTAAL VAN DE PASSIVA		10/49	4.747.495.623,85	4.060.004.521,12

RESULTATENREKENING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten		70/76A	1.706.512.161,98	1.115.531.486,65
Omzet	6.10	70	1.633.675.587,29	1.046.023.890,31
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname)(+)/(-)		71		
Geproduceerde vaste activa		72		
Andere bedrijfsopbrengsten	6.10	74	27.053.574,69	21.091.596,34
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	6.12	76A	45.783.000,00	48.416.000,00
Bedrijfskosten		60/66A	1.692.509.344,89	1.101.914.235,41
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		60	144.997.509,01	89.087.777,13
Aankopen		600/8	140.530.569,07	87.407.512,46
Voorraad: afname (toename)(+)/(-)		609	4.466.939,94	1.680.264,67
Diensten en diverse goederen		61	1.086.102.081,65	563.507.772,67
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen(+)/(-)	6.10	62	405.225.136,44	402.744.554,17
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	8.627.562,73	425.918,35
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)(+)/(-)		631/4	-923.049,31	-2.886.227,32
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)(+)/(-)	6.10	635/8		
Andere bedrijfskosten	6.10	640/8	2.697.104,37	618.440,41
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten		649		
Niet-recurrente bedrijfskosten	6.12	66A	45.783.000,00	48.416.000,00
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies)(+)/(-)		9901	14.002.817,09	13.617.251,24

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Financiële opbrengsten		75/76B	125.465.330,26	107.921.926,07
Recurrente financiële opbrengsten		75	125.465.330,26	107.921.926,07
Opbrengsten uit financiële vaste activa		750		
Opbrengsten uit vlottende activa		751	124.741.251,02	107.541.628,76
Andere financiële opbrengsten	6.11	752/9	724.079,24	380.297,31
Niet-recurrente financiële opbrengsten	6.12	76B		
Financiële kosten	6.11	65/66B	129.426.824,97	112.284.715,69
Recurrente financiële kosten		65	129.426.824,97	112.284.715,69
Kosten van schulden		650	129.112.865,39	112.193.730,29
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)(+)/(-)		651		
Andere financiële kosten		652/9	313.959,58	90.985,40
Niet-recurrente financiële kosten	6.12	66B		
Winst (Verlies) van het boekjaar voor belasting(+)/(-)		9903	10.041.322,38	9.254.461,62
Onttrekkingen aan de uitgestelde belastingen		780		
Overboeking naar de uitgestelde belastingen		680		
Belastingen op het resultaat(+)/(-)	6.13	67/77	10.041.322,38	9.254.461,62
Belastingen		670/3	10.041.322,38	9.892.850,04
Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen		77		638.388,42
Winst (Verlies) van het boekjaar(+)/(-)		9904		
Onttrekking aan de belastingvrije reserves		789		
Overboeking naar de belastingvrije reserves		689		
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar(+)/(-)		9905		

RESULTAATVERWERKING

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te bestemmen winst (verlies)(+)/(-)	9906	19.573,81	19.573,81
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar(+)/(-)	(9905)		
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar(+)/(-)	14P	19.573,81	19.573,81
Onttrekking aan het eigen vermogen	791/2		
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies	791		
aan de reserves	792		
Toevoeging aan het eigen vermogen	691/2		
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies	691		
aan de wettelijke reserve	6920		
aan de overige reserves	6921		
Over te dragen winst (verlies)(+)/(-)	(14)	19.573,81	19.573,81
Tussenkost van de vennoten in het verlies	794		
Uit te keren winst	694/7		
Vergoeding van het kapitaal	694		
Bestuurders of zaakvoerders	695		
Werknemers	696		
Andere rechthebbenden	697		

STAAT VAN DE IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

KOSTEN VAN ONTWIKKELING

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8051P	xxxxxxxxxxxxxxx	3.101.995,88
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8021	38.271.861,25	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8031	35.486.471,60	
Overboeking van een post naar een andere(+)/(-)	8041		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8051	5.887.385,53	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8121P	xxxxxxxxxxxxxxx	3.101.995,88
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8071	6.168.418,38	
Teruggenomen.....	8081		
Verworven van derden	8091	30.983.534,44	
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8101	36.875.644,19	
Overgeboekt van een post naar een andere(+)/(-)	8111		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8121	3.378.304,51	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	81311	<u>2.509.081,02</u>	

MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193P	xxxxxxxxxxxxxxx	67.042.115,69
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8163	27.357.756,17	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8173		
Overboeking van een post naar een andere(+)/(-)	8183		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193	94.399.871,86	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8253P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8213		
Verworven van derden	8223		
Afgeboekt	8233		
Overgeboekt van een post naar een andere(+)/(-)	8243		
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8253		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323P	xxxxxxxxxxxxxxx	66.725.653,71
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8273	2.329.795,88	
Teruggenomen	8283		
Verworven van derden	8293	20.180.800,71	
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8303	2.755,35	
Overgeboekt van een post naar een andere(+)/(-)	8313		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323	89.233.494,95	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(24)	5.166.376,91	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
OVERIGE MATERIEËLE VASTE ACTIVA			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195P	xxxxxxxxxxxxxxx	495.141,22
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8165	1.287.734,65	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8175		
Overboeking van een post naar een andere(+)/(-)	8185		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195	1.782.875,87	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8255P	xxxxxxxxxxxxxxx	3.278,23
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8215		
Verworven van derden	8225		
Afgeboekt	8235		
Overgeboekt van een post naar een andere(+)/(-)	8245		
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8255	3.278,23	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325P	xxxxxxxxxxxxxxx	498.419,45
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8275	129.348,47	
Teruggenomen	8285		
Verworven van derden	8295	403.292,06	
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8305		
Overgeboekt van een post naar een andere(+)/(-)	8315		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325	1.031.059,98	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(26)	<u>755.094,12</u>	

STAAT VAN DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VERBONDEN ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391P	xxxxxxxxxxxxxx	165.000,00
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen.....	8361		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8371		
Overboeking van een post naar een andere(+)/(-)	8381		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391	165.000,00	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8451P	xxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8411		
Verworven van derden	8421		
Afgeboekt	8431		
Overgeboekt van een post naar een andere(+)/(-)	8441		
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8451		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8521P	xxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8471		
Teruggenomen	8481		
Verworven van derden	8491		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8501		
Overgeboekt van een post naar een andere(+)/(-)	8511		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8521		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8551P	xxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar(+)/(-)	8541		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8551		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(280)	165.000,00	
VERBONDEN ONDERNEMINGEN - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	281P	xxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8581		
Terugbetalingen.....	8591		
Geboekte waardeverminderingen	8601		
Teruggenomen waardeverminderingen	8611		
Wisselkoersverschillen(+)/(-)	8621		
Overige mutaties(+)/(-)	8631		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(281)		
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8651		

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ONDERNEMINGEN MET DEELNEMINGSVERHOUDING - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8392P	xxxxxxxxxxxxxxx	29.550,00
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen.....	8362	4.750,00	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8372	18.600,00	
Overboeking van een post naar een andere(+)/(-)	8382		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8392	15.700,00	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8452P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8412		
Verworven van derden	8422		
Afgeboekt	8432		
Overgeboekt van een post naar een andere(+)/(-)	8442		
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8452		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8522P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8472		
Teruggenomen	8482		
Verworven van derden	8492		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8502		
Overgeboekt van een post naar een andere(+)/(-)	8512		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8522		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar.....	8552P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar(+)/(-)	8542		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8552		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(282)	15.700,00	
ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	283P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8582		
Terugbetalingen.....	8592		
Geboekte waardeverminderingen	8602		
Teruggenomen waardeverminderingen	8612		
Wisselkoersverschillen(+)/(-)	8622		
Overige mutaties(+)/(-)	8632		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR.....	(283)		
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8652		

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ANDERE ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393P	xxxxxxxxxxxxxxx	832.057,48
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen.....	8363	11.000,00	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8373		
Overboeking van een post naar een andere(+)/(-)	8383		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393	843.057,48	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8453P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8413		
Verworven van derden	8423		
Afgeboekt	8433		
Overgeboekt van een post naar een andere(+)/(-)	8443		
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8453		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8473		
Teruggenomen	8483		
Verworven van derden	8493		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8503		
Overgeboekt van een post naar een andere(+)/(-)	8513		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar(+)/(-)	8543		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(284)	843.057,48	
ANDERE ONDERNEMINGEN - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8P	xxxxxxxxxxxxxxx	361.679,15
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8583	724.906,55	
Terugbetalingen.....	8593	245.913,55	
Geboekte waardeverminderingen	8603		
Teruggenomen waardeverminderingen	8613		
Wisselkoersverschillen(+)/(-)	8623		
Overige mutaties(+)/(-)	8633		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(285/8)	840.672,15	
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8653		

INLICHTINGEN OMTRENT DE DEELNEMINGEN

DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de onderneming een deelneming bezit (opgenomen in de posten 280 en 282 van de activa), alsmede de andere ondernemingen waarin de onderneming maatschappelijke rechten bezit (opgenomen in de posten 284 en 51/53 van de activa) ten belope van ten minste 10 % van het geplaatste kapitaal.

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten			Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	Aard	rechtstreeks		dochter	Jaarrekening per	Munt-code	Nettoresultaat
		Aantal	%				(+) of (-) (in eenheden)
De Stroomlijn CVBA Brusselsesteenweg 199 9090 Melle België 0886.337.894	aandelen op naam	1.650	64,03	0,00	31/12/2017	EUR	257.700 0
Atrias CVBA Ravensteingalerij 4 , bus 2 1000 Brussel 1 België 0836.258.873	aandelen op naam	186	50,00	0,00	31/12/2017	EUR	18.600 0
Synductis CVBA Brusselsesteenweg 199 9090 Melle België 0502.445.845	aandelen op naam	622	33,28	0,00	31/12/2017	EUR	19.400 0

GELDBELEGGINGEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (ACTIVA)

OVERIGE GELDBELEGGINGEN

Aandelen en geldbeleggingen andere dan vastrentende beleggingen ...	51
Aandelen - Boekwaarde verhoogd met het niet-opgevraagde bedrag	8681
Aandelen - Niet-opgevraagd bedrag	8682
Edele metalen en kunstwerken	8683
Vastrentende effecten	52
Vastrentende effecten uitgegeven door kredietinstellingen	8684
Termijnrekeningen bij kredietinstellingen	53
Met een resterende looptijd of opzegtermijn van	
hoogstens één maand	8686
meer dan één maand en hoogstens één jaar	8687
meer dan één jaar	8688
Hierboven niet-opgenomen overige geldbeleggingen	8689

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
	1.782.616,30	742.197,16

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 490/1 van de activa indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt.

Verplichtingen aan het personeel t.l.v. de distributienetbeheerders	
Te ontvangen bruto intrest v/d distributienetbeheerders m.b.t. de doorlening aan de DNB's	
Debetsaldi "te ontvangen facturen leveranciers"	
Overige	

Boekjaar
256.730.000,00 30.465.479,50 2.711.099,83 2.258.196,14

STAAT VAN HET KAPITAAL EN DE AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

STAAT VAN HET KAPITAAL

Maatschappelijk kapitaal

Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar.....

Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar.....

Wijzigingen tijdens het boekjaar

Overname Infrac

Samenstelling van het kapitaal

Soorten aandelen

maatschap. aandelen zonder nominale waarde

Aandelen op naam.....

Gedematerialiseerde aandelen.....

Niet-gestort kapitaal

Niet-opgevraagd kapitaal

Opgevraagd, niet-gestort kapitaal

Aandeelhouders die nog moeten volstorten

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
100P	XXXXXXXXXXXXXX	915.124,84
(100)	10.174.526,84	

Codes	Bedragen	Aantal aandelen
	9.259.402,00	160.524.801
	10.174.526,84	177.713.905
8702	XXXXXXXXXXXXXX	
8703	XXXXXXXXXXXXXX	

Codes	Niet-opgevraagd bedrag	Opgevraagd, niet-gestort bedrag
(101)		XXXXXXXXXXXXXX
8712	XXXXXXXXXXXXXX	

Eigen aandelen

Gehouden door de vennootschap zelf

Kapitaalbedrag

Aantal aandelen

Gehouden door haar dochters

Kapitaalbedrag

Aantal aandelen

Verplichtingen tot uitgifte van aandelen

Als gevolg van de uitoefening van conversierechten

Bedrag van de lopende converteerbare leningen

Bedrag van het te plaatsen kapitaal

Maximum aantal uit te geven aandelen

Als gevolg van de uitoefening van inschrijvingsrechten

Aantal inschrijvingsrechten in omloop

Bedrag van het te plaatsen kapitaal

Maximum aantal uit te geven aandelen

Toegestaan, niet-geplaatst kapitaal

Codes	Boekjaar
8721	
8722	
8731	
8732	
8740	
8741	
8742	
8745	
8746	
8747	
8751	

Aandelen buiten kapitaal

Verdeling

Aantal aandelen

Daaraan verbonden stemrecht

Uitsplitsing van de aandeelhouders

Aantal aandelen gehouden door de vennootschap zelf

Aantal aandelen gehouden door haar dochters

Codes	Boekjaar
8761	
8762	
8771	
8781	

STAAT VAN DE SCHULDEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (PASSIVA)**UITSPLITSING VAN DE SCHULDEN MET EEN OORSPRONKELIJKE LOOPTIJD VAN MEER DAN ÉÉN JAAR, NAARGELANG HUN RESTERENDE LOOPTIJD****Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen**

	Codes	Boekjaar
Financiële schulden	8801	3.500.000,03
Achtergestelde leningen	8811	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8821	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8831	
Kredietinstellingen	8841	3.500.000,03
Overige leningen	8851	
Handelsschulden	8861	
Leveranciers	8871	
Te betalen wissels	8881	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8891	
Overige schulden	8901	
Totaal der schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	(42)	3.500.000,03

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar

Financiële schulden	8802	1.928.195.610,12
Achtergestelde leningen	8812	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8822	1.914.195.610,00
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8832	
Kredietinstellingen	8842	14.000.000,12
Overige leningen	8852	
Handelsschulden	8862	
Leveranciers	8872	
Te betalen wissels	8882	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8892	
Overige schulden	8902	
Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar	8912	1.928.195.610,12

Schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar

Financiële schulden	8803	2.063.767.031,44
Achtergestelde leningen	8813	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8823	2.036.642.031,88
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8833	
Kredietinstellingen	8843	27.124.999,56
Overige leningen	8853	
Handelsschulden	8863	
Leveranciers	8873	
Te betalen wissels	8883	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8893	
Overige schulden	8903	
Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar	8913	2.063.767.031,44

GEWAARBORGDE SCHULDEN *(begrepen in de posten 17 en 42/48 van de passiva)*

Door Belgische overheidsinstellingen gewaARBORGDE schulden

Financiële schulden	8921
Achtergestelde leningen	8931
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8941
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8951
Kredietinstellingen	8961
Overige leningen	8971
Handelsschulden	8981
Leveranciers	8991
Te betalen wissels	9001
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	9011
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9021
Overige schulden	9051
Totaal door Belgische overheidsinstellingen gewaARBORGDE schulden	9061

Schulden gewaARBORGd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Financiële schulden	8922
Achtergestelde leningen	8932
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8942
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8952
Kredietinstellingen	8962
Overige leningen	8972
Handelsschulden	8982
Leveranciers	8992
Te betalen wissels	9002
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	9012
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	9022
Belastingen.....	9032
Bezoldigingen en sociale lasten.....	9042
Overige schulden	9052
Totaal der schulden gewaARBORGd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming	9062

SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN

Belastingen *(post 450/3 en 178/9 van de passiva)*

Vervallen belastingschulden	9072	
Niet-vervallen belastingschulden	9073	1.393.936,16
Geraamde belastingschulden	450	1.972.593,27

Bezoldigingen en sociale lasten *(post 454/9 en 178/9 van de passiva)*

Vervallen schulden ten aanzien van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid	9076	
Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9077	65.416.487,91

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 492/3 van de passiva indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt.

Te betalen intresten (coupon) m.b.t. obligatieleningen
Provisie ICT-kosten
Provisie oplaadpunten
Provisie Solvus Consulting
Overige

Boekjaar
33.165.511,58
11.914.677,24
2.710.800,00
2.642.420,52
3.221.233,55

BEDRIJFSRESULTATEN

BEDRIJFSOPBRENGSTEN

Netto-omzet

Uitsplitsing per bedrijfscategorie

Uitsplitsing per geografische markt

Andere bedrijfsopbrengsten

Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen

BEDRIJFSKOSTEN

Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister

Totaal aantal op de afsluitingsdatum

Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten

Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren

Personeelskosten

Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen

Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen

Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen

Andere personeelskosten

Ouderdoms- en overlevingspensioenen

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
740		
9086	4.064	4.053
9087	3.865,8	3.896,1
9088	5.736.053	5.786.842
620	260.107.150,77	254.712.104,91
621	63.668.773,89	65.669.257,19
622	36.791.023,82	28.681.182,79
623	18.231.524,16	19.301.821,35
624	26.426.663,80	34.380.187,93

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Vorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen			
Toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)	635		
Waardeverminderingen			
Op voorraden en bestellingen in uitvoering			
Geboekt	9110	3.603.047,25	5.879.907,82
Teruggenomen	9111	5.879.907,82	5.911.955,01
Op handelsvorderingen			
Geboekt	9112	3.656.622,14	3.714.996,62
Teruggenomen	9113	2.302.810,88	6.569.176,75
Vorzieningen voor risico's en kosten			
Toevoegingen	9115		
Bestedingen en terugnemingen	9116		
Andere bedrijfskosten			
Bedrijfsbelastingen en -taksen	640	853.261,25	391.442,33
Andere	641/8	1.843.843,12	226.998,08
Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen			
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9096		
Gemiddeld aantal berekend in voltijdse equivalenten	9097	29,0	5,7
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9098	57.398	11.208
Kosten voor de onderneming	617	1.529.883,51	284.648,71

FINANCIËLE RESULTATEN**RECURRENTE FINANCIËLE OPBRENGSTEN****Andere financiële opbrengsten**

Door de overheid toegekende subsidies, aangerekend op de resultatenrekening

Kapitaalsubsidies

Interestsubsidies

Uitsplitsing van de overige financiële opbrengsten

ontvangen kortingen leveranciers

diverse

RECURRENTE FINANCIËLE KOSTEN

Afschrijvingen van kosten bij uitgifte van leningen

Geactiveerde interesten

Waardeverminderingen op vlottende activa

Geboekt

Teruggenomen

Andere financiële kosten

Bedrag van het disconto ten laste van de onderneming bij de verhandeling van vorderingen

Voorzieningen met financieel karakter

Toevoegingen

Bestedingen en terugnemingen

Uitsplitsing van de overige financiële kosten

Wisselresultaten, bankkosten, nalatigheidsintresten en betalingsverschillen

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9125		
9126		
	420.498,44	365.458,43
	303.580,80	14.838,88
6501		
6503		
6510		
6511		
653		
6560		
6561		
	313.959,58	90.985,40

OPBRENGSTEN EN KOSTEN VAN UITZONDERLIJKE OMVANG OF UITZONDERLIJKE MATE VAN VOORKOMEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
NIET-RECURRENTE OPBRENGSTEN	76	45.783.000,00	48.416.000,00
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	(76A)	45.783.000,00	48.416.000,00
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760		
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke bedrijfsrisico's en -kosten	7620		48.416.000,00
Meerwaarden bij de realisatie van immateriële en materiële vaste activa	7630		
Andere niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	764/8	45.783.000,00	
Niet-recurrente financiële opbrengsten	(76B)		
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761		
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke financiële risico's en kosten	7621		
Meerwaarden bij de realisatie van financiële vaste activa	7631		
Andere niet-recurrente financiële opbrengsten	769		
NIET-RECURRENTE KOSTEN	66	45.783.000,00	48.416.000,00
Niet-recurrente bedrijfskosten	(66A)	45.783.000,00	48.416.000,00
Niet-recurrente afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660		
Voorzieningen voor uitzonderlijke bedrijfsrisico's en -kosten: toevoegingen (bestedingen)	6620	45.783.000,00	
Minderwaarden bij de realisatie van immateriële en materiële vaste activa	6630		
Andere niet-recurrente bedrijfskosten	664/7		48.416.000,00
Als herstructureringskosten geactiveerde niet-recurrente bedrijfskosten (-)	6690		
Niet-recurrente financiële kosten	(66B)		
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661		
Voorzieningen voor uitzonderlijke financiële risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen)	6621		
Minderwaarden bij de realisatie van financiële vaste activa	6631		
Andere niet-recurrente financiële kosten	668		
Als herstructureringskosten geactiveerde niet-recurrente financiële kosten	6691		

BELASTINGEN EN TAKSEN**BELASTINGEN OP HET RESULTAAT**

Belastingen op het resultaat van het boekjaar	
Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen	
Geactiveerde overschotten van betaalde belastingen en voorheffingen	
Geraamde belastingsupplementen	
Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren	
Verschuldigde of betaalde belastingsupplementen	
Geraamde belastingsupplementen of belastingen waarvoor een voorziening werd gevormd	

Codes	Boekjaar
9134	9.517.952,26
9135	9.517.952,26
9136	
9137	
9138	523.370,12
9139	
9140	523.370,12
	21.302.183,95

Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst vóór belastingen, zoals die blijkt uit de jaarrekening, en de geraamde belastbare winst

raming verworpen uitgaven

Boekjaar

Invloed van de niet-recurrente resultaten op de belastingen op het resultaat van het boekjaar

Bronnen van belastinglatenties

Actieve latenties	
Gecumuleerde fiscale verliezen die aftrekbaar zijn van latere belastbare winsten	
Passieve latenties	
Uitsplitsing van de passieve latenties	

Codes	Boekjaar
9141	
9142	
9144	

BELASTINGEN OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN**In rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde**

Aan de onderneming (aftrekbaar)	
Door de onderneming	

Ingehouden bedragen ten laste van derden als

Bedrijfsvoorheffing	
Roerende voorheffing	

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9145	406.794.586,54	207.317.050,10
9146	341.356.924,80	72.774.246,03
9147	72.877.195,72	72.806.989,04
9148		

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

	Codes	Boekjaar
DOOR DE ONDERNEMING GESTELDE OF ONHERROEPELIJK BELOOFDE PERSOONLIJKE ZEKERHEDEN ALS WAARBORG VOOR SCHULDEN OF VERPLICHTINGEN VAN DERDEN	9149	
Waarvan		
Door de onderneming geëndosseerde handelseffecten in omloop	9150	
Door de onderneming getrokken of voor aval getekende handelseffecten	9151	
Maximumbedrag ten belopen waarvan andere verplichtingen van derden door de onderneming zijn gewaarborgd	9153	
 ZAKELIJKE ZEKERHEDEN		
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van de onderneming		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9161	
Bedrag van de inschrijving	9171	
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9181	
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9191	
Zekerheden op de nog door de onderneming te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9201	
 Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van derden		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9162	
Bedrag van de inschrijving	9172	
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9182	
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9192	
Zekerheden op de nog door de onderneming te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9202	

	Codes	Boekjaar
GOEDEREN EN WAARDEN GEHOUDEN DOOR DERDEN IN HUN NAAM MAAR TEN BATE EN OP RISICO VAN DE ONDERNEMING, VOOR ZOVER DEZE GOEDEREN EN WAARDEN NIET IN DE BALANS ZIJN OPGENOMEN		
 BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT AANKOOP VAN VASTE ACTIVA		
 BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT VERKOOP VAN VASTE ACTIVA		
 TERMIJNVERRICHTINGEN		
Gekochte (te ontvangen) goederen	9213	
Verkochte (te leveren) goederen	9214	
Gekochte (te ontvangen) deviezen	9215	
Verkochte (te leveren) deviezen	9216	

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

VERPLICHTINGEN VOORTVLOEIEND UIT DE TECHNISCHE WAARBORGEN VERBONDEN AAN REEDS GEPRESTEERDE VERKOPEN OF DIENSTEN

Boekjaar

BEDRAG, AARD EN VORM VAN BELANGRIJKE HANGENDE GESCHILLEN EN ANDERE BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN

Vanaf 1/7/2018 maakt Fluvius System Operator deel uit van de btw-eenheid "Economische groep Fluvius" met btw-identificatienummer 0561.896.056
Garantiestelling Opdrachthoudende Vereniging zie VOL 6.20

Boekjaar

REGELING INZAKE HET AANVULLEND RUST- OF OVERLEVINGSPENSIOEN TEN BEHOEVE VAN DE PERSONEELS- OF DIRECTIELEDEN

Beknopte beschrijving

Voor de uiteenzetting wordt verwezen naar VOL 6.19

Genomen maatregelen om de daaruit voortvloeiende kosten te dekken

PENSIOENEN DIE DOOR DE ONDERNEMING ZELF WORDEN GEDRAGEN

Geschat bedrag van de verplichtingen die voortvloeien uit reeds gepresteerd werk

Basis en wijze waarop dit bedrag wordt berekend

Code	Boekjaar
9220	

AARD EN FINANCIËLE GEVOLGEN VAN MATERIËLE GEBEURTENISSEN DIE ZICH NA BALANSDATUM HEBBEN VOORGEDAAN en die niet in de resultatenrekening of balans worden weergegeven

Boekjaar

AAN- OF VERKOOPVERBINTENISSEN DIE DE VENNOOTSCHAP ALS OPTIESCHRIJVER VAN CALL- EN PUTOPTIES HEEFT

Boekjaar

AARD, ZAKELIJK DOEL EN FINANCIËLE GEVOLGEN VAN BUITENBALANS REGELINGEN

Mits de risico's of voordelen die uit dergelijke regelingen voortvloeien van enige betekenis zijn en voor zover de openbaarmaking van dergelijke risico's of voordelen noodzakelijk is voor de beoordeling van de financiële positie van de vennootschap

Overzicht toekomstige huur

huur wagens

huur gebouwen

huur cabines

Boekjaar
11.873.225,93 6.910.907,27 1.148.757,65

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

AARD, ZAKELIJK DOEL EN FINANCIËLE GEVOLGEN VAN BUITENBALANS REGELINGEN

Mits de risico's of voordelen die uit dergelijke regelingen voortvloeien van enige betekenis zijn en voor zover de openbaarmaking van dergelijke risico's of voordelen noodzakelijk is voor de beoordeling van de financiële positie van de vennootschap

huur andere materialen

Boekjaar
1.470.872,42

ANDERE NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN (met inbegrip van deze die niet kunnen worden gecijferd)

Boekjaar

BETREKKINGEN MET VERBONDEN ONDERNEMINGEN, GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN EN DE ANDERE ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VERBONDEN ONDERNEMINGEN			
Financiële vaste activa	(280/1)	165.000,00	165.000,00
Deelnemingen	(280)	165.000,00	165.000,00
Achtergestelde vorderingen	9271		
Andere vorderingen	9281		
Vorderingen	9291	1.934.088,22	2.149.135,14
Op meer dan één jaar	9301		
Op hoogstens één jaar	9311	1.934.088,22	2.149.135,14
Geldbeleggingen	9321		
Aandelen	9331		
Vorderingen	9341		
Schulden	9351	845.434,62	1.116.760,61
Op meer dan één jaar	9361		
Op hoogstens één jaar	9371	845.434,62	1.116.760,61
Persoonlijke en zakelijke zekerheden			
Door de onderneming gestelde of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van verbonden ondernemingen	9381		
Door verbonden ondernemingen gestelde of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van de onderneming	9391		
Andere betekenisvolle financiële verplichtingen	9401		
Financiële resultaten			
Opbrengsten uit financiële vaste activa	9421		
Opbrengsten uit vlottende activa	9431	5.629,74	3.977,85
Andere financiële opbrengsten	9441		
Kosten van schulden	9461		
Andere financiële kosten	9471		
Realisatie van vaste activa			
Verwezenlijkte meerwaarden	9481		
Verwezenlijkte minderwaarden	9491		

BETREKKINGEN MET VERBONDEN ONDERNEMINGEN, GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN EN DE ANDERE ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN			
Financiële vaste activa	9253		
Deelnemingen	9263		
Achtergestelde vorderingen	9273		
Andere vorderingen	9283		
Vorderingen	9293		
Op meer dan één jaar	9303		
Op hoogstens één jaar	9313		
Schulden	9353		
Op meer dan één jaar	9363		
Op hoogstens één jaar	9373		
Persoonlijke en zakelijke zekerheden			
Door de onderneming gestelde of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van geassocieerde ondernemingen	9383		
Door geassocieerde ondernemingen gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van de onderneming.....	9393		
Andere betekenisvolle financiële verplichtingen	9403		
ANDERE ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT			
Financiële vaste activa	9252	15.700,00	29.550,00
Deelnemingen	9262	15.700,00	29.550,00
Achtergestelde vorderingen	9272		
Andere vorderingen	9282		
Vorderingen	9292	4.213.643.315,82	3.624.941.222,82
Op meer dan één jaar	9302	3.945.528.306,24	3.470.500.000,00
Op hoogstens één jaar	9312	268.115.009,58	154.441.222,82
Schulden	9352	210.502.091,01	118.296.554,59
Op meer dan één jaar	9362		
Op hoogstens één jaar	9372	210.502.091,01	118.296.554,59

TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN BUITEN NORMALE MARKTVOORWAARDEN

Vermelding van dergelijke transacties indien zij van enige betekenis zijn, met opgave van het bedrag van deze transacties, de aard van de betrekking met de verbonden partij, alsmede andere informatie over de transacties die nodig is voor het verkrijgen van inzicht in de financiële positie van de vennootschap

Boekjaar

FINANCIËLE BETREKKINGEN MET

BESTUURDERS EN ZAAKVOERDERS, NATUURLIJKE OF RECHTSPERSONEN DIE DE ONDERNEMING RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS CONTROLEREN ZONDER VERBONDEN ONDERNEMINGEN TE ZIJN, OF ANDERE ONDERNEMINGEN DIE DOOR DEZE PERSONEN RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS GECONTROLEERD WORDEN

Uitstaande vorderingen op deze personen

Voornaamste voorwaarden betreffende de vorderingen, interestvoet, looptijd, eventueel afgeloste of afgeschreven bedragen of bedragen waarvan werd afgezien

Waarborgen toegestaan in hun voordeel

Andere betekenisvolle verplichtingen aangegaan in hun voordeel

Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening toegekende pensioenen, voor zover deze vermelding niet uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking heeft op de toestand van een enkel identificeerbaar persoon

Aan bestuurders en zaakvoerders

Aan oud-bestuurders en oud-zaakvoerders

Codes	Boekjaar
9500	
9501	
9502	
9503	68.830,26
9504	

DE COMMISSARIS(SEN) EN DE PERSONEN MET WIE HIJ (ZIJ) VERBONDEN IS (ZIJN)

Bezoldiging van de commissaris(sen)

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris(sen)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Codes	Boekjaar
9505	74.020,00
95061	378.103,00
95062	
95063	38.200,00
95081	
95082	
95083	

Vermeldingen in toepassing van artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen

In de toepassing van artikel 133, paragraaf 6, heeft het audit comité een voorafgaandelijke gunstige beslissing gegeven tot de uitvoering van de andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten.

AFGELEIDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN DIE NIET GEWAARDEERD ZIJN OP BASIS VAN DE REËLE WAARDE

VOOR IEDERE CATEGORIE AFGELEIDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN DIE NIET GEWAARDEERD ZIJN OP BASIS VAN DE REËLE WAARDE

Categorie afgeleide financiële instrumenten	Ingedekt risico	Speculatie/dekking	Omvang	Boekjaar		Vorig boekjaar	
				Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde
IRS-rente swap	rente risico variabele rente omzetten in vaste rentevoet	Dekking	70.000.000	0,00	-5.637.124,15	0,00	0,00

FINANCIËLE VASTE ACTIVA GEBOEKT TEGEN EEN HOGER BEDRAG DAN HUN REËLE WAARDE

Bedrag van de afzonderlijke activa of van passende groepen ervan

Redenen waarom de boekwaarde niet is verminderd

Elementen die toelaten te veronderstellen dat de boekwaarde zal kunnen worden gerealiseerd

Boekwaarde	Reële waarde

VERKLARING BETREFFENDE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING**INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN DOOR ELKE ONDERNEMING DIE ONDERWORPEN IS AAN DE BEPALINGEN VAN HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN INZAKE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING**

De onderneming heeft een geconsolideerde jaarrekening en een geconsolideerd jaarverslag opgesteld en openbaar gemaakt*

~~De onderneming heeft geen geconsolideerde jaarrekening en een geconsolideerd jaarverslag opgesteld, omdat zij daarvan vrijgesteld is om de volgende reden(en)*~~

~~-De onderneming en haar dochterondernemingen overschrijden op geconsolideerde basis niet meer dan één van de in artikel 16 van het Wetboek van vennootschappen vermelde criteria—~~

~~-De onderneming heeft alleen maar dochterondernemingen die, gelet op de beoordeling van het geconsolideerd vermogen, de geconsolideerde financiële positie of het geconsolideerd resultaat, individueel en tezamen, slechts van te verwaarlozen betekenis zijn* (artikel 110 van het Wetboek van vennootschappen)—~~

~~-De onderneming is zelf dochteronderneming van een moederonderneming die een geconsolideerde jaarrekening, waarin haar jaarrekening door consolidatie opgenomen is, opstelt en openbaar maakt*—~~

Naam, volledig adres van de zetel en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ondernemingsnummer van de moederonderneming(en) en de aanduiding of deze moederonderneming(en) een geconsolideerde jaarrekening, waarin haar jaarrekening door consolidatie opgenomen is, opstelt (opstellen) en openbaar maakt (maken)**:

Indien de moederonderneming(en) (een) onderneming(en) naar buitenlands recht is (zijn), de plaats waar de hiervoor bedoelde geconsolideerde jaarrekening verkrijgbaar is**

* Schrappen wat niet van toepassing is.

** Wordt de jaarrekening van de onderneming op verschillende niveaus geconsolideerd, dan worden deze gegevens verstrekt, enerzijds voor het grootste geheel en anderzijds voor het kleinste geheel van ondernemingen waarvan de onderneming als dochter deel uitmaakt en waarvoor een geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld en openbaar gemaakt.

WAARDERINGSREGELS**WAARDERINGSREGELS FLUVIUS****ACTIVA****IMMATERIËLE VASTE ACTIVA**

Immateriële vaste activa worden geboekt aan aanschaffingsprijs

Deze rubriek omvat de kosten van softwarelicenties.

De kosten van softwarelicenties worden lineair afgeschreven aan een afschrijvingspercentage van 20%

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa worden geboekt aan aanschaffing- of kostprijs met inbegrip van alle toerekenbare kosten en verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen.

Afschrijvingen worden maandelijks ten laste van de resultatenrekening gebracht volgens de lineaire methode vanaf de maand volgend op de ingebruikname. De afschrijvingen worden berekend over de verwachte economische gebruiksduur van ieder onderdeel van het materieel vast actief.

De jaarlijkse afschrijvingspercentages op basis van de initiële verwachte gebruiksduur zijn als volgt:

Proeftuin EVA (Elektrische Voertuigen in Actie): 50 %

Administratieve uitrusting (informatica en kantooruitrusting): 33%

Oplaadpalen voor elektrische voertuigen: 10 %

(Motor)fietsen: 20 %

Meubilair en uitrusting: 10%

Overige materiële vaste activa :10%

Herstelling- en instandhoudingskosten die de toekomstige economische voordelen niet vergroten, worden in de resultatenrekening genomen.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

De deelnemingen worden geboekt tegen aanschaffingsprijs. De bijkomende kosten worden onmiddellijk ten laste van het resultaat genomen.

Waardeverminderingen worden geboekt en ten laste van het resultaat genomen wanneer blijkt dat, rekeninghoudend met het eigen vermogen, de rentabiliteit en de toekomstverwachtingen van de betrokken vennootschap, er zich een duurzame waardevermindering voordoet.

Terugnemingen van waardeverminderingen worden geboekt en in het resultaat opgenomen wanneer de evolutie van de betrokken vennootschap dit rechtvaardigt.

Voor andere deelnemingen en vorderingen worden dezelfde regels toegepast.

VORDERINGEN OP MEER DAN EEN JAAR EN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR

Deze vorderingen worden voor hun nominale waarde geboekt.

In het geval van faillissement of gerechtelijke reorganisatie wordt de vordering onmiddellijk afgeschreven en de belasting over de toegevoegde waarde teruggevorderd, op basis van een via de curator bekomen attest of bij publicatie van de afsluiting van het faillissement in de bijlage van het Belgische Staatsblad.

De vorderingen m.b.t. uitgevoerde werken en geleverde prestaties, met uitzondering van enerzijds de schadegevallen welke in behandeling zijn bij de juridische dienst en anderzijds de vorderingen op aangesloten gemeenten, welke meer dan 6 maanden vervallen zijn, worden als dubieus beschouwd en hiervoor wordt een provisie voor oninbaarheid ten belope van 100% (exclusief btw) aangelegd.

Vorderingen worden definitief ten laste genomen (afgeboekt) met aanwending van de hiervoor reeds eerder aangelegde provisie voor oninbaarheid van zodra op basis van attesten, aangeleverd door deurwaarders, advocaten of incassokantoren kan aangetoond worden dat er geen recupereerbaarheid meer mogelijk is. Ook wanneer kan aangetoond worden dat de opbrengsten verbonden aan een mogelijke recuperatie niet opwegen (m.a.w. niet economisch verantwoord zijn) tegen de te maken kosten voor recuperatie wordt een vordering definitief afgeboekt met aanwending van eerder reeds mogelijks aangelegde provisie.

Voor openstaande vervallen vorderingen van het voormalige Infracvba die vanaf 2018 opgenomen worden in de jaarrekening van Fluvius System Operator wordt conform de afspraken met ruingcommissie inzake vennootschapsbelasting en BTW de werkwijze van Infracvba verdergezet. De provisie voor oninbaarheid wordt geboekt bij de opdrachthoudende vereniging in wiens opdracht de vordering is ontstaan.

Regels ter provisionering van wanbetaling op handelsvorderingen op basis van de vervaldbalans per 31 december van het afgelopen boekjaar:

Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen enerzijds de gedropte klanten (sociale leverancier) en anderzijds de niet - gedropte klanten (overige klanten).

De berekening wordt voor elke van deze groep klanten als volgt gedaan:

Gedropte klanten (sociale leverancier):

"Voor de vorderingen van gedropte klanten met betaalovereenkomst wordt een provisie voorzien van 50% op het totaal openstaand saldo exclusief btw

"Voor de vordering van klanten met collectieve schuldenregeling wordt een provisie voorzien van 100% op het totaal openstaand saldo exclusief btw

"Voor de overige vorderingen wordt een provisie voorzien van 100% voor de saldi exclusief btw die langer dan een half jaar (180 dagen) openstaan

Niet-gedropte klanten - overige klanten:

Voor de berekening van de provisie op de overige vorderingen worden volgende percentages toegepast:

"Openstaande saldi exclusief btw met vervalddag < 60 dagen: 0%

"Openstaande saldi exclusief btw met vervalddag < 60 dagen en < 180 dagen: 20%

"Openstaande saldi exclusief btw met vervalddag < 180 dagen en < 365 dagen: 40%

WAARDERINGSREGELS

"Openstaande saldi exclusief btw met vervaldag < 365 dagen en < 730 dagen: 60%

"Openstaande saldi exclusief btw met vervaldag > 730 dagen: 80%

Aangezien alle vorderingen op de balans van het voormalige Infrax in naam en voor rekening van de opdrachthoudende verenigingen werden gemaakt die zich hebben aangesloten bij het voormalige Infrax, worden de provisies met betrekking tot de dubieuze debiteuren aangelegd in de boekhouding van de respectievelijke opdrachthoudende vereniging waarvoor de betrokken vordering werd gefactureerd.

VOORRADEN

Vorraden worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde welke wordt bepaald aan de hand van de methode van het voortschrijdend gewogen gemiddelde.

Een waardevermindering wordt toegepast op voorraadartikelen die, gezien hun verouderde staat, niet meer voor exploitatie bruikbaar zijn of waarvan de geraamde verkoopwaarde lager ligt dan de boekwaarde. Indien voorraadartikelen meer dan één jaar niet gebruikt worden, wordt een waardevermindering van 100% toegepast.

Deze afschrijvingen worden opgenomen als kost in de resultatenrekening.

GELDBELEGGINGEN

De geldbeleggingen worden gewaardeerd aan marktwaarde.

LIQUIDE MIDDELEN

Liquide middelen omvatten geld en tegoeden bij kredietinstellingen. Ze worden gewaardeerd aan nominale waarde die overeenstemt met de reële waarde.

OVERLOPENDE REKENINGEN

De tijdens het boekjaar of vorige boekjaren gemaakte lasten die behoren tot één of meerdere latere boekjaren, worden prorata gewaardeerd tegen het bedrag dat betrekking heeft op latere boekjaren.

De gedeelten van opbrengsten waarvan de inning pas plaats zal vinden tijdens één of meer komende boekjaren, worden gewaardeerd tegen het bedrag dat betrekking heeft op het lopende boekjaar.

PASSIVA

VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN LASTEN

Pensioenregelingen en andere vergoedingen toegekend na uitdiensttreding

De bijdragen voor toegezegde-bijdragenregelingen worden ten laste van het resultaat opgenomen op het moment dat ze verschuldigd zijn. Tot en met 2015 gebeurde de waardering van deze fondsen aan intrinsieke waarde en werd elk individueel verschil tussen de wiskundige reserve en het gegarandeerd minimum opgenomen als een schuld in de financiële staten.

Vanaf 2016 werd de rendementsgarantie aangepast en deze is nu variabel (zie toelichting 'Voorziening voor personeelsbeloningen'). De voorziening voor toegezegde-bijdragenpensioenplannen wordt bijgevolg gewaardeerd volgens de Projected Unit Credit (PUC) methode zonder projectie van de toekomstige premie. Voor het O.F.P. Enerbel wordt vanaf 2018 het patronale gedeelte berekend volgens de PUC-methode met projectie van de toekomstige premies. Het gedeelte van de werknemer wordt nog steeds via de PUC-methode zonder projectie van de toekomstige premies geëvalueerd gezien de werknemerspremies niet afhankelijk zijn van de anciënniteit. Het in de balans opgenomen bedrag is het verschil tussen deze voorziening en de reële waarde van de fondsbeleggingen.

De verplichtingen van de Groep betreffende de toegezegd-pensioenregelingen en de kosten die eruit voortvloeien, worden gewaardeerd op basis van de PUC-methode. Het in de balans opgenomen bedrag vertegenwoordigt het verschil van de contante waarde van de omschreven pensioenverplichtingen (Defined Benefit Obligation) en de reële waarde van fondsbeleggingen.

Herwaardering omvat actuariële winst en verlies en het rendement op fondsbeleggingen (exclusief interest) die direct worden opgenomen in de balans en als winst of last in de periode waarin ze zich voordoen. Ze worden opgenomen in het overzicht van niet-gerealiseerde resultaten, die niet kunnen worden verplaatst naar de winst- en verliesrekening.

Pensioenkosten van verstreken diensttijd worden opgenomen in de winst- en verliesrekening gedurende de periode waarin de wijziging van het pensioenplan plaatsvond.

Netto rentekosten worden berekend op de netto personeelsverplichtingen door toepassing van de disconteringsvoet bij het begin van de periode.

Het bedrag in de winst- en verliesrekening bestaat uit de pensioenkosten (de aan het boekjaar toegerekende pensioenkosten, pensioenkosten van verstreken diensttijd, actuariële winst of verlies op andere langetermijnpersoneelsbeloningen alsook eventuele inperkingen en afwikkelingen) en de netto rentekosten.

De Groep rapporteert de eerste twee kosten in de winst- en verliesrekening op de lijn Personeelsbeloningen en Andere financiële resultaten.

Andere langetermijnpersoneelsbeloningen bevatten afscheid- en jubileumpremies en overgedragen verlof- of overuren.

Deze voordelen worden op dezelfde wijze behandeld als pensioenregelingen doch de actuariële winsten en verliezen worden onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Alle personeelsbeloningen worden jaarlijks gewaardeerd door een erkend actuaaris

De aandeelhouders hebben hun akkoord gegeven om de werkelijke bedragen, waarvan sprake in deze rubriek, ten laste te nemen. In de overlopende rekeningen van het actief worden deze geraamde door te rekenen verplichtingen geactiveerd.

WAARDERINGSREGELS**SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR EN TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR**

Schulden op meer dan één jaar en ten hoogste één jaar worden gewaardeerd aan nominale waarde. (Dis)agio en belangrijke kosten m.b.t. de uitgifte van leningen worden verrekend met die waarde en lineair gespreid over de levensduur van de lening.

De fiscale en sociale voorzieningen worden vastgesteld door evaluatie van de meest waarschijnlijke schuld.

OVERLOPENDE REKENINGEN

De toe te rekenen kosten worden prorata gewaardeerd tegen de bedragen die betrekking hebben op het lopende boekjaar.

De over te dragen opbrengsten worden prorata gewaardeerd tegen de bedragen die betrekking hebben op komende boekjaren.

ANDERE IN DE TOELICHTING TE VERMELDEN INLICHTINGEN

Garantiestelling Opdrachthoudende verenigingen :

Voor wat de lange termijn doorleningen vanuit Fluvius System Operator naar de aandeelhouders betreft (retailobligatieleningen, obligatieleningen in het kader van het bestaand EMTN-programma alsook obligatieleningen naar Duits recht (Schuldscheindarlehen en Namensschuldverschreibung), waarvan de aandeelhouders geen rechtstreeks co-debiteur zijn ten aanzien van de leningverstrekkende partijen maar waarbij deze leningen wel werden aangegaan voor rekening van de aandeelhouders, stellen de aandeelhouders (de Opdrachthoudende Verenigingen, "OV's") zich onvoorwaardelijk, onherroepelijk, op een niet-hoofdelijke en niet-solidaire basis garant voor elk bedrag dat betaalbaar is door de Fluvius System Operator, voor elke OV beperkt tot het proportioneel aandeel van die OV in het stemgerechtigd kapitaal van Fluvius System Operator en enkel voor de leningen van haar respectievelijke ex-werkmaatschappij Infrax of Eandis.

SOCIALE BALANS

Nummers van de paritaire comités die voor de onderneming bevoegd zijn:

STAAT VAN DE TEWERKGESTELDE PERSONEN

WERKNEMERS WAARVOOR DE ONDERNEMING EEN DIMONA-VERKLARING HEEFT INGEDIEND OF DIE ZIJN INGESCHREVEN IN HET ALGEMEEN PERSONEELSREGISTER

Tijdens het boekjaar	Codes	Totaal	1. Mannen	2. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers				
Voltijds	1001	3.220,3	2.605,8	614,5
Deeltijds	1002	834,0	322,4	511,6
Totaal in voltijds equivalenten (VTE)	1003	3.865,8	2.856,6	1.009,2
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren				
Voltijds	1011	4.791.662	3.923.667	867.995
Deeltijds	1012	944.391	365.477	578.914
Totaal	1013	5.736.053	4.289.144	1.446.909
Personeelskosten				
Voltijds	1021	301.006.070,19	243.425.405,79	57.580.664,40
Deeltijds	1022	77.792.402,45	30.140.417,50	47.651.984,95
Totaal	1023	378.798.472,64	273.565.823,29	105.232.649,35
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033	14.586,00	9.530,00	5.056,00

Tijdens het vorige boekjaar	Codes	P. Totaal	1P. Mannen	2P. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers in VTE	1003	3.896,1	2.903,1	993,0
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren.....	1013	5.786.842	4.368.092	1.418.750
Personeelskosten	1023	368.364.366,24	268.329.943,01	100.034.423,23
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033			

	Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
Op de afsluitingsdatum van het boekjaar				
Aantal werknemers	105	3.222	842	3.873,7
Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst				
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	110	3.042	836	3.689,1
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	111	180	6	184,6
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	112			
Vervangingsovereenkomst	113			
Volgens het geslacht en het studieniveau				
Mannen	120	2.593	330	2.849,4
lager onderwijs	1200	173	39	202,6
secundair onderwijs	1201	1.525	198	1.679,5
hoger niet-universitair onderwijs	1202	729	85	794,9
universitair onderwijs	1203	166	8	172,4
Vrouwen	121	629	512	1.024,3
lager onderwijs	1210	9	4	11,6
secundair onderwijs	1211	296	239	481,3
hoger niet-universitair onderwijs	1212	257	241	442,4
universitair onderwijs	1213	67	28	89,0
Volgens de beroepscategorie				
Directiepersoneel	130	753	91	825,9
Bedienden	134	2.469	751	3.047,8
Arbeiders	132			
Andere	133			

UITZENDKRACHTEN EN TER BESCHIKKING VAN DE ONDERNEMING GESTELDE PERSONEN**Tijdens het boekjaar**

Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen

Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren

Kosten voor de onderneming

Codes	1. Uitzendkrachten	2. Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
150	29,0	
151	57.398	
152	1.529.883,51	

TABEL VAN HET PERSONEELSVOLTOEGANG TIJDENS HET BOEKJAAR**INGETREDEN**

Aantal werknemers waarvoor de onderneming tijdens het boekjaar een DIMONA-verklaring heeft ingediend of tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het algemeen personeelsregister

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

Overeenkomst voor een onbepaalde tijd

Overeenkomst voor een bepaalde tijd

Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk

Vervangingsovereenkomst

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
205	236	5	239,7
210	80	1	80,8
211	156	4	158,9
212			
213			

UITGETREDEN

Aantal werknemers met een DIMONA-verklaring aangegeven of een in het algemeen personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

Overeenkomst voor een onbepaalde tijd

Overeenkomst voor een bepaalde tijd

Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk

Vervangingsovereenkomst

Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst

Pensioen

Werkloosheid met bedrijfstoeslag

Afdanking

Andere reden

Waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
305	197	49	232,3
310	132	49	167,3
311	65		65,0
312			
313			
340	69	32	92,1
341			
342	9		9,0
343	119	17	131,2
350			

INLICHTINGEN OVER DE OPLEIDING VOOR DE WERKNEMERS TIJDENS HET BOEKJAAR

	Codes	Mannen	Codes	Vrouwen
Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5801	2.530	5811	880
Aantal gevolgde opleidingsuren	5802	57.962	5812	16.043
Nettokosten voor de onderneming	5803	8.435.871,07	5813	2.420.556,85
waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	58031	8.435.871,07	58131	2.420.556,85
waarvan betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen	58032		58132	
waarvan ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)..	58033		58133	
Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5821	2.886	5831	1.127
Aantal gevolgde opleidingsuren	5822	68.862	5832	31.292
Nettokosten voor de onderneming	5823	4.659.482,00	5833	1.969.551,00
Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5841		5851	
Aantal gevolgde opleidingsuren	5842		5852	
Nettokosten voor de onderneming	5843		5853	

REMUNERATIEVERSLAG

voor de vennootschappen waarin de overheid of één of meer publiekrechtelijke rechtspersonen een controle uitoefenen (artikel 100, §1, 6°/3 van het Wetboek van vennootschappen)

Raad van Bestuur Fluvius System Operator

Overeenkomstig de wet van 3 september 2017 betreffende de bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit door bepaalde grote vennootschappen en groepen (BS 11 september 2017) worden hieronder de bestuursvergoedingen (inclusief reisvergoedingen) weergegeven voor de boekjaren 2018 en 2017.

Naam	Vergoeding 2018	Vergoeding 2017
	Fluvius System Operator	Eandis System Operator
AWOUTERS Eric	4.203,32	
BISSCHOPS Bart	3.551,16	
BREPOELS Frieda	2.820,84	
BUYSE Piet	3.337,46	4.472,50
CLAESSENS Jos	5.254,11	
CLUCKERS Geert	6.433,65	
COPPENS David	918,46	700,90
DE GROEF Jean-Pierre	2.036,96	1.783,14
DEJAEGER Christof	1.504,90	1.474,56
DIELS Paul	3.600,82	3.737,86
DOCHY Bart	3.863,95	
DRIES Wim	5.981,90	
DRIESKENS Raf	5.550,74	
GEYPEN Greet	2.802,28	2.748,52
GRYFFROY Andries	4.485,20	
JANSSENS Luc	1.820,98	3.104,78
LANSENS Patrick	3.425,07	
KENNIS Koen	1.703,38	2.805,48
LARIDON Lies	6.450,35	
LEMMENS Luc	3.814,74	
LOMBAERTS Piet	496,68	1.615,52
MAERTENS Bert	3.298,97	
MARTENS Luc	1.769,34	1.838,82
MEULEMANS Bert	6.024,13	
PARTYKA Katrien		492,88
PEETERS Christophe	1.049,36	
REYNAERTS Didier	4.050,91	
SCHILTZ Willem-Frederik	5.145,53	
TAELEMAN Sven		256,72
STOCKBROECKX Ilse	1.008,76	1.773,12
TEERLINCK Paul	3.984,64	2.214,72
THIENPONT Filip	1.252,90	1.997,00
TOBBACK Louis	2.106,26	3.145,76
VERBEECK Paul	5.905,14	
VERSNICK Geert		3.166,32
WYNANT Luc	3.629,37	
TOTAAL	113.282,26	37.328,60

ANDERE DOCUMENTEN

(door de onderneming te specificëren)

1 Voorzieningen voor personeelsbeloningen

Toegezegde-bijdragenregelingen

Het uitvoerend personeel aangeworven vanaf 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vanaf 1 mei 1999 genieten van toegezegde-bijdragenregelingen: deze regelingen voorzien in een kapitaal bij pensionering voortvloeiend uit de betaalde bijdragen en de rendementen toegekend door de pensioeninstellingen, alsook een kapitaal en wezenrente bij overlijden voor pensionering. De financiering gebeurt door werknemersbijdragen en werkgeversbijdragen, die gestort worden aan pensioenfondsen (O.F.P. Enerbel en O.F.P. Powerbel) en groepsverzekeringen. De activa van de pensioenfondsen worden beheerd door fondsen Esperides, uitgegeven in Luxemburg met 4 verschillende risicoprofelen (laag risico, medium risico, hoog risico en dynamische allocatie (dynamic asset allocation)). Het risiconiveau moet ook rekening houden met de leeftijd van de leden. Dit is de reden waarom de trustees van Powerbel aan haar leden een **nieuwe optie voor het beheer van hun activa hebben voorgesteld (2015). Deze optie 'Life-Cycle'** houdt rekening met een evolutie van het risico van 'Groei' naar meer 'Defensief' gedurende de carrière van de personeelsleden. Elk jaar heeft de deelnemer de mogelijkheid om zijn beleggingsstrategie te wijzigen, voor de toekomstige toelagen van de werkgever of voor het geheel van de opgebouwde sommen op zijn rekening.

Tot 2017 werden de toegezegde-bijdragenpensioenplannen gewaardeerd worden volgens de Projected Unit Cost (PUC) methode zonder projectie van de toekomstige premies. Voor het O.F.P. Enerbel wordt vanaf 2018 het patronale gedeelte berekend volgens de PUC-methode met projectie van de toekomstige premies. Het gedeelte van de werknemer wordt nog steeds via de PUC-methode zonder projectie van de toekomstige premies geëvalueerd gezien de werknemerspremiën niet afhankelijk zijn van de anciënniteit.

De rendementswaarborg is variabel en jaarlijks te aligneren op basis van 65% van het gemiddeld **rendement over de laatste 24 maanden van de lineaire obligaties van de Belgische Staat (OLO's)** met een duurtijd van 10 jaar (minstens 1,75% en maximaal 3,75%).

De gebruikte rendementswaarborg bedraagt vanaf 2016 1,75% en wordt toegepast volgens de verticale methode voor alle betaalde premies aan de pensioenfondsen en in de verzekeringsonderneming (producten Tak 21 met rendementsgarantie).

De pensioenfondsen zijn niet onderworpen aan de Solvency II reglementering van de verzekeringsmaatschappijen en kunnen betere verwachte rendementen behalen bij diversificatie van de beleggingen. Hierdoor werden in 2016, voor de actieve kaderleden die hiervoor opteerden, de reserves en een compensatie van de groepsverzekering overgedragen naar een pensioenfonds O.F.P. Powerbel/O.F.P. Enerbel in een vorm van een cash-balance plan met een minimum waarborg van 3,25%.

In 2018 werd aan kaderleden de keuze geboden om over te stappen van het pensioenfonds Powerbel naar een Cash balance plan Powerbel New. Voor het pensioenkapitaal leven geldt een **systeem 'Cash Balance', dit wil zeggen dat enerzijds de formule in het reglement de patronale premies bepaalt en anderzijds het rendement is vastgelegd van 3,25%. Er worden geen persoonlijke bijdragen voorzien. Voor de voordelen bij overlijden en invaliditeit geldt een "te bereiken doel" (defined benefit) systeem. Dit wil zeggen dat een formule de verschillende voordelen bepaalt. De te betalen bijdragen worden aan dit doel aangepast.**

Toegezegd-pensioenregelingen

De collectieve overeenkomst van 2 mei 1952 voorzag een bijkomend pensioen gelijk aan 75% van het laatste jaarinkomen na aftrek van het paritair wettelijk pensioen na een volledige loopbaan, alsook een overlevingspensioen en wezenrente. Deze toegezegd-pensioenregeling werd volledig gefinancierd door de werkgever en de pensioenen werden rechtstreeks door de werkgever aan de

ANDERE DOCUMENTEN

(door de onderneming te specificëren)

begunstigden uitgekeerd. De eruit voortvloeiende resterende verplichtingen hebben voornamelijk betrekking op lopende pensioenen.

De meerderheid van het uitvoerend personeel aangeworven vóór 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vóór 1 mei 1999 genieten van toegezegd-pensioenregelingen die voorzien in de uitkering van een kapitaal bij pensionering, en een kapitaal en wezenrente bij overlijden voor pensionering. Die voordelen worden berekend rekening houdend met het laatste jaarinkomen en de diensttijd. De financiering gebeurt door werknemersbijdragen en werkgeversbijdragen, die gestort worden aan pensioenfondsen (O.F.P. Elgabel en O.F.P. Pensiobel) en groepsverzekeringen.

Als gevolg van veranderingen aan de pensioenregelingen in België werd aan leden van het pensioenplan Pensiobel, de mogelijkheid geboden om vanaf 1 januari 2015 over te stappen naar het plan toegezegd-bijdragenregeling Powerbel. De in het verleden opgebouwde en verbeterde verworven rechten (in Pensiobel) worden gekapitaliseerd aan marktconforme rendementen maar met een minimaal rendement gelijk aan 3,25% (cash-balance Best-off plan).

I.k.v. het langer werken kunnen bepaalde toegekende voordelen om vervroegd met pensioen te gaan niet langer opgenomen worden als een voorziening voor personeelsbeloningen. De Groep **werkt aan een 'vernieuwd' pensioenplan** en de timing van implementatie kan nog niet met zekerheid gesteld worden. Hierdoor werd een bedrag van 32.143 k euro niet langer opgenomen als een voorziening voor personeelsbeloningen (en heeft een positief effect op de post in de winst- en verliesrekening '**Personeelskosten**'), maar werd voor hetzelfde bedrag een feitelijke verplichting op de **balanspost 'Voorziening, andere' verwerkt (en in de winst- en verliesrekening op de post 'Wijzigingen in de voorzieningen')**.

De Groep verstrekt eveneens vergoedingen toegekend **na uitdiensttreding**, zoals een tussenkomst in de gezondheidszorgen en korting op de gas- en elektriciteitsrekening. De **andere personeelsbeloningen op lange termijn** bevatten de afscheids- en jubileumpremies en opgespaard verlof of overuren.

De huidige toegezegd-pensioenregelingen worden gefinancierd via pensioenfondsen waar de aan specifieke plannen toegevoegde activa worden geïdentificeerd. De Belgische wetgeving en de pensioenregulering stipuleren dat de toegevoegde activa uitsluitend dienen tot financiering van de relevante voordelen. Dit resulteerde in het huidige jaar in een bepaling van een **actiefplafond**. De bepaling van dit plafond houdt rekening met de totale geprojecteerde betaalbare voordelen in lijn met de regels van de pensioenplannen en gebruik makend van de veronderstellingen gelinkt aan het plan.

Restitutierecht

Aangezien de kosten met betrekking tot de personeelsbeloningen terugvorderbaar zijn van de distributiebeheerders werd een restitutierecht, gelijk aan de in de balans opgenomen personeelsverplichtingen, erkend op het actief van de balans.

ANDERE DOCUMENTEN

(door de onderneming te specificëren)

De voornaamste actuariële veronderstellingen die werden gebruikt op de balansdatum bij de bepaling van de voorzieningen voor pensioenregelingen en andere vergoedingen:

	2018	2017
Disconteringsvoet- pensioenen DB	1,28%	1,01%
Disconteringsvoet- pensioenen DC	1,81%	1,88%
Disconteringsvoet- andere	1,80%	1,55%
Verwachte gemiddelde salarisstijging (zonder inflatie)	0,14%-2,38%	0,85%
Verwachte inflatie	1,75%	1,75%
Verwachte stijging van de ziektekosten (inclusief inflatie)	2,75%	2,75%
Verwachte stijging van de tariefvoordelen	1,75%	1,75%
Gemiddeld verwachte pensioenleeftijd	63	63
	IABE	IABE
Sterfletafels	Prospective Tables	Prospective Tables
	0,28% tot 1,55%	0% tot 3,18%
Personeelsverloop		
Levensverwachting uitgedrukt in jaren van een gepensioneerde op 65 jaar:		
Voor een 65-jarige op datum van afsluiting		
- Man	20	20
- Vrouw	24	24
Voor een 65-jarige binnen 20 jaar:		
- Man	22	22
- Vrouw	28	28

Bedragen opgenomen in de balans

(In duizenden EUR)	Contante waarde van de brutoverplichting	Reële waarde van de fondsbeleggingen	Totaal
Pensioenen - gefinancierd	653.071	673.263	20.192
Pensioenen - niet gefinancierd	32.453	0	32.453
Gezondheidszorgen en tarifaire voordelen - niet gefinancierd	158.623	0	158.623
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - gefinancierd	71.833	0	71.833
Effect van minimum financieringsvereisten/actiefplafond	0	16.013	16.013
Totaal toegezegd-pensioenregeling en andere langetermijnpersoneelsbeloningen op 31 december 2018	913.980	-657.250	256.730
Pensioenen - gefinancierd	622.763	-645.527	-22.764
Pensioenen - niet gefinancierd	25.547	0	25.547
Gezondheidszorgen en tarifaire voordelen - niet gefinancierd	160.828	0	160.828
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - gefinancierd	62.525	-15.189	47.336
Totaal toegezegd-pensioenregeling en andere langetermijnpersoneelsbeloningen op 31 december 2017	871.663	-660.716	210.947

ANDERE DOCUMENTEN*(door de onderneming te specificëren)***Wijziging in de contante waarde van de brutoverplichting**

(In duizenden EUR)	2018	2017
Totaal op 1 januari	-871.663	-930.883
Actuariële winsten (verliezen) - financiële veronderstellingen	-26.611	3.155
Actuariële winsten (verliezen) - demografische veronderstellingen	-9.342	18.009
Actuariële winsten (verliezen) - ervaringsaanpassingen	519	25.133
Aanschaffingen/verkopen	13.004	0
Verminderings	7.308	0
Aan het dienstjaar toegerekende kosten - belastingen inbegrepen	-35.201	-24.396
Bijdragen door deelnemers	-2.162	-2.394
Rentekosten	-11.297	-12.120
Betaalde beloningen - belastingen inbegrepen	67.987	51.834
Pensioenkosten van verstreken diensttijd	-18.131	0
Totaal op 31 december voor belastingen op niet-gefinancierde verplichtingen	-912.635	-871.663
Belastingen op niet-gefinancierde verplichtingen	-1.345	0
Totaal op 31 december	-913.980	-871.663

Wijziging van de reële waarde van de fondsbeleggingen

(In duizenden EUR)	2018	2017
Totaal op 1 januari	704.894	671.520
Actuariële winsten (verliezen) - aanpassing aan fondsbeleggingen op 1 januari	15.360	27.799
Rendement uit fondsbeleggingen (exclusief rentebaten)	-39.215	35.098
Aanschaffingen/verkopen	11.198	0
Verminderings	-7.408	0
Rentebaten	7.572	8.623
Bijdragen door werkgever - belastingen inbegrepen	77.406	66.891
Bijdragen door deelnemers	2.162	2.394
Betaalde beloningen - belastingen inbegrepen	-67.987	-51.834
Totaal op 31 december	673.262	704.894
Niet-recupereerbaar overschot (effect van actieplafond)	-16.013	-44.178
Totaal op 31 december	657.250	660.716

ANDERE DOCUMENTEN*(door de onderneming te specificëren)***Wijzigingen in het actiefplafond**

(In duizenden EUR)	2018	2017
Totaal op 1 januari	44.178	0
Rentebaten	448	0
Wijzigingen aan actiefplafond	-28.611	44.178
Totaal op 31 december	16.013	44.178

Indeling van de fondsbeleggingen op de balansdatum

De indeling van de fondsbeleggingen met betrekking tot pensioenregelingen in functie van de belangrijkste categorie van activa op eind 2018

Categorie	Elgabel %	Andere %	Pensiobel %	Verze- ringson- dernemin- gen %	Powerbel en Enerbel %	Totaal %
Beursgenoteerde beleggingen	78,14	76,55	78,80	77,33	83,94	78,94
Aandelen (Eurozone)	16,42	13,18	17,77	9,10	13,92	16,14
Aandelen (Buiten eurozone)	21,36	21,93	21,12	0	24,67	21,26
Staatsobligaties (Eurozone)	0	0	0	20,85	0	0,44
Andere obligaties (Eurozone)	25,97	26,67	25,68	45,34	29,21	26,76
Andere obligaties (Buiten eurozone)	14,39	14,77	14,23	2,04	16,14	14,34
Niet-beursgenoteerde beleggingen	21,86	23,45	21,20	22,67	16,06	21,06
Onroerende goederen	2,74	2,82	2,71	3,90	2,64	2,75
In aanmerking komende verzekeringscontracten	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	3,29	4,38	2,84	6,06	2,91	3,24
Andere	15,83	16,25	15,65	12,71	10,51	15,07
Totaal (in %)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Totaal (in duizenden EUR)	332.559	42.060	202.753	14.216	81.675	673.263

FINANCIEEL VERSLAG 2018
GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Fluvius System Operator CVBA over het boekjaar afgesloten op 31 december 2018

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris van Fluvius System Operator CVBA (de "Vennootschap") en van de dochterondernemingen (samen de "Groep"). Dit verslag omvat ons oordeel over het geconsolideerde overzicht van de financiële positie op 31 december 2018, het geconsolideerde overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde overzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde overzicht van de kasstromen van het boekjaar dat afgesloten werd op 31 december 2018 en de toelichting (alle stukken gezamenlijk "de Geconsolideerde Jaarrekening" en omvat tevens ons verslag betreffende de overige door de wet en regelgeving gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden als commissaris benoemd door de algemene vergadering op 19 mei 2017, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordacht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die zal beraadslagen over de Geconsolideerde Jaarrekening afgesloten op 31 december 2019. We hebben de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening van de Groep uitgevoerd gedurende 8 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de Geconsolideerde Jaarrekening van Fluvius System Operator CVBA, die het geconsolideerd overzicht van de financiële positie op 31 december 2018 omvat, alsook het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht voor het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een geconsolideerd balanstotaal van € 4.749.181.721 en waarvan de geconsolideerde resultatenrekening afsluit met een resultaat van het boekjaar van € 0.

Naar ons oordeel geeft de Geconsolideerde Jaarrekening een getrouw beeld van het geconsolideerde eigen vermogen en van de geconsolideerde financiële positie van de Groep op 31 december 2018 alsook van de geconsolideerde resultaten en de geconsolideerde kasstromen voor het boekjaar afgesloten op die datum, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Basis voor ons oordeel zonder voorbehoud

We hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards on Auditing ("ISA's"). Onze verantwoordelijkheden uit hoofde van die standaarden zijn nader beschreven in het gedeelte "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening" van ons verslag.

Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

De kernpunten van onze controle zijn die aangelegenheden die volgens ons professioneel oordeel het meest significant waren bij onze

controle van de Geconsolideerde Jaarrekening van de huidige verslagperiode.

Deze aangelegenheden werden behandeld in de context van onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening als een geheel en bij het vormen van ons oordeel hieromtrent en derhalve formuleren wij geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Voorziening voor personeelsbeloningen

- Beschrijving van het punt en het auditrisico :

De voorzieningen voor de personeelsbeloningen bedragen € 256,7 miljoen per 31 december 2018. De Groep erkent de voorzieningen voor deze lange termijn personeelsbeloningen op basis van de vereisten zoals aanvaard binnen de Belgische boekhoudwetgeving. De plannen van de groep worden beschreven in de CONSO 9 van de Geconsolideerde Jaarrekening.

De waardering van deze voorzieningen is complex en vereist inschattingen van het management. Door de complexiteit wordt de Vennootschap voor de berekening van de voorzieningen bijgestaan door een externe actuaire. De waardering van de voorzieningen is gebaseerd op de onderliggende personeelsdata van de verschillende pensioenplannen waarop vervolgens bepaalde actuariële assumpties worden toegepast zoals verwachte inflatie, verdisconteringsvoeten, verwachte gemiddelde salarisstijgingen en het personeelsverloop.

Een wijziging in deze assumpties of het gebruik van foutieve personeelsdata zouden een materiële impact hebben op de Geconsolideerde Jaarrekening.

Om deze redenen is de waardering van de voorzieningen voor de personeelsbeloningen een kernpunt van onze controle.

- Samenvatting van de uitgevoerde controleprocedures:

Onze auditwerkzaamheden omvatten onder andere:

- Een analyse van de bestaande plannen binnen de groep en bespreking van eventuele wijzigingen in deze plannen.
- Het testen van de onderliggende personeelsdata door middel van analytisch nazicht ten opzichte van vorig boekjaar en door middel van aansluiting (van o.a. ouderdom, geslacht, salaris, anciënniteit) van

een steekproef personeelsleden met onderliggende documentatie.

- Het beoordelen van de bekwaamheid en de onafhankelijkheid van de externe actuaire.
- Het betrekken van onze interne actuissen om de gepastheid te beoordelen van de gebruikte actuariële modellen in overeenstemming met de Belgische boekhoudwetgeving en om de redelijkheid te beoordelen van de significante assumpties die worden gebruikt voor de waardering van de voorziening.
- Wij hebben adequaatheid en volledigheid van CONSO 9 van de Geconsolideerde Jaarrekening beoordeeld.

Financieringsactiviteiten

- Beschrijving van het punt en het auditrisico :

De balans van de Groep wordt significant beïnvloed door de financieringsactiviteit die de Groep vervult. Op 31 december 2018 bedraagt de lange termijn financiering € 3.992,0 miljoen en de korte termijn financiering € 28,5 miljoen. Deze financiering wordt vervolgens gebruikt om leningen toe te staan aan de distributienetbeheerders waardoor de Groep voor € 3.920,5 miljoen lange termijn vorderingen heeft openstaan ten aanzien van de distributienetbeheerders. Gezien de grootteorde van deze bedragen ten aanzien van enerzijds de totale activa en anderzijds de totale passiva van de Groep en de opvolging en inschatting van het management inzake de terugbetalingscapaciteiten van de distributienetbeheerders wordt dit als een kernpunt van onze controle beschouwd.

- Samenvatting van de uitgevoerde controleprocedures:

Wij hebben volgende procedures uitgevoerd:

- Het beoordelen van de boekhoudkundige verwerking van de leningen en de bijhorende transactiekosten.
- Het aansluiten van de interestkosten en interestbaten met van de verschillende leningen met de betreffende voorwaarden zoals omschreven in de onderliggende contracten.

- Het afstemmen van het hoofdbedrag van de leningen met contracten, confirmaties en betalingen.
- Wij hebben van de directie van de Vennootschap het lange termijn financieel plan verkregen van de Vennootschap alsook van de netbeheerders om de terugbetalingscapaciteit van deze laatsten te beoordelen. Deze plannen werden beoordeeld op basis van de jaarrekeningen van de netbeheerders alsook door middel van gesprekken met de directie en met de met governance belaste personen.

Fusie door overneming van Infrax CVBA

- Beschrijving van het punt en het auditrisico :

Per beslissing van de algemene vergadering op 28 juni 2018 en met ingang vanaf 1 juli 2018 is de Vennootschap gefuseerd met Infrax CVBA, de werkmaatschappij verbonden aan de andere distributienetbeheerders in het Vlaams Gewest. Deze fusie heeft een ingrijpende impact op de Geconsolideerde Jaarrekening van de Groep en wordt bijgevolg ook beschouwd als een niet recurrente complexe transactie waarbij management onder meer belangrijke inschattingen en assumpties heeft moeten maken. Hierdoor beschouwen we de fusie als een kernpunt van onze controle.

- Samenvatting van de uitgevoerde controleprocedures:

Onze auditwerkzaamheden omvatten onder andere:

- Analyse van de juridische en vennootschapsrechtelijke stukken aangaande deze transactie
- Controle van de harmonisering van de waarderingsregels van ex Infrax CVBA in overeenstemming met waarderingsregels van de Groep die zijn opgestelde in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel
- Het beoordelen van de boekhoudkundige verwerking van de fusie in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel

- Wij hebben adequaatheid en volledigheid van toelichtingen bij de Geconsolideerde Jaarrekening beoordeeld.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel en evenals voor het systeem van interne beheersing dat het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die geen afwijkingen van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of het maken van fouten.

In het kader van de opstelling van de Geconsolideerde Jaarrekening, is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Vennootschap te vereffenen of om de bedrijfsactiviteiten stop te zetten of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle over de Geconsolideerde Jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de Geconsolideerde Jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van de Geconsolideerde Jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's dat de Geconsolideerde Jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van het systeem van interne beheersing;
- ▶ Het verkrijgen van inzicht in het systeem van interne beheersing dat relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van het systeem van interne beheersing van de Vennootschap en van de Groep;
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- ▶ Het concluderen van de aanvaardbaarheid van de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling, en op basis van de verkregen controle-informatie, concluderen of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vennootschap en de Groep om haar continuïteit te handhaven. Als we besluiten dat een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop

betrekking hebbende toelichtingen in de Geconsolideerde Jaarrekening, of, indien deze toelichtingen niet adequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die werd verkregen tot op de datum van ons commissarisverslag. Latere gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de continuïteit van de Vennootschap of de Groep niet langer gehandhaafd kan worden;

- ▶ Het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de Geconsolideerde Jaarrekening, en of deze Geconsolideerde Jaarrekening, de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het auditcomité binnen het bestuursorgaan, onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die we identificeren tijdens onze controle.

Omdat we de eindverantwoordelijkheid voor ons oordeel dragen, zijn we ook verantwoordelijk voor het organiseren, het toezicht en het uitvoeren van de controle van de dochterondernemingen van de Groep. In die zin hebben wij de aard en omvang van de controleprocedures voor deze entiteiten van de Groep bepaald.

We verstrekken aan het auditcomité binnen het bestuursorgaan een verklaring dat we de relevante deontologische vereisten inzake onafhankelijkheid naleven en we melden hierin alle relaties en andere aangelegenheden die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid zouden kunnen beïnvloeden, alsook, voor zover van toepassing, de bijbehorende maatregelen die we getroffen hebben om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Aan de hand van de aangelegenheden die met het auditcomité binnen het bestuursorgaan besproken worden, bepalen we de aangelegenheden die het meest significant waren bij de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening over de huidige periode en die daarom de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten van de Vennootschap.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (Herzien) bij de in België van toepassing zijnde ISA's, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, alsook de naleving van bepaalde verplichtingen uit het Wetboek van vennootschappen na te gaan en de statuten te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening

Naar ons oordeel, na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, stemt dit jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening overeen met de Geconsolideerde Jaarrekening voor hetzelfde boekjaar, enerzijds, en is dit jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening opgesteld overeenkomstig artikel 119 van het Wetboek van vennootschappen, anderzijds.

In de context van onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden. Verder drukken wij geen redelijke mate van zekerheid uit over het jaarverslag opgenomen in het jaarrapport.

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 119, § 2 van het Wetboek van vennootschappen, werd opgenomen in het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, dat deel uitmaakt van sectie B van het jaarrapport. De Groep heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op de Global Reporting Initiative standaarden (hierna "GRI"). Wij spreken ons evenwel niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met GRI. Verder drukken wij geen enkele mate van zekerheid uit over individuele elementen opgenomen in deze niet-financiële informatie.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk heeft geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap en de Groep.

De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening bedoeld in artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de Geconsolideerde Jaarrekening.

Andere vermeldingen

- ▶ Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.
- ▶ De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- ▶ Wij hebben geen kennis van verrichtingen of beslissingen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen en die in ons verslag zouden moeten vermeld worden.

- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Gent, 1 april 2019

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA
Commissaris
Vertegenwoordigd door

Paul Eelen
Vennoot*

* Handelend in naam van een BVBA

19PE0091

				9	EUR	
NAT.	Datum neerlegging	Nr. 0477.445.084	Blz.	E.	D.	CONSO 1

**GECONSOLIDEERDE JAARREKENING EN ANDERE OVEREENKOMSTIG HET
WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN**

IDENTIFICATIEGEGEVENS

NAAM VAN DE CONSOLIDERENDE VENNOOTSCHAP OF VAN HET CONSORTIUM ⁽¹⁾⁽²⁾ :

FLUVIUS SYSTEM OPERATOR

Rechtsvorm: **CVBA**

Adres: **Brusselsesteenweg**

Nr.: **199**

Postnummer: **9090**

Gemeente: **Melle**

Land: **België**

Rechtspersonenregister (RPR) - Rechtbank van Koophandel van **Gent, afdeling Gent**

Internetadres ⁽³⁾:

Ondernemingsnummer **0477.445.084**

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING **IN EURO (2 decimalen)** ⁽⁴⁾

Voorgelegd aan de algemene vergadering van **23/05/2019**

met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van **1/01/2018** tot **31/12/2018**

Vorig boekjaar van **1/01/2017** tot **31/12/2017**

De bedragen van het vorige boekjaar zijn / ~~zijn niet~~ ³ identiek met die welke eerder openbaar werden gemaakt.

Zijn gevoegd bij deze geconsolideerde jaarrekening: BIJKOMENDE INLICHTINGEN

ZO DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING VAN EEN BUITENLANDSE VENNOOTSCHAP DOOR EEN BELGISCHE DOCHTER
WORDT NEERGELEGD

Naam van de Belgische dochter die de neerlegging verricht (*artikel 113, § 2, 4^a van het Wetboek van vennootschappen*)

Ondernemingsnummer van de Belgische dochter die de neerlegging verricht

Totaal aantal neergelegde bladen: **38**

Secies van het standaardmodel die niet werden neergelegd omdat ze niet dienstig zijn: 5.2, 5.3, 5.4, 5.7, 5.8.2, 5.8.4, 5.8.5, 5.9.1, 5.9.4, 5.9.6, 5.12, 6, 7, 8

Handtekening
(naam en hoedanigheid)
Joachim Noynaert
Hoofd Boekhouding

Handtekening
(naam en hoedanigheid)
David Termont
Directeur Financieel Beheer

⁽¹⁾ Schrappen wat niet van toepassing is.

⁽²⁾ Een consortium dient de sectie CONSO 5.4 in te vullen.

⁽³⁾ Facultatieve vermelding.

⁽⁴⁾ Indien nodig, aanpassen van de eenheid en munt waarin de bedragen zijn uitgedrukt.

**LIJST VAN DE BESTUURDERS OF ZAAKVOERDERS VAN DE
GECONSOLIDEERDE ONDERNEMING EN VAN DE
COMMISSARISSEN DIE DE GECONSOLIDEERDE
JAARREKENING HEBBEN GECONTROLEERD**

LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente) en functie in de onderneming

Janssens Luc

Bunderbeeklaan 1, 2950 Kapellen (Antw.), België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Kennis Koen

Grote Markt 9, 2000 Antwerpen, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Versnick Geert

Onderbergen 86, 9000 Gent, België

Functie : 2de Ondervoorzitter van de raad van bestuur

Mandaat : 27/03/2013- 24/01/2018

Geypen Greet

Kruisveldstraat 28, 2800 Mechelen, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Diels Paul

Lichtaartsesteenweg 39, 2275 Lille, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Tobback Louis

Goede Haardlaan 10, 3001 Heverlee, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

STOCKBROECKX Ilse

Victor Frisley 64, 2900 Schoten, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 27/03/2013- 1/07/2018

Lombaerts Piet

Sint-Denijsseweg 64, 8500 Kortrijk, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 27/03/2013- 1/07/2018

Martens Luc

De Munt 33, bus 62, 8800 Roeselare, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN (vervolg van de vorige bladzijde)

Thienpont Filip

Hoorndriesstraat 31, 9820 Merelbeke, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 27/03/2013- 1/07/2018

Partyka Katrien

Kllostergang 2, 3300 Tienen, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 27/03/2013- 1/07/2018

Buyse Piet

Leo Bruynincxstraat 18, 9200 Dendermonde, België

Functie : Voorzitter

Mandaat : 1/07/2018

Dejaegher Christof

Beluikstraat 1, 8970 Poperinge, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 27/03/2013- 1/07/2018

Coppens David

Leopoldlaan 140, 9300 Aalst, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 29/04/2016- 1/07/2018

De Groef Jean Pierre

Koningin Astridlaan 13, 1830 Machelen (Bt.), België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Teerlinck Paul

Sint-Amandstraat 2, 9000 Gent, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Bisschops Bart

Oude Baan 77, 3650 Dilsen-Stokkem, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Claessens Jos

Sprink 11, 3950 Bocholt, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Cluckers Geert

Drie Lindekensersf 4, 3290 Diest, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Dries Wim

Mispelaartstraat 44, 3600 Genk, België

Functie : Ondervoorzitter

Mandaat : 1/07/2018

LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN (vervolg van de vorige bladzijde)

Drieskens Raf

Broesveldstraat 36, 3910 Pelt, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Laridon Lies

Ijzerlaan 58, 8600 Diksmuide, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Meulemans Bert

Vogelzangwijk 14, 3190 Boortmeerbeek, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Verbeeck Paul

Beekstraat 10, 2560 Nijlen, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Gryffroy Andries

Platanendreef 27, 9090 Melle, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Schiltz Willem-Frederik

Waterloostraat 39, 2600 Berchem (Antwerpen), België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren CVBA 0446.334.711

Pauline van Pottelsberghelaan 12, 9051 Sint-Denijs-Westrem, België

Functie : Commissaris, Lidmaatschapsnummer : B00160

Mandaat : 19/05/2017- 24/04/2020

Vertegenwoordigd door :

1. Eelen Paul, Lidmaatschapsnummer : A02213
Aststraat 55 , 8790 Waregem, België

Peeters Christophe

Sint-Lievenspoortstraat 262, 9000 Gent, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 1/07/2018

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

GECONSOLIDEERDE BALANS NA WINSTVERDELING¹

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA				
OPRICHTINGSKOSTEN	5.7	20		
VASTE ACTIVA		21/28	13.026.391,88	4.084.402,57
Immateriële vaste activa	5.8	21	2.696.599,57	468.584,48
Positieve consolidatieverschillen	5.12	9920		
Materiële vaste activa	5.9	22/27	8.630.362,68	2.392.531,46
Terreinen en gebouwen		22		
Installaties, machines en uitrusting		23	126.825,14	145.289,56
Meubilair en rollend materieel		24	6.697.194,97	1.355.782,06
Leasing en soortgelijke rechten		25		
Overige materiële vaste activa		26	1.806.342,57	891.459,84
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27		
Financiële vaste activa	5.1 - 5.4/5.10	28	1.699.429,63	1.223.286,63
Vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	5.10	9921	15.700,00	29.550,00
Deelnemingen		99211	15.700,00	29.550,00
Vorderingen		99212		
Andere financiële vaste activa	5.10	284/8	1.683.729,63	1.193.736,63
Aandelen		284	843.057,48	832.057,48
Vorderingen en borgtochten in contanten		285/8	840.672,15	361.679,15

(1) Artikel 124 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen.

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	4.736.155.328,74	4.056.555.694,24
Vorderingen op meer dan één jaar		29	3.945.528.306,24	3.470.500.000,00
Handelsvorderingen		290		
Overige vorderingen		291	3.945.528.306,24	3.470.500.000,00
Actieve belastingslatenties		292		
Vorraden en bestellingen in uitvoering		3	68.087.528,78	33.645.915,65
Vorraden		30/36	68.087.528,78	33.645.915,65
Grond- en hulpstoffen		30/31	68.087.528,78	33.645.915,65
Goederen in bewerking		32		
Gereed product		33		
Handelsgoederen		34		
Onroerende goederen bestemd voor verkoop		35		
Vooruitbetalingen		36		
Bestellingen in uitvoering		37		
Vorderingen op ten hoogste één jaar		40/41	426.352.866,89	266.166.023,51
Handelsvorderingen		40	252.075.972,86	155.420.369,08
Overige vorderingen		41	174.276.894,03	110.745.654,43
Geldbeleggingen		50/53	1.782.616,30	742.197,16
Eigen aandelen		50		
Overige beleggingen		51/53	1.782.616,30	742.197,16
Liquide middelen		54/58	2.093.965,98	31.389.800,86
Overlopende rekeningen		490/1	292.310.044,55	254.111.757,06
TOTAAL VAN DE ACTIVA		20/58	4.749.181.720,62	4.060.640.096,81

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN		10/15	10.407.375,28	1.006.637,36
Kapitaal		10	10.174.526,84	915.124,84
Geplaatst kapitaal		100	10.174.526,84	915.124,84
Niet-opgevraagd kapitaal		101		
Uitgiftepremies		11	127.007,11	68.265,11
Herwaarderingsmeerwaarden		12		
Geconsolideerde reserves (+)/(-)	5.11	9910	86.267,52	3.673,60
Negatieve consolidatieverschillen	5.12	9911		
Toerekening positieve consolidatieverschillen		99201		
Omrekeningsverschillen (+)/(-)		9912	19.573,81	19.573,81
Kapitaalsubsidies		15		
BELANGEN VAN DERDEN				
Belangen van derden		9913	92.700,00	92.700,00
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN ..		16	256.730.000,00	210.947.000,00
Voorzieningen voor risico's en kosten		160/5	256.730.000,00	210.947.000,00
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen		160	256.730.000,00	210.947.000,00
Fiscale lasten		161		
Grote herstellings- en onderhoudswerken		162		
Milieuverplichtingen		163		
Overige risico's en kosten		164/5		
Uitgestelde belastingen en belastinglatenties	5.6	168		

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
SCHULDEN		17/49	4.481.951.645,34	3.848.593.759,45
Schulden op meer dan één jaar	5.13	17	3.991.962.641,56	3.449.329.087,01
Financiële schulden		170/4	3.991.962.641,56	3.449.329.087,01
Achtergestelde leningen		170		
Niet-achtergestelde obligatieleningen		171	3.950.837.641,88	3.449.329.087,01
Leasingschulden en soortgelijke schulden		172		
Kredietinstellingen		173	41.124.999,68	
Overige leningen		174		
Handelsschulden		175		
Leveranciers		1750		
Te betalen wissels		1751		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		176		
Overige schulden		178/9		
Schulden op ten hoogste één jaar	5.13	42/48	436.286.796,89	343.951.918,32
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		42	3.500.000,03	
Financiële schulden		43	24.956.110,69	
Kredietinstellingen		430/8	24.956.110,69	
Overige leningen		439		
Handelsschulden		44	146.597.684,16	121.650.734,55
Leveranciers		440/4	146.597.684,16	121.650.734,55
Te betalen wissels		441		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		46		
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten		45	70.600.305,34	122.279.078,51
Belastingen		450/3	3.705.901,72	51.488.532,16
Bezoldigingen en sociale lasten		454/9	66.894.403,62	70.790.546,35
Overige schulden		47/48	190.632.696,67	100.022.105,26
Overlopende rekeningen		492/3	53.702.206,89	55.312.754,12
TOTAAL VAN DE PASSIVA		10/49	4.749.181.720,62	4.060.640.096,81

GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING *(Uitsplitsing van de bedrijfsresultaten naar hun aard)* ¹

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten		70/76A	1.710.160.491,55	1.118.862.805,77
Omzet	5.14	70	1.637.245.191,73	1.049.331.007,39
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname)(+)/(-)		71		
Geproduceerde vaste activa		72		
Andere bedrijfsopbrengsten		74	27.132.299,82	21.115.798,38
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	5.14	76A	45.783.000,00	48.416.000,00
Bedrijfskosten		60/66A	1.695.991.355,78	1.105.067.563,67
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		60	144.997.509,01	89.087.777,13
Aankopen		600/8	140.530.569,07	87.407.512,46
Voorraad: afname (toename)(+)/(-)		609	4.466.939,94	1.680.264,67
Diensten en diverse goederen		61	1.078.672.305,79	556.617.288,74
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen(+)/(-)	5.14	62	415.262.297,67	411.993.790,47
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	9.490.269,14	1.182.474,77
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)(+)/(-)		631/4	-923.049,31	-2.886.227,32
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)(+)/(-)		635/8		
Andere bedrijfskosten		640/8	2.709.023,48	656.459,88
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)		649		
Afschrijvingen op positieve consolidatieverschillen		9960		
Niet-recurrente bedrijfskosten	5.14	66A	45.783.000,00	48.416.000,00
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies)(+)/(-)		9901	14.169.135,77	13.795.242,10

⁽¹⁾ De bedrijfsresultaten kunnen ook worden gerangschikt naar hun bestemming *(in toepassing van artikel 158, §2 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen)*.

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Financiële opbrengsten		75/76B	125.459.706,02	107.917.956,72
Recurrente financiële opbrengsten		75	125.459.706,02	107.917.956,72
Opbrengsten uit financiële vaste activa		750		
Opbrengsten uit vlottende activa		751	124.735.621,28	107.537.650,91
Andere financiële opbrengsten		752/9	724.084,74	380.305,81
Niet-recurrente financiële opbrengsten	5.14	76B		
Financiële kosten		65/66B	129.435.238,59	112.293.337,31
Recurrente financiële kosten		65	129.435.238,59	112.293.337,31
Kosten van schulden		650	129.120.329,73	112.201.572,35
Afschrijvingen op positieve consolidatieverschillen		9961		
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)(+)/(-)		651		
Andere financiële kosten		652/9	314.908,86	91.764,96
Niet-recurrente financiële kosten	5.14	66B		
Winst (Verlies) van het boekjaar voor belasting(+)/(-)		9903	10.193.603,20	9.419.861,51
Onttrekkingen aan de uitgestelde belastingen en de belastinglatenties		780		
Overboeking naar de uitgestelde belastingen en de belastinglatenties		680		
Belastingen op het resultaat		67/77	10.193.603,20	9.419.861,51
Belastingen	5.14	670/3	10.193.603,20	10.061.427,71
Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen		77		641.566,20
Winst (Verlies) van het boekjaar		9904		
Aandeel in het resultaat van de vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast (+)/(-)		9975		
Winstresultaten..... (+)		99751		
Verliesresultaten..... (-)		99752		
Geconsolideerde winst (verlies) (+)/(-)		9976		
Aandeel van derden..... (+)/(-)		99761		
Aandeel van de groep..... (+)/(-)		99762		

TOELICHTING BIJ DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

LIJST VAN DE GECONSOLIDEERDE DOCHTERONDERNEMINGEN EN VAN DE VENNOOTSCHAPPEN WAAROP DE VERMOGENSMUTATIEMETHODE WORDT TOEGEPAST

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Toegepaste methode (I/E/V1/V2/V3/V4) (1)(2)	Gehouden deel van het kapitaal (3) (in %)	Wijziging in het percentage van het gehouden kapitaal (t.o.v. het vorige boekjaar)(4)
De Stroomlijn CVBA Brusselsesteenweg 199 9090 Melle België 0886.337.894	I	64,03	0,00
ATRIAS CVBA Ravensteingalerij 4, bus 2 1000 Brussel 1 België 0836.258.873	V1	50,00	0,00
SYNDUCTIS CVBA Brusselsesteenweg 199 9090 Melle België 0502.445.845	V1	33,28	0,00

(1) I. Integrale consolidatie

E. Evenredige consolidatie **met opgave, in de eerste kolom, van de gegevens waaruit het gezamenlijke bestuur blijkt)**

V1 Vermogensmutatiemethode toegepast op een geassocieerde vennootschap (*artikel 134, eerste lid, 3° van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen*)

V2 Vermogensmutatiemethode toegepast op een dochteronderneming waarover de consoliderende vennootschap een controle in feite bezit indien de consolidatie zou indruisen tegen het beginsel van het getrouwe beeld (*artikel 108 jo. 110 van voormeld koninklijk besluit*)

V3 Vermogensmutatiemethode toegepast op een dochteronderneming in vereffening of die heeft besloten haar bedrijf stop te zetten of waardoor er niet meer kan van worden uitgegaan dat zij haar bedrijf zal voortzetten (*artikel 109 jo. 110 van voormeld koninklijk besluit*)

V4 Vermogensmutatiemethode toegepast op een gemeenschappelijke dochteronderneming waarvan het bedrijf niet nauw geïntegreerd is in het bedrijf van de vennootschap die over de gezamenlijke controle beschikt (*artikel 134, tweede lid van voormeld koninklijk besluit*)

(2) Indien een wijziging in het percentage van het gehouden deel van het kapitaal een wijziging met zich meebrengt van de toegepaste methode, wordt de aanduiding van de nieuwe methode gevolgd door een **sterretje**.

(3) Deel van het kapitaal van deze ondernemingen dat wordt gehouden door de in de consolidatie opgenomen ondernemingen en door de personen die in eigen naam optreden maar voor rekening van deze ondernemingen.

(4) Indien de samenstelling van het geconsolideerde geheel in de loop van het boekjaar een aanmerkelijke wijziging heeft ondergaan door wijzigingen in dit percentage, worden bijkomende inlichtingen verstrekt in de sectie CONSO 5.5. (*artikel 112 van voormeld koninklijk besluit*).

CONSOLIDATIECRITERIA EN WIJZIGINGEN IN DE CONSOLIDATIEKRING

Indien van materieel belang, aanduiding van de criteria die worden gehanteerd voor de toepassing van de integrale consolidatie, de evenredige consolidatie en de vermogensmutatiemethode en van de gevallen, met motivering ervan, waarin van deze criteria wordt afgeweken *(in toepassing van artikel 165, I. van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen)*.

Criterium gehanteerd voor toepassing van de integrale consolidatie : aandeel in het kapitaal van de dochtermaatschappijen.

Inlichtingen die een zinvolle vergelijking mogelijk maken met de geconsolideerde jaarrekening over het vorige boekjaar, indien de samenstelling van het geconsolideerde geheel in de loop van het boekjaar een aanmerkelijke wijziging heeft ondergaan *(in toepassing van artikel 112 van voormeld koninklijk besluit)*.

WAARDERINGSREGELS

Opgave van de gehanteerde criteria voor de waardering van de verschillende posten van de geconsolideerde jaarrekening, inzonderheid:

- voor de vorming en aanpassing van afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten, alsmede voor de herwaarderingen *(in toepassing van artikel 165, VI.a van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen)*.
- voor de omrekeningsgrondslagen van de bedragen die in een andere munt zijn of oorspronkelijk waren uitgedrukt dan de munt waarin de geconsolideerde jaarrekening is opgesteld en van de boekhoudstaten van dochterondernemingen en van geassocieerde vennootschappen naar buitenlands recht *(in toepassing van artikel 165, VI.b. van voormeld koninklijk besluit)*.

WAARDERINGSREGELS FLUVIUS

ACTIVA

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa worden geboekt aan aanschaffingsprijs

Deze rubriek omvat de kosten van softwarelicenties.

De kosten van softwarelicenties worden lineair afgeschreven aan een afschrijvingspercentage van 20%

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa worden geboekt aan aanschaffing- of kostprijs met inbegrip van alle toerekenbare kosten en verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen.

Afschrijvingen worden maandelijks ten laste van de resultatenrekening gebracht volgens de lineaire methode vanaf de maand volgend op de ingebruikname. De afschrijvingen worden berekend over de verwachte economische gebruiksduur van ieder onderdeel van het materieel vast actief.

De jaarlijkse afschrijvingspercentages op basis van de initiële verwachte gebruiksduur zijn als volgt:

Proeftuin EVA (Elektrische Voertuigen in Actie): 50 %

Administratieve uitrusting (informatica en kantooruitrusting): 33%

Oplaadpalen voor elektrische voertuigen: 10 %

(Motor)fietsen: 20 %

Meubilair en uitrusting: 10%

Overige materiële vaste activa :10%

Herstelling- en instandhoudingskosten die de toekomstige economische voordelen niet vergroten, worden in de resultatenrekening genomen.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

De deelnemingen worden geboekt tegen aanschaffingsprijs. De bijkomende kosten worden onmiddellijk ten laste van het resultaat genomen.

Waardeverminderingen worden geboekt en ten laste van het resultaat genomen wanneer blijkt dat, rekeninghoudend met het eigen vermogen, de rentabiliteit en de toekomstverwachtingen van de betrokken vennootschap, er zich een duurzame waardevermindering voordoet.

Terugnemingen van waardeverminderingen worden geboekt en in het resultaat opgenomen wanneer de evolutie van de betrokken vennootschap dit rechtvaardigt.

Voor andere deelnemingen en vorderingen worden dezelfde regels toegepast.

VORDERINGEN OP MEER DAN EEN JAAR EN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR

Deze vorderingen worden voor hun nominale waarde geboekt.

In het geval van faillissement of gerechtelijke reorganisatie wordt de vordering onmiddellijk afgeschreven en de belasting over de toegevoegde waarde teruggevorderd, op basis van een via de curator bekomen attest of bij publicatie van de afsluiting van het faillissement in de bijlage van het Belgische Staatsblad.

De vorderingen m.b.t. uitgevoerde werken en geleverde prestaties, met uitzondering van enerzijds de schadegevallen welke in behandeling zijn bij de juridische dienst en anderzijds de vorderingen op aangesloten gemeenten, welke meer dan 6 maanden vervallen zijn, worden als dubieus beschouwd en hiervoor wordt een provisie voor oninbaarheid ten belope van 100% (exclusief btw) aangelegd.

Vorderingen worden definitief ten laste genomen (afgeboekt) met aanwending van de hiervoor reeds eerder aangelegde provisie voor oninbaarheid van zodra op basis van attesten, aangeleverd door deurwaarders, advocaten of incassokantoren kan aangetoond worden dat er geen recupererebaarheid meer mogelijk is. Ook wanneer kan aangetoond worden dat de opbrengsten verbonden aan een mogelijke recuperatie niet opwegen (m.a.w. niet economisch verantwoord zijn) tegen de te maken kosten voor recuperatie wordt een vordering definitief afgeboekt met aanwending van eerder reeds mogelijks aangelegde provisie.

Voor openstaande vervallen vorderingen van het voormalige Infrax cvba die vanaf 2018 opgenomen worden in de jaarrekening van Fluvius System Operator wordt conform de afspraken met rullingcommissie inzake vennootschapsbelasting en BTW de werkwijze van Infrax cvba verdergezet. De provisie voor oninbaarheid wordt geboekt bij de opdrachthoudende vereniging in wiens opdracht de vordering is ontstaan.

Regels ter provisionering van wanbetaling op handelsvorderingen op basis van de vervaldagbalans per 31 december van het afgelopen boekjaar:

Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen enerzijds de gedropte klanten (sociale leverancier) en anderzijds de niet - gedropte klanten (overige klanten).

De berekening wordt voor elke van deze groep klanten als volgt gedaan:

Gedropte klanten (sociale leverancier):

"Voor de vorderingen van gedropte klanten met betaalovereenkomst wordt een provisie voorzien van 50% op het totaal openstaand

saldo exclusief btw

"Voor de vordering van klanten met collectieve schuldenregeling wordt een provisie voorzien van 100% op het totaal openstaand saldo exclusief btw

"Voor de overige vorderingen wordt een provisie voorzien van 100% voor de saldi exclusief btw die langer dan een half jaar (180 dagen) openstaan

Niet-gedropte klanten - overige klanten:

Voor de berekening van de provisie op de overige vorderingen worden volgende percentages toegepast:

"Openstaande saldi exclusief btw met vervaldag < 60 dagen: 0%

"Openstaande saldi exclusief btw met vervaldag < 60 dagen en < 180 dagen: 20%

"Openstaande saldi exclusief btw met vervaldag < 180 dagen en < 365 dagen: 40%

"Openstaande saldi exclusief btw met vervaldag < 365 dagen en < 730 dagen: 60%

"Openstaande saldi exclusief btw met vervaldag > 730 dagen: 80%

Aangezien alle vorderingen op de balans van het voormalige Infrac in naam en voor rekening van de opdrachthoudende verenigingen werden gemaakt die zich hebben aangesloten bij het voormalige Infrac, worden de provisies met betrekking tot de dubieuze debiteuren aangelegd in de boekhouding van de respectievelijke opdrachthoudende vereniging waarvoor de betrokken vordering werd gefactureerd.

VOORRADEN

Vorraden worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde welke wordt bepaald aan de hand van de methode van het voortschrijdend gewogen gemiddelde.

Een waardevermindering wordt toegepast op voorraadartikelen die, gezien hun verouderde staat, niet meer voor exploitatie bruikbaar zijn of waarvan de geraamde verkoopwaarde lager ligt dan de boekwaarde. Indien voorraadartikelen meer dan één jaar niet gebruikt worden, wordt een waardevermindering van 100% toegepast.

Deze afschrijvingen worden opgenomen als kost in de resultatenrekening.

GELDBELEGGINGEN

De geldbeleggingen worden gewaardeerd aan marktwaarde.

LIQUIDE MIDDELEN

Liquide middelen omvatten geld en tegoeden bij kredietinstellingen. Ze worden gewaardeerd aan nominale waarde die overeenstemt met de reële waarde.

OVERLOPENDE REKENINGEN

De tijdens het boekjaar of vorige boekjaren gemaakte lasten die behoren tot één of meerdere latere boekjaren, worden prorata gewaardeerd tegen het bedrag dat betrekking heeft op latere boekjaren.

De gedeelten van opbrengsten waarvan de inning pas plaats zal vinden tijdens één of meer komende boekjaren, worden gewaardeerd tegen het bedrag dat betrekking heeft op het lopende boekjaar.

PASSIVA

VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN LASTEN

Pensioenregelingen en andere vergoedingen toegekend na uitdiensttreding

De bijdragen voor toegezegde-bijdragenregelingen worden ten laste van het resultaat opgenomen op het moment dat ze verschuldigd zijn. Tot en met 2015 gebeurde de waardering van deze fondsen aan intrinsieke waarde en werd elk individueel verschil tussen de wiskundige reserve en het gegarandeerd minimum opgenomen als een schuld in de financiële staten.

Vanaf 2016 werd de rendementsgarantie aangepast en deze is nu variabel (zie toelichting 'Voorziening voor personeelsbeloningen').

De voorziening voor toegezegde-bijdragenpensioenplannen wordt bijgevolg gewaardeerd volgens de Projected Unit Credit (PUC) methode zonder projectie van de toekomstige premie. Voor het O.F.P. Enerbel wordt vanaf 2018 het patronale gedeelte berekend volgens de PUC-methode met projectie van de toekomstige premies. Het gedeelte van de werknemer wordt nog steeds via de PUC-methode zonder projectie van de toekomstige premies geëvalueerd gezien de werknemerspremies niet afhankelijk zijn van de anciënniteit.

Het in de balans opgenomen bedrag is het verschil tussen deze voorziening en de reële waarde van de fondsbeleggingen.

De verplichtingen van de Groep betreffende de toegezegd-pensioenregelingen en de kosten die eruit voortvloeien, worden gewaardeerd op basis van de PUC-methode. Het in de balans opgenomen bedrag vertegenwoordigt het verschil van de contante waarde van de omschreven pensioenverplichtingen (Defined Benefit Obligation) en de reële waarde van fondsbeleggingen.

Herwaardering omvat actuariële winst en verlies en het rendement op fondsbeleggingen (exclusief intrest) die direct worden opgenomen in de balans en als winst of last in de periode waarin ze zich voordoen. Ze worden opgenomen in het overzicht van niet-gerealiseerde resultaten, die niet kunnen worden verplaatst naar de winst- en verliesrekening.

Pensioenkosten van verstreken diensttijd worden opgenomen in de winst- en verliesrekening gedurende de periode waarin de wijziging van het pensioenplan plaatsvindt.

Netto rentekosten worden berekend op de netto personeelsverplichtingen door toepassing van de disconteringsvoet bij het begin van de periode.

Het bedrag in de winst- en verliesrekening bestaat uit de pensioenkosten (de aan het boekjaar toegerekende pensioenkosten, pensioenkosten van verstreken diensttijd, actuariële winst of verlies op andere langetermijnpersoneelsbeloningen alsook eventuele inperkingen en afwikkelingen) en de netto rentekosten.

De Groep rapporteert de eerste twee kosten in de winst- en verliesrekening op de lijn Personeelsbeloningen en Andere financiële

resultaten.

Andere langetermijnpersoneelsbeloningen bevatten afscheid- en jubileumpremies en overgedragen verlof- of overuren. Deze voordelen worden op dezelfde wijze behandeld als pensioenregelingen doch de actuariële winsten en verliezen worden onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Alle personeelsbeloningen worden jaarlijks gewaardeerd door een erkend actuaaris
De aandeelhouders hebben hun akkoord gegeven om de werkelijke bedragen, waarvan sprake in deze rubriek, ten laste te nemen. In de overlopende rekeningen van het actief worden deze geraamde door te rekenen verplichtingen geactiveerd.

SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR EN TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR

Schulden op meer dan één jaar en ten hoogste één jaar worden gewaardeerd aan nominale waarde. (Dis)agio en belangrijke kosten m.b.t. de uitgifte van leningen worden verrekend met die waarde en lineair gespreid over de levensduur van de lening. De fiscale en sociale voorzieningen worden vastgesteld door evaluatie van de meest waarschijnlijke schuld.

OVERLOPENDE REKENINGEN

De toe te rekenen kosten worden prorata gewaardeerd tegen de bedragen die betrekking hebben op het lopende boekjaar. De over te dragen opbrengsten worden prorata gewaardeerd tegen de bedragen die betrekking hebben op komende boekjaren.

METHODES VOOR DE BEREKENING VAN DE FISCALE LATENTIES

Gedetailleerde beschrijving van de toegepaste methodes ter bepaling van de belastinglatenties

Niet van toepassing

Uitgestelde belastingen en belastinglatenties

Uitsplitsing van post 168 van het passief

Uitgestelde belastingen (in toepassing van artikel 76 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen)

Belastinglatenties (in toepassing van artikel 129 van voormeld koninklijk besluit)

Codes	Boekjaar
168	
1681	
1682	

STAAT VAN DE IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
KOSTEN VAN ONTWIKKELING			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8051P	xxxxxxxxxxxxxxx	3.101.995,88
Mutaties tijdens het boekjaar:			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa.....	8021	38.271.861,25	
Overdrachten en buitengebruikstellingen.....	8031	35.486.471,60	
Overboekingen van een post naar een andere..... (+)/(-)	8041		
Omrekeningsverschillen..... (+)/(-)	99811		
Andere wijzigingen..... (+)/(-)	99821		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8051	5.887.385,53	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar ...	8121P	xxxxxxxxxxxxxxx	3.101.995,88
Mutaties tijdens het boekjaar:			
Geboekt.....	8071	6.168.418,38	
Teruggenomen.....	8081		
Verworven van derden.....	8091	30.983.534,44	
Afgeboekt.....	8101	36.875.644,19	
Overgeboekt van een post naar een andere..... (+)/(-)	8111		
Omrekeningsverschillen..... (+)/(-)	99831		
Andere wijzigingen..... (+)/(-)	99841		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar ...	8121	3.378.304,51	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	81311	2.509.081,02	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
CONCESSIES, OCTROOIEN, LICENTIES, KNOWHOW, MERKEN EN SOORTGELIJKE RECHTEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar.....	8052P	xxxxxxxxxxxxxxxx	1.665.524,78
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8022		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8032		
Overboekingen van een post naar een andere	8042		
Omrekeningsverschillen.....	99812		
Andere wijzigingen.....	99822		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar.....	8052	1.665.524,78	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar...	8122P	xxxxxxxxxxxxxxxx	1.196.940,30
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8072	281.065,93	
Teruggenomen	8082		
Verworven van derden.....	8092		
Afgeboekt	8102		
Overgeboekt van een post naar een andere	8112		
Omrekeningsverschillen.....	99832		
Andere wijzigingen.....	99842		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar...	8122	1.478.006,23	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	211	187.518,55	

INSTALLATIES, MACHINES EN UITRUSTING

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192P	xxxxxxxxxxxxxxx	184.644,11
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8162		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8172		
Overboekingen van een post naar een andere..... (-)/(+)	8182		
Omrekeningsverschillen	99852		
Andere wijzigingen	99862		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192	184.644,11	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8252P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8212		
Verworven van derden	8222		
Afgeboekt	8232		
Overgeboekt van een post naar een andere	8242		
Omrekeningsverschillen	99872		
Andere wijzigingen	99882		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8252		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar...	8322P	xxxxxxxxxxxxxxx	39.354,55
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8272	18.464,42	
Teruggenomen	8282		
Verworven van derden	8292		
Afgeboekt	8302		
Overgeboekt van een post naar een andere	8312		
Omrekeningsverschillen	99892		
Andere wijzigingen	99902		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar...	8322	57.818,97	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(23)	126.825,14	

MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193P	xxxxxxxxxxxxxx	69.367.367,04
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa.....	8163	28.291.014,44	
Overdrachten en buitengebruikstellingen.....	8173		
Overboekingen van een post naar een andere..... (-)/(+)	8183		
Omrekeningsverschillen..... (-)/(+)	99853		
Andere wijzigingen..... (-)/(+)	99863		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193	97.658.381,48	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8253P	xxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt.....	8213		
Verworven van derden.....	8223		
Afgeboekt.....	8233		
Overgeboekt van een post naar een andere..... (-)/(+)	8243		
Omrekeningsverschillen..... (-)/(+)	99873		
Andere wijzigingen..... (-)/(+)	99883		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8253		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar...	8323P	xxxxxxxxxxxxxx	68.011.584,98
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt.....	8273	2.771.556,17	
Teruggenomen.....	8283		
Verworven van derden.....	8293	20.180.800,71	
Afgeboekt.....	8303	2.755,35	
Overgeboekt van een post naar een andere..... (-)/(+)	8313		
Omrekeningsverschillen..... (-)/(+)	99893		
Andere wijzigingen..... (-)/(+)	99903		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar...	8323	90.961.186,51	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(24)	6.697.194,97	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
OVERIGE MATERIELE VASTE ACTIVA			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195P	xxxxxxxxxxxxxxxx	1.563.369,41
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa.....	8165	1.568.939,03	
Overdrachten en buitengebruikstellingen.....	8175		
Overboekingen van een post naar een andere..... (+)/(-)	8185		
Omrekeningsverschillen..... (+)/(-)	99855		
Andere wijzigingen..... (+)/(-)	99865		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar.....	8195	3.132.308,44	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8255P	xxxxxxxxxxxxxxxx	3.278,23
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt.....	8215		
Verworven van derden.....	8225		
Afgeboekt.....	8235		
Overgeboekt van een post naar een andere..... (+)/(-)	8245		
Omrekeningsverschillen..... (+)/(-)	99875		
Andere wijzigingen..... (+)/(-)	99885		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8255	3.278,23	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325P	xxxxxxxxxxxxxxxx	675.187,80
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt.....	8275	250.764,24	
Teruggenomen.....	8285		
Verworven van derden.....	8295	403.292,06	
Afgeboekt	8305		
Overgeboekt van een post naar een andere..... (+)/(-)	8315		
Omrekeningsverschillen..... (+)/(-)	99895		
Andere wijzigingen..... (+)/(-)	99905		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325	1.329.244,10	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(26)	1.806.342,57	

STAAT VAN DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA

VENNOOTSCHAPPEN WAAROP VERMOGENSMUTATIEMETHODE IS TOEGEPAST - DEELNEMINGEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391P	xxxxxxxxxxxxxxx	29.550,00
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8361	4.750,00	
Overdrachten en buitengebruikstellingen.....	8371	18.600,00	
Overboekingen van een post naar een andere..... (+)/(-)	8381		
Omrekeningsverschillen..... (+)/(-)	99911		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391	15.700,00	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8451P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt.....	8411		
Verworven van derden.....	8421		
Afgeboekt.....	8431		
Omrekeningsverschillen..... (+)/(-)	99921		
Overgeboekt van een post naar een andere..... (+)/(-)	8441		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8451		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8521P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt.....	8471		
Teruggenomen.....	8481		
Verworven van derden.....	8491		
Afgeboekt	8501		
Omrekeningsverschillen..... (+)/(-)	99931		
Overgeboekt van een post naar een andere..... (+)/(-)	8511		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8521		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8551P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar (+)/(-)	8541		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8551		
Wijzigingen in het eigen vermogen per einde boekjaar	9994P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Wijzigingen in het eigen vermogen van de vennootschappen waarop de vermogensmutatie is toegepast	99941		
Aandeel in het resultaat van het boekjaar.....	999411		
Eliminatie van de dividenden m.b.t. deze deelnemingen.....	999421		
Andere wijzigingen in het eigen vermogen.....	999431		
Wijzigingen in het eigen vermogen per einde boekjaar	9994		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(99211)	15.700,00	
VENNOOTSCHAPPEN WAAROP VERMOGENSMUTATIEMETHODE IS TOEGEPAST - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	99212P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen.....	8581		
Terugbetalingen.....	8591		
Geboekte waardeverminderingen	8601		
Teruggenomen waardeverminderingen	8611		
Omrekeningsverschillen..... (+)/(-)	99951		
Overige..... (+)/(-)	8631		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(99212)		
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	8651		

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ANDERE ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8392P	xxxxxxxxxxxxxxxx	832.057,48
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8362	11.000,00	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8372		
Overboekingen van een post naar een andere..... (+)/(-)	8382		
Omrekeningsverschillen..... (+)/(-)	99912		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8392	843.057,48	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8452P	xxxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8412		
Verworven van derden	8422		
Afgeboekt	8432		
Omrekeningsverschillen..... (+)/(-)	99922		
Overgeboekt van een post naar een andere..... (+)/(-)	8442		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8452		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8522P	xxxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8472		
Teruggenomen	8482		
Verworven van derden	8492		
Afgeboekt	8502		
Omrekeningsverschillen..... (+)/(-)	99932		
Overgeboekt van een post naar een andere..... (+)/(-)	8512		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8522		
Niet-opgevraagde bedragen per einde boekjaar	8552P	xxxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar	8542		
Niet-opgevraagde bedragen per einde boekjaar	8552		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(284)	843.057,48	
ANDERE ONDERNEMINGEN - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8P	xxxxxxxxxxxxxxxx	361.679,15
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8582	724.906,55	
Terugbetalingen	8592	245.913,55	
Geboekte waardeverminderingen	8602		
Teruggenomen waardeverminderingen	8612		
Omrekeningsverschillen..... (+)/(-)	99952		
Overige..... (+)/(-)	8632		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(285/8)	840.672,15	
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	8652		

STAAT VAN DE GECONSOLIDEERDE RESERVES

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Geconsolideerde reserves per einde van het boekjaar..... (+)/(-)	9910P	xxxxxxxxxxxxxxxx	3.673,60
Wijzigingen tijdens het boekjaar:			
Aandeel van de groep in het geconsolideerde resultaat.....	(+)/(-) 99002		
Andere wijzigingen.....	(+)/(-) 99003	82.593,92	
Andere wijzigingen			
<i>(uit te splitsen voor de betekenisvolle bedragen die niet zijn toegewezen aan het aandeel van de groep in het geconsolideerde resultaat)</i>			
Geconsolideerde reserves per einde van het boekjaar..... (+)/(-)	(9910)	86.267,52	

STAAT VAN DE SCHULDEN**UITSPLITSING VAN DE SCHULDEN MET EEN OORSPRONKELIJKE LOOPTIJD VAN MEER DAN ÉÉN JAAR, NAARGELANG HUN RESTERENDE LOOPTIJD****Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen**

	Codes	Boekjaar
Financiële schulden	8801	3.500.000,03
Achtergestelde leningen	8811	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8821	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8831	
Kredietinstellingen	8841	3.500.000,03
Overige leningen	8851	
Handelsschulden	8861	
Leveranciers	8871	
Te betalen wissels	8881	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8891	
Overige schulden	8901	
Totaal der schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	(42)	3.500.000,03

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar

Financiële schulden	8802	1.928.195.610,12
Achtergestelde leningen	8812	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8822	1.914.195.610,00
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8832	
Kredietinstellingen	8842	14.000.000,12
Overige leningen	8852	
Handelsschulden	8862	
Leveranciers	8872	
Te betalen wissels	8882	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8892	
Overige schulden	8902	
Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan 1 jaar doch hoogstens 5 jaar	8912	1.928.195.610,12

Schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar

Financiële schulden	8803	2.063.767.031,44
Achtergestelde leningen	8813	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8823	2.036.642.031,88
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8833	
Kredietinstellingen	8843	27.124.999,56
Overige leningen	8853	
Handelsschulden	8863	
Leveranciers	8873	
Te betalen wissels	8883	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8893	
Overige schulden	8903	
Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar	8913	2.063.767.031,44

**SCHULDEN (OF GEDEELTE VAN DE SCHULDEN) GEWAARBORGD DOOR ZAKELIJKE
ZEKERHEDEN GESTELD OF ONHERROEPELIJK BELOOFD OP ACTIVA VAN DE IN DE
CONSOLIDATIE OPGENOMEN ONDERNEMINGEN**

Codes	Boekjaar
8922	
8932	
8942	
8952	
8962	
8972	
8982	
8992	
9002	
9012	
9022	
9032	
9042	
9052	
9062	

Financiële schulden

Achtergestelde leningen

Niet-achtergestelde obligatieleningen

Leasingschulden en soortgelijke schulden

Kredietinstellingen

Overige leningen

Handelsschulden

Leveranciers

Te betalen wissels

Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen

Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten

Belastingen.....

Bezoldigingen en sociale lasten.....

Overige schulden

**Totaal der schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden, gesteld of onherroepelijk beloofd op
de activa van de in de consolidatie opgenomen onderneming**

RESULTATEN

NETTO-OMZET

Uitsplitsing per bedrijfscategorie

Uitsplitsing per geografische markt

Totale omzet van de groep in België	99083	1.637.245.191,73	1.049.331.007,39
---	-------	------------------	------------------

GEMIDDELD PERSONEELSBESTAND (IN EENHEDEN) EN PERSONEELSKOSTEN

Consoliderende onderneming en integraal geconsolideerde dochterondernemingen

Gemiddeld personeelsbestand	90901	4.290	4.262
Arbeiders	90911		
Bedienden	90921	3.430	3.402
Directiepersoneel	90931	860	860
Anderen	90941		
Personeelskosten			
Bezoldigingen en sociale lasten	99621	388.835.633,87	377.613.602,54
Pensioenen	99622	26.426.663,80	34.380.187,93
Gemiddeld aantal personeelsleden tewerkgesteld in België door de betrokken ondernemingen	99081	4.290	4.262

Evenredig geconsolideerde dochterondernemingen

Gemiddeld personeelsbestand	90902		
Arbeiders	90912		
Bedienden	90922		
Directiepersoneel	90932		
Anderen	90942		
Personeelskosten			
Bezoldigingen en sociale lasten	99623		
Pensioenen	99624		
Gemiddeld aantal personeelsleden tewerkgesteld in België door de betrokken ondernemingen	99082		

NIET-RECURRENTE OPBRENGSTEN

Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	76A	45.783.000,00	48.416.000,00
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760		
Terugneming van afschrijvingen op consolidatieverschillen	9970		
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke bedrijfsrisico's en -kosten	7620		
Meerwaarden bij de realisatie van immateriële en materiële vaste activa	7630		
Andere niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	764/8	45.783.000,00	48.416.000,00
Waaronder			

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
99083	1.637.245.191,73	1.049.331.007,39
90901	4.290	4.262
90911		
90921	3.430	3.402
90931	860	860
90941		
99621	388.835.633,87	377.613.602,54
99622	26.426.663,80	34.380.187,93
99081	4.290	4.262
90902		
90912		
90922		
90932		
90942		
99623		
99624		
99082		

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
76	45.783.000,00	48.416.000,00
76A	45.783.000,00	48.416.000,00
760		
9970		
7620		
7630		
764/8	45.783.000,00	48.416.000,00

RESULTATEN

Niet-recurrente financiële opbrengsten	76B		
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761		
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke financiële risico's en kosten	7621		
Meerwaarden bij de realisatie van financiële vaste activa	7631		
Andere niet-recurrente financiële opbrengsten	769		
Waaronder			

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
NIET-RECURRENTE KOSTEN	66	45.783.000,00	48.416.000,00
Niet-recurrente bedrijfskosten	66A	45.783.000,00	48.416.000,00
Niet-recurrente afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660		
Afschrijvingen op positieve consolidatieverschillen	9962		
Voorzieningen voor uitzonderlijke bedrijfsrisico's en -kosten: toevoegingen (bestedingen) (+)/(-)	6620	45.783.000,00	
Minderwaarden bij de realisatie van immateriële en materiële vaste activa	6630		
Andere niet-recurrente bedrijfskosten	664/7		48.416.000,00
Waaronder			
Als herstructureringskosten geactiveerde niet-recurrente bedrijfskosten (-)	6690		
Niet-recurrente financiële kosten	66B		
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661		
Voorzieningen voor uitzonderlijke financiële risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen) (+)/(-)	6621		
Minderwaarden bij de realisatie van financiële vaste activa	6631		
Andere niet-recurrente financiële kosten	668		
Waaronder			
Als herstructureringskosten geactiveerde niet-recurrente financiële kosten	6691		
In het resultaat opgenomen negatieve consolidatieverschillen	9963		

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
BELASTINGEN OP HET RESULTAAT			
Verschil tussen de aan de geconsolideerde resultatenrekening van het boekjaar en de vorige boekjaren toegerekende belastingen en de voor die boekjaren reeds betaalde of nog te betalen belastingen, voor zover dit verschil van belang is met het oog op de in de toekomst te betalen belastingen	99084		
Invloed van de niet-recurrente resultaten op de belastingen op het resultaat van het boekjaar	99085		

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

PERSOONLIJKE ZEKERHEDEN die door de in de consolidatie opgenomen ondernemingen werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van derden.....

ZAKELIJKE ZEKERHEID die door de in de consolidatie opgenomen ondernemingen werden gesteld of onherroepelijk beloofd op de eigen activa, als waarborg voor schulden en verplichtingen:

van de in de consolidatie opgenomen ondernemingen 99086

van derden..... 99087

GOEDEREN EN WAARDEN GEHOUDEN DOOR DERDEN IN HUN NAAM MAAR TEN BATE EN OP RISICO VAN DE IN CONSOLIDATIE OPGENOMEN ONDERNEMINGEN, VOOR ZOVER DEZE GOEDEREN EN WAARDEN NIET IN DE BALANS ZIJN OPGENOMEN.....

BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT AANKOOP VAN VASTE ACTIVA.....

BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT VERKOOP VAN VASTE ACTIVA.....

RECHTEN UIT VERRICHTINGEN

op rentestanden..... 99088

op wisselkoersen 99089

op prijzen van grondstoffen of handelsgoederen..... 99090

op andere gelijkaardige verrichtingen..... 99091

VERPLICHTINGEN UIT VERRICHTINGEN

op rentestanden..... 99092

op wisselkoersen 99093

op prijzen van grondstoffen of handelsgoederen..... 99094

op andere gelijkaardige verrichtingen..... 99095

Codes	Boekjaar
9149	
99086	
99087	
9217	
9218	
9219	
99088	
99089	
99090	
99091	
99092	
99093	
99094	
99095	

VERPLICHTINGEN VOORTVLOEIEND UIT DE TECHNISCHE WAARBORGEN VERBONDEN AAN REEDS GEPRESTEERDE VERKOPEN OF DIENSTEN

Boekjaar

BEDRAG, AARD EN VORM VAN BELANGRIJKE HANGENDE GESCHILLEN EN ANDERE BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN

Garantiestelling Opdrachthoudende Verenigingen zie VOL 9 Bijkomende inlichtingen

Vanaf 1/7/2018 maakt Fluvius System Operator deel uit van de btw eenheid "Economische Groep Fluvius" met btw identificatienummer 0561.896.056

Boekjaar

RUST- OF OVERLEVINGSPENSIOEN TEN GUNSTE VAN PERSONEELSLEDEN OF ONDERNEMINGSLEIDERS, TEN LASTE VAN DE IN DE CONSOLIDATIE OPGENOMEN ONDERNEMINGEN

De groep heeft zowel DB als DC plannen. Voor de uiteenzetting wordt verwezen naar CONSO 5.6

AARD EN FINANCIËLE GEVOLGEN VAN MATERIËLE GEBEURTENISSEN DIE ZICH NA BALANSDATUM HEBBEN VOORGEDAAN en die niet in de resultatenrekening of balans worden weergegeven

Boekjaar

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

AARD, ZAKELIJK DOEL EN FINANCIËLE GEVOLGEN VAN BUITENBALANS REGELINGEN

Mits de risico's of voordelen die uit dergelijke regelingen voortvloeien van enige betekenis zijn en voor zover de openbaarmaking van dergelijke risico's of voordelen noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de financiële positie van de ondernemingen die in de consolidatie zijn opgenomen

Huur wagens

Huur cabines

Huur gebouwen

Huur andere

Boekjaar
11.968.445,05
1.148.757,65
8.592.589,27
1.470.872,42

BETREKKINGEN MET VERBONDEN ONDERNEMINGEN EN MET ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT EN DIE NIET IN DE CONSOLIDATIE ZIJN OPGENOMEN
VERBONDEN ONDERNEMINGEN
Financiële vaste activa

Deelnemingen en aandelen

Vorderingen

Op meer dan één jaar

Op hoogstens één jaar

Geldbeleggingen

Aandelen

Vorderingen

Schulden

Op meer dan één jaar

Op hoogstens één jaar

Persoonlijke zekerheden die werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van verbonden ondernemingen

Andere betekenisvolle financiële verplichtingen

Financiële resultaten

Opbrengsten uit financiële vaste activa

Opbrengsten uit vlottende activa

Andere financiële opbrengsten

Kosten van schulden

Andere financiële kosten

ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT
Financiële vaste activa

Deelnemingen en aandelen

Vorderingen

Op meer dan één jaar

Op hoogstens één jaar

Schulden

Op meer dan één jaar

Op hoogstens één jaar

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9261		
9291		
9301		
9311		
9321		
9331		
9341		
9351		
9361		
9371		
9381		
9401		
9421		
9431		
9441		
9461		
9471		
9262		
9292	4.213.643.315,83	3.624.941.222,82
9302	3.945.528.306,25	3.470.500.000,00
9312	268.115.009,58	154.441.222,82
9352	210.502.091,01	118.296.554,59
9362		
9372	210.502.091,01	118.296.554,59

TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN BUITEN NORMALE MARKTVOORWAARDEN

Vermelding van dergelijke transacties, met uitzondering van transacties binnen de groep, indien zij van enige betekenis zijn, met opgave van het bedrag van deze transacties, de aard van de betrekking met de verbonden partij, alsmede andere informatie over de transacties die nodig is voor het verkrijgen van inzicht in de financiële positie van de ondernemingen die in de consolidatie als één geheel zijn opgenomen:

Nihil

Boekjaar

FINANCIËLE BETREKKINGEN MET

DE BESTUURDERS OF ZAAKVOERDERS VAN DE GECONSOLIDEERDE ONDERNEMING

Totaal bedrag van de toegekende bezoldigingen uit hoofde van hun werkzaamheden in de consoliderende onderneming, haar dochterondernemingen en geassocieerde vennootschappen, inclusief het bedrag van de aan de gewezen bestuurders of zaakvoerders uit dien hoofde toegekende rustpensioenen.....

Totaal bedrag van de voorschotten en kredieten toegekend door de consoliderende onderneming, door een dochteronderneming of een geassocieerde vennootschap.....

Codes	Boekjaar
99097	62.063,00
99098	

DE COMMISSARIS(SEN) EN DE PERSONEN MET WIE HIJ (ZIJ) VERBONDEN IS (ZIJN)

Bezoldiging van de commissaris(sen) voor de uitoefening van een mandaat van commissaris op het niveau van de groep waarvan de vennootschap die de informatie publiceert aan het hoofd staat

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd bij de betrokken vennootschap en haar filialen door de commissaris(sen)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Bezoldiging van de personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn) voor de uitoefening van een mandaat van commissaris op het niveau van de groep waarvan de vennootschap die de informatie publiceert aan het hoofd staat

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd bij de vennootschap en haar filialen door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Codes	Boekjaar
9507	80.853,50
95071	380.423,00
95072	
95073	38.200,00
9509	
95091	
95092	
95093	

Vermeldingen in toepassing van het artikel 133, paragraaf 6 van het Wetboek van vennootschappen

"In toepassing van artikel 133, paragraaf 6, heeft het audit comité een voorafgaandelijke gunstige beslissing gegeven tot de uitvoering van de andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

AFGELEIDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN DIE NIET GEWAARDEERD ZIJN OP BASIS VAN DE REËLE WAARDE

VOOR IEDERE CATEGORIE AFGELEIDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN DIE NIET GEWAARDEERD ZIJN OP BASIS VAN DE REËLE WAARDE

Categorie afgeleide financiële instrumenten	Ingedekt risico	Speculatie/dekking	Omvang	Boekjaar		Vorig boekjaar	
				Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde
IRS-rente SWAP	rente risico variabele rente omzetten in vaste rentevoet	Dekking	70.000.000	0,00	-5.637.124,15	0,00	0,00

FINANCIËLE VASTE ACTIVA GEBOEKT TEGEN EEN HOGER BEDRAG DAN HUN REËLE WAARDE

Bedrag van de afzonderlijke activa of van passende groepen ervan

Redenen waarom de boekwaarde niet is verminderd

Elementen die toelaten te veronderstellen dat de boekwaarde zal kunnen worden gerealiseerd

Boekwaarde	Reële waarde

BIJKOMENDE INLICHTINGEN

Garantiestelling Opdrachthoudende Verenigingen :

Voor wat de lange termijn doorleningen vanuit Fluvius System Operator naar de aandeelhouders betreft (retailobligatieleningen, obligatieleningen in het kader van het bestaand EMTN-programma alsook obligatieleningen naar Duits recht (Schuldscheindarlehen en Namensschuldverschreibung), waarvan de aandeelhouders geen rechtstreeks co-debiteur zijn ten aanzien van de leningverstrekken- de partijen maar waarbij deze leningen wel werden aangegaan voor rekening van de aandeelhouders, stellen de aandeelhouders (de Opdrachthoudende Verenigingen, "OV's") zich onvoorwaardelijk, onherroepelijk, op een niet-hoofdelijke en niet-solidaire basis garant voor elk bedrag dat betaalbaar is door de Fluvius System Operator, voor elke OV beperkt tot het proportioneel aandeel van die OV in het stemgerechtigd kapitaal van Fluvius System Operator en enkel voor de leningen van haar respectievelijke ex-werkmaatschappij Infrax of Eandis."

BIJKOMENDE INLICHTINGEN

1 Voorzieningen voor personeelsbeloningen**Toegezegde-bijdragenregelingen**

Het uitvoerend personeel aangeworven vanaf 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vanaf 1 mei 1999 genieten van toegezegde-bijdragenregelingen: deze regelingen voorzien in een kapitaal bij pensionering voortvloeiend uit de betaalde bijdragen en de rendementen toegekend door de pensioeninstellingen, alsook een kapitaal en wezenrente bij overlijden voor pensionering. De financiering gebeurt door werknemersbijdragen en werkgeversbijdragen, die gestort worden aan pensioenfondsen (O.F.P. Enerbel en O.F.P. Powerbel) en groepsverzekeringen.

De activa van de pensioenfondsen worden beheerd door fondsen Esperides, uitgegeven in Luxemburg met 4 verschillende risicoprofielen (laag risico, medium risico, hoog risico en dynamische allocatie (dynamic asset allocation)). Het risiconiveau moet ook rekening houden met de leeftijd van de leden. Dit is de reden waarom de trustees van Powerbel aan haar leden een **nieuwe optie voor het beheer van hun activa hebben voorgesteld (2015). Deze optie 'Life-Cycle'** houdt rekening met een evolutie van het risico van 'Groei' naar meer 'Defensief gedurende de carrière van de personeelsleden. Elk jaar heeft de deelnemer de mogelijkheid om zijn beleggingsstrategie te wijzigen, voor de toekomstige toelagen van de werkgever of voor het geheel van de opgebouwde sommen op zijn rekening.

Tot 2017 werden de toegezegde-bijdragenpensioenplannen gevalueerd worden volgens de Projected Unit Cost (PUC) methode zonder projectie van de toekomstige premies. Voor het O.F.P. Enerbel wordt vanaf 2018 het patronale gedeelte berekend volgens de PUC-methode met projectie van de toekomstige premies. Het gedeelte van de werknemer wordt nog steeds via de PUC-methode zonder projectie van de toekomstige premies geëvalueerd gezien de werknemerspremie niet afhankelijk zijn van de anciënniteit.

De rendementswaarborg is variabel en jaarlijks te aligneren op basis van 65% van het gemiddeld **rendement over de laatste 24 maanden van de lineaire obligaties van de Belgische Staat (OLO's)** met een duurtijd van 10 jaar (minstens 1,75% en maximaal 3,75%).

De gebruikte rendementswaarborg bedraagt vanaf 2016 1,75% en wordt toegepast volgens de verticale methode voor alle betaalde premies aan de pensioenfondsen en in de verzekeringsondememing (producten Tak 21 met rendementsgarantie).

De pensioenfondsen zijn niet onderworpen aan de Solvency II reglementering van de verzekeringsmaatschappijen en kunnen betere verwachte rendementen behalen bij diversificatie van de beleggingen. Hierdoor werden in 2016, voor de actieve kaderleden die hiervoor opteerden, de reserves en een compensatie van de groepsverzekering overgedragen naar een pensioenfonds O.F.P. Powerbel/O.F.P. Enerbel in een vorm van een cash-balance plan met een minimum waarborg van 3,25%.

In 2018 werd aan kaderleden de keuze geboden om over te stappen van het pensioenfonds Powerbel naar een Cash balance plan Powerbel New. Voor het pensioenkapitaal leven geldt een **systeem "Cash Balance", dit wil zeggen dat enerzijds de formule in het reglement de patronale premies bepaalt en anderzijds het rendement is vastgelegd van 3,25%. Er worden geen persoonlijke bijdragen voorzien. Voor de voordelen bij overlijden en invaliditeit geldt een 'te bereiken doel' (defined benefit) systeem. Dit wil zeggen dat een formule de verschillende voordelen bepaalt. De te betalen bijdragen worden aan dit doel aangepast.**

Toegezegd-pensioenregelingen

De collectieve overeenkomst van 2 mei 1952 voorzorg een bijkomend pensioen gelijk aan 75% van het laatste jaarinkomen na aftrek van het paritair wettelijk pensioen na een volledige loopbaan, alsook een overlevingspensioen en wezenrente. Deze toegezegd-pensioenregeling werd volledig gefinancierd door de werkgever en de pensioenen werden rechtstreeks door de werkgever aan de

BIJKOMENDE INLICHTINGEN

begunstigden uitgekeerd. De eruit voortvloeiende resterende verplichtingen hebben voornamelijk betrekking op lopende pensioenen.

De meerderheid van het uitvoerend personeel aangeworven vóór 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vóór 1 mei 1999 genieten van toegezegd-pensioenregelingen die voorzien in de uitkering van een kapitaal bij pensionering, en een kapitaal en wezenrente bij overlijden voor pensionering. Die voordelen worden berekend rekening houdend met het laatste jaarinkomen en de diensttijd. De financiering gebeurt door werknemersbijdragen en werkgeversbijdragen, die gestort worden aan pensioenfondsen (O.F.P. Elgabel en O.F.P. Pensiobel) en groepsverzekeringen.

Als gevolg van veranderingen aan de pensioenregelingen in België werd aan leden van het pensioenplan Pensiobel, de mogelijkheid geboden om vanaf 1 januari 2015 over te stappen naar het plan toegezegd-bijdragenregeling Powerbel. De in het verleden opgebouwde en verbeterde verworven rechten (in Pensiobel) worden gekapitaliseerd aan marktconforme rendementen maar met een minimaal rendement gelijk aan 3,25% (cash-balance Best-off plan).

I.k.v. het langer werken kunnen bepaalde toegekende voordelen om vervroegd met pensioen te gaan niet langer opgenomen worden als een voorziening voor personeelsbeloningen. De Groep **werkt aan een 'vernieuwd' pensioenplan** en de timing van implementatie kan nog niet met zekerheid gesteld worden. Hierdoor werd een bedrag van 32.143 k euro niet langer opgenomen als een voorziening voor personeelsbeloningen (en heeft een positief effect op de post in de winst- en verliesrekening 'Personeelskosten'), maar werd voor hetzelfde bedrag een feitelijke verplichting op de **balanspost 'Voorziening, andere' verwerkt (en in de winst- en verliesrekening op de post 'Wijzigingen in de voorzieningen')**.

De Groep verstrekt eveneens vergoedingen toegekend **na uitdiensttreding**, zoals een tussenkomst in de gezondheidszorgen en korting op de gas- en elektriciteitsrekening. De **andere personeelsbeloningen op lange termijn** bevatten de afscheids- en jubileumpremies en opgespaard verlof of overuren.

De huidige toegezegd-pensioenregelingen worden gefinancierd via pensioenfondsen waar de aan specifieke plannen toegevoegde activa worden geïdentificeerd. De Belgische wetgeving en de pensioenregulering stipuleren dat de toegewezen activa uitsluitend dienen tot financiering van de relevante voordelen. Dit resulteerde in het huidige jaar in een bepaling van een **actiefplafond**. De bepaling van dit plafond houdt rekening met de totale geprojecteerde betaalbare voordelen in lijn met de regels van de pensioenplannen en gebruik makend van de veronderstellingen gelinkt aan het plan.

Restitutierecht

Aangezien de kosten met betrekking tot de personeelsbeloningen terugvorderbaar zijn van de distributiebeheerders werd een restitutierecht, gelijk aan de in de balans opgenomen personeelsverplichtingen, erkend op het actief van de balans.

BIJKOMENDE INLICHTINGEN

De voornaamste actuariële veronderstellingen die werden gebruikt op de balansdatum bij de bepaling van de voorzieningen voor pensioenregelingen en andere vergoedingen:

	2018	2017
Disconteringsvoet - pensioenen DB	1,28%	1,01%
Disconteringsvoet - pensioenen DC	1,81%	1,88%
Disconteringsvoet - andere	1,80%	1,55%
Verwachte gemiddelde salarisstijging (zonder inflatie)	0,14%-2,38%	0,85%
Verwachte inflatie	1,75%	1,75%
Verwachte stijging van de ziektekosten (inclusief inflatie)	2,75%	2,75%
Verwachte stijging van de tariefvoordelen	1,75%	1,75%
Gemiddeld verwachte pensioenleeftijd	63	63
	IA/BE	IA/BE
Sterfetatabels	Prospective Tables 0,28% tot	Prospective Tables
Personeelsverloop	1,55%	0% tot 3,18%
Levensverwachting uitgedrukt in jaren van een gepensioneerd op 65 jaar:		
Voor een 65-jarige op datum van afsluiting		
- Man	20	20
- Vrouw	24	24
Voor een 65-jarige binnen 20 jaar:		
- Man	22	22
- Vrouw	26	26

Bedragen opgenomen in de balans

(In duizenden EUR)	Contante waarde van de brutoverplichting	Reële waarde van de fondsbeleggingen	Totaal
Pensioenen - gefinancierd	663.071	-673.283	-20.192
Pensioenen - niet gefinancierd	32.453	0	32.453
Gezondheidszorgen en tarifaire voordelen - niet gefinancierd	156.623	0	156.623
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - gefinancierd	71.833	0	71.833
Effect van minimum financieringsvereisten/actiefplafond	0	16.013	16.013
Totaal toegezegd-pensioenregeling en andere langetermijnpersoneelsbeloningen op 31 december 2018	913.980	-657.250	256.730
Pensioenen - gefinancierd	622.763	-645.527	-22.764
Pensioenen - niet gefinancierd	25.547	0	25.547
Gezondheidszorgen en tarifaire voordelen - niet gefinancierd	160.828	0	160.828
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - gefinancierd	62.525	15.189	47.336
Totaal toegezegd-pensioenregeling en andere langetermijnpersoneelsbeloningen op 31 december 2017	871.663	-660.716	210.947

BIJKOMENDE INLICHTINGEN

Wijziging in de contante waarde van de brutoverplichting

(In duizenden EUR)	2018	2017
Totaal op 1 januari	-871.663	-930.883
Actuariële winsten (verliezen) - financiële veronderstellingen	-26.611	3.155
Actuariële winsten (verliezen) - demografische veronderstellingen	-9.342	18.009
Actuariële winsten (verliezen) - ervaringsaanpassingen	519	25.133
Aanschaffingen/verkopen	-13.004	0
Verminderingsen	7.308	0
Aan het dienstjaar toegerekende kosten - belastingen inbegrepen	-35.201	-24.396
Bijdragen door deelnemers	-2.162	-2.394
Rentekosten	11.297	12.120
Betaalde beloningen - belastingen inbegrepen	67.987	51.834
Pensioenkosten van verstreken diensttijd	-18.131	0
Totaal op 31 december voor belastingen op niet-gefinancierde verplichtingen	-912.635	-871.663
Belastingen op niet-gefinancierde verplichtingen	1.345	0
Totaal op 31 december	-913.980	-871.663

Wijziging van de reële waarde van de fondsbeleggingen

(In duizenden EUR)	2018	2017
Totaal op 1 januari	704.894	671.520
Actuariële winsten (verliezen) - aanpassing aan fondsbeleggingen op 1 januari	-15.360	-27.799
Rendement uit fondsbeleggingen (exclusief rentebaten)	-39.215	35.098
Aanschaffingen/verkopen	11.198	0
Verminderingsen	7.408	0
Rentebaten	7.572	8.623
Bijdragen door werkgever - belastingen inbegrepen	77.406	66.891
Bijdragen door deelnemers	2.162	2.394
Betaalde beloningen - belastingen inbegrepen	-67.987	-51.834
Totaal op 31 december	673.262	704.894
Niet-recupereerbaar overschot (effect van actieplafond)	-16.013	-44.178
Totaal op 31 december	657.250	660.716

BIJKOMENDE INLICHTINGEN

Wijzigingen in het actiefplafond

(In duizenden EUR)	2018	2017
Totaal op 1 januari	44.178	0
Rentebaten	448	0
Wijzigingen aan actiefplafond	28.611	44.178
Totaal op 31 december	16.013	44.178

Indeling van de fondsbeleggingen op de balansdatum

De indeling van de fondsbeleggingen met betrekking tot pensioenregelingen in functie van de belangrijkste categorie van activa op eind 2018

Categorie	Elgabel %	Andere %	Pensiobel %	Verze- ringson- dernemin- gen %	Powerbel en Enerbel %	Totaal %
Beursgenoteerde beleggingen	78,14	76,55	78,80	77,33	83,94	78,94
Aandelen (Eurozone)	16,42	13,18	17,77	9,10	13,92	16,14
Aandelen (Buiten eurozone)	21,36	21,93	21,12	0	24,67	21,28
Staatsobligaties (Eurozone)	0	0	0	20,85	0	0,44
Andere obligaties (Eurozone)	25,97	26,67	25,68	45,34	29,21	26,76
Andere obligaties (Buiten eurozone)	14,39	14,77	14,23	2,04	16,14	14,34
Niet-beursgenoteerde beleggingen	21,86	23,45	21,20	22,67	16,06	21,06
Onroerende goederen	2,74	2,82	2,71	3,90	2,64	2,75
In aanmerking komende verzekeringscontracten	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	3,29	4,38	2,84	6,06	2,91	3,24
Andere	15,83	16,25	15,65	12,71	10,51	15,07
Totaal (in %)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Totaal (in duizenden EUR)	332.559	42.060	202.753	14.216	81.675	673.263

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Fluvius System Operator CVBA over het boekjaar afgesloten op 31 december 2018

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris van Fluvius System Operator CVBA (de "Vennootschap") en van de dochterondernemingen (samen de "Groep"). Dit verslag omvat ons oordeel over de geconsolideerde balans op 31 december 2018, de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht van het boekjaar dat afgesloten werd op 31 december 2018 en de toelichting (alle stukken gezamenlijk "de Geconsolideerde Jaarrekening") en omvat tevens ons verslag betreffende de overige door de wet en regelgeving gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden als commissaris benoemd door de algemene vergadering op 19 mei 2017, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordacht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die zal beraadslagen over de Geconsolideerde Jaarrekening afgesloten op 31 december 2019. We hebben de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening van de Groep uitgevoerd gedurende 8 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de Geconsolideerde Jaarrekening van Fluvius System Operator CVBA, die de geconsolideerde balans op 31 december 2018 omvat, alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht voor het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een geconsolideerd balanstotaal van € 4.763.151 duizend en waarvan de geconsolideerde resultatenrekening afsluit met een resultaat van het boekjaar van € 0 duizend.

Naar ons oordeel geeft de Geconsolideerde Jaarrekening een getrouw beeld van het geconsolideerde eigen vermogen en van de geconsolideerde financiële positie van de Groep op 31 december 2018 alsook van de geconsolideerde resultaten en de geconsolideerde kasstromen voor het boekjaar afgesloten op die datum, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie ("IFRS") en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor ons oordeel zonder voorbehoud

We hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards on Auditing ("ISA's"). Onze verantwoordelijkheden uit hoofde van die standaarden zijn nader beschreven in het gedeelte "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening" van ons verslag.

Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

De kernpunten van onze controle zijn die aangelegenheden die volgens ons professioneel oordeel het meest significant waren bij onze

controle van de Geconsolideerde Jaarrekening van de huidige verslagperiode.

Deze aangelegenheden werden behandeld in de context van onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening als een geheel en bij het vormen van ons oordeel hieromtrent en derhalve formuleren wij geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Voorziening voor personeelsbeloningen

- Beschrijving van het punt en het auditrisico :

De voorzieningen voor de personeelsbeloningen bedragen € 224,6 miljoen per 31 december 2018. De Groep erkent de voorzieningen voor deze lange termijn personeelsbeloningen op basis van de vereisten van IAS19 Personeelsbeloningen. De plannen van de Groep worden beschreven in toelichting 20 van de Geconsolideerde Jaarrekening.

De waardering van deze voorzieningen is complex en vereist inschattingen van het management. Door de complexiteit wordt de Vennootschap voor de berekening van de voorziening bijgestaan door een externe actuaire. De waardering van de voorzieningen is gebaseerd op de onderliggende personeelsdata van de verschillende pensioenplannen waarop vervolgens bepaalde actuariële assumpties worden toegepast zoals verwachte inflatie, verdisconteringsvoeten, verwachte gemiddelde salarisstijgingen en het personeelsverloop.

Een wijziging in deze assumpties of het gebruik van foutieve personeelsdata zouden een materiële impact hebben op de Geconsolideerde Jaarrekening.

Om deze redenen is de waardering van de voorzieningen voor de personeelsbeloningen een kernpunt van onze controle.

- Samenvatting van de uitgevoerde controleprocedures:

Onze auditwerkzaamheden omvatten onder andere:

- Een analyse van de bestaande plannen binnen de groep en bespreking van eventuele wijzigingen in deze plannen.
- Het testen van de onderliggende personeelsdata door middel van analytisch nazicht ten opzichte van vorig boekjaar en door middel van aansluiting (van o.a. ouderdom, geslacht, salaris, anciënniteit) van

een steekproef personeelsleden met onderliggende documentatie.

- Het beoordelen van de bekwaamheid en de onafhankelijkheid van de externe actuaire.
- Het betrekken van onze interne actuarissen om de gepastheid te beoordelen van de gebruikte actuariële modellen in overeenstemming met IAS19R en om de redelijkheid te beoordelen van de significante assumpties (zijnde met name verwachte inflatie, verdisconteringsvoeten, verwachte gemiddelde salarisstijgingen, sterftetabellen en het personeelsverloop) die worden gebruikt voor de waardering van de voorziening.
- Wij hebben adequaatheid en volledigheid van toelichting 20 van de Geconsolideerde Jaarrekening beoordeeld.

Financieringsactiviteiten

- Beschrijving van het punt en het auditrisico :

De balans van de Groep wordt significant beïnvloed door de financieringsactiviteit die de Groep vervult. Op 31 december 2018 bedraagt de lange termijn financiering € lange termijn financiering € 3.992,0 miljoen en de korte termijn financiering € 28,5 miljoen, zoals beschreven in toelichting 19 van de Geconsolideerde Jaarrekening. Deze financiering wordt vervolgens gebruikt om leningen toe te staan aan de distributienetbeheerders, waardoor de Groep voor € 3.920,5 miljoen lange termijn vorderingen heeft openstaan ten aanzien van de distributienetbeheerders, beschreven in toelichting 14 van de Geconsolideerde Jaarrekening. Gezien de grootteorde van deze bedragen ten aanzien van enerzijds de totale activa en anderzijds de totale passiva van de Groep en de opvolging en inschatting van het management inzake de terugbetalingscapaciteiten van de distributienetbeheerders wordt dit als een kernpunt van onze controle beschouwd.

- Samenvatting van de uitgevoerde controleprocedures:

Wij hebben volgende procedures uitgevoerd:

- Het beoordelen van de boekhoudkundige verwerking van de leningen en de bijhorende transactiekosten.
- Het aansluiten van de interestkosten en interestbaten met van de verschillende leningen met de betreffende voorwaarden zoals omschreven in de onderliggen contracten.
- Het afstemmen van het hoofdbedrag van de leningen met contracten, confirmaties en betalingen.
- Wij hebben van de directie van de Vennootschap het lange termijn financieel plan verkregen van de Vennootschap alsook van de netbeheerders om de terugbetalingscapaciteit van deze laatste te beoordelen. Deze plannen werden beoordeeld op basis van de jaarrekeningen van de netbeheerders alsook door middel van gesprekken met de directie en met de met governance belaste personen.
- Wij hebben adequaatheid en volledigheid van toelichtingen 14 en 19 van de Geconsolideerde Jaarrekening beoordeeld.

Fusie door overneming van Infrax CVBA

- Beschrijving van het punt en het auditrisico :

Per beslissing van de algemene vergadering op 28 juni 2018 en met ingang vanaf 1 juli 2018 is de Vennootschap gefuseerd met Infrax CVBA, de werkmaatschappij verbonden aan de andere distributienetbeheerders in het Vlaams Gewest. Deze fusie heeft een ingrijpende impact op de Geconsolideerde Jaarrekening van de Groep en wordt bijgevolg beschouwd als een niet recurrente complexe transactie waarbij management belangrijke inschattingen en assumpties heeft moeten maken. Hierdoor beschouwen we de fusie als een kernpunt van onze controle.

- Samenvatting van de uitgevoerde controleprocedures:

Onze auditwerkzaamheden omvatten onder andere:

- Analyse van de juridische en vennootschapsrechtelijke stukken aangaande deze transactie
- Controle van de openingsbalans van Infrax CVBA op datum van de overname, zijnde 1 juli 2018.
- Controle van de conversie van de waarderingsregels van Infrax CVBA in overeenstemming met waarderingsregels van de Groep die zijn opgestelde conform de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie ("IFRS").
- Het beoordelen van de boekhoudkundige verwerking van de fusie in overeenstemming met IFRS 3.
- Wij hebben adequaatheid en volledigheid van toelichting 3 bij de Geconsolideerde Jaarrekening beoordeeld.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met IFRS en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften alsook een systeem van interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

In het kader van de opstelling van de Geconsolideerde Jaarrekening, is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Vennootschap te vereffenen of om de bedrijfsactiviteiten stop te zetten of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle over de Geconsolideerde Jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de Geconsolideerde Jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van de Geconsolideerde Jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's dat de Geconsolideerde Jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van het systeem van interne beheersing;
- ▶ Het verkrijgen van inzicht in het systeem van interne beheersing dat relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van het systeem

van interne beheersing van de Vennootschap en van de Groep;

- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- ▶ Het concluderen van de aanvaardbaarheid van de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling, en op basis van de verkregen controle-informatie, concluderen of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vennootschap en de Groep om de continuïteit te handhaven. Als we besluiten dat er sprake is van een onzekerheid van materieel belang, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de Geconsolideerde Jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot op de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de continuïteit van de Vennootschap of van de Groep niet langer gehandhaafd kan worden;
- ▶ Het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de Geconsolideerde Jaarrekening, en of deze jaarrekening, de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het auditcomité binnen het bestuursorgaan, onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die we identificeren gedurende onze controle.

Omdat we de eindverantwoordelijkheid voor ons oordeel dragen, zijn we ook verantwoordelijk voor het organiseren, het toezicht en het uitvoeren van de controle van de dochterondernemingen van de Groep. In die zin hebben wij de aard en omvang

van de controleprocedures voor deze entiteiten van de Groep bepaald.

We verstrekken aan het auditcomité binnen het bestuursorgaan een verklaring dat we de relevante deontologische vereisten inzake onafhankelijkheid naleven en we melden hierin alle relaties en andere aangelegenheden die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid zouden kunnen beïnvloeden, alsook, voor zover van toepassing, de bijbehorende maatregelen die we getroffen hebben om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Aan de hand van de aangelegenheden die met het auditcomité binnen het bestuursorgaan besproken worden, bepalen we de aangelegenheden die het meest significant waren bij de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening over de huidige periode en die daarom de kernpunten van onze controle uitmaken. We beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (Herzien) bij de in België van toepassing zijnde ISA's, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening

Naar ons oordeel, na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, stemt dit jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening overeen met de Geconsolideerde Jaarrekening voor hetzelfde boekjaar, enerzijds, en is dit jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening opgesteld overeenkomstig artikel 119 van het Wetboek van vennootschappen, anderzijds.

In de context van onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening opgenomen in het jaarrapport een afwijking van materieel belang bevat, hetzij

informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden. Verder drukken wij geen redelijke mate van zekerheid uit over het jaarverslag opgenomen in het jaarrapport.

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 119, § 2 van het Wetboek van vennootschappen, werd opgenomen in het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, dat deel uitmaakt van sectie B van het jaarrapport. De Groep heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op de Global Reporting Initiative standaarden (hierna "GRI"). Wij spreken ons evenwel niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met GRI. Verder drukken wij geen enkele mate van zekerheid uit over individuele elementen opgenomen in deze niet-financiële informatie.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

Ons bedrijfsrevisorenkantoor [en ons netwerk] heeft geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Jaarrekening en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap.

De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening bedoeld in artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de Geconsolideerde Jaarrekening.

Andere vermeldingen

- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Gent, 1 april 2019

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA
Commissaris
Vertegenwoordigd door

Paul Eelen
Vennoot*
* Handelend in naam van een BVBA

19PE0092

FLUVIUS SYSTEM OPERATOR GROEP

Geconsolideerde jaarrekening IFRS

Jaareinde 31 december 2018

Inhoud

FINANCIËLE OVERZICHTEN	3
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	3
Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	4
Geconsolideerde balans	5
Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen	6
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	7
TOELICHTINGEN BIJ DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING	8
1 Informatie over de onderneming	8
2 Samenvatting van de belangrijkste opname- en waarderingsregels	9
2.1 Conformiteitsverklaring en presentatiebasis	9
2.2 Consolidatiecriteria	9
2.3 Gesegmenteerde informatie	10
2.4 Belangrijkste waarderingsregels	10
2.5 Samenvatting van de nieuwe standaarden die van toepassing zijn vanaf 2018	15
2.6 Gebruik van ramingen en veronderstellingen	17
2.7 Standaarden die werden gepubliceerd, maar die nog niet van kracht zijn	17
3 Bedrijfscombinatie en fusie door overneming	20
RESULTATEN VAN HET JAAR	24
4 Bedrijfsopbrengsten	24
5 Diensten en diverse goederen	25
6 Personeelsbeloningen	25
7 Financiële resultaten	26
8 Belastingen op het resultaat	26
ACTIVA	28
9 Immateriële activa	28
10 Materiële vaste activa	29
11 Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen	30
12 Overige beleggingen	30
13 Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen	30
14 Korte- en langetermijnvorderingen, andere	31
15 Voorraden	31
16 Handels- en overige vorderingen, vorderingen cashpoolactiviteiten	32
17 Geldmiddelen en kasequivalenten	32
PASSIVA	33
18 Eigen Vermogen	33
19 Leningen op lange en korte termijn	33
20 Voorzieningen voor personeelsbeloningen	36
21 Afgeleide financiële instrumenten	44
22 Handelsschulden en overige schulden, schulden cashpoolactiviteiten en actuele belastingverplichtingen	45
FINANCIËLE INSTRUMENTEN	46
23 Financiële instrumenten: risico's en reële waarde	46
ANDERE INFORMATIE	51
24 Verbonden partijen	51
25 Verplichtingen en onzekerheden	53
26 Gebeurtenissen na balansdatum	53
27 Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie	54
INFORMATIE MET BETREKKING TOT DE MOEDERVENNOOTSCHAP	55

Financiële Overzichten

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

(In duizenden EUR)	Toelichting	2018	2017
Bedrijfsopbrengsten		1.392.051	1.027.178
Opbrengsten	4	1.369.772	1.006.062
Overige operationele bedrijfsopbrengsten	4	22.279	21.116
Bedrijfskosten		-1.374.139	-1.009.886
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		-115.266	-89.056
Diensten en diverse goederen	5	-780.323	-554.667
Personeelsbeloningen	6	-440.980	-367.179
Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijziging in voorzieningen		-35.053	1.672
Overige operationele bedrijfskosten		-2.517	-656
Bedrijfswinst		17.912	17.292
Financiële baten	7	116.165	107.918
Financiële lasten	7	-123.883	-115.790
Winst vóór belastingen		10.194	9.420
Belastingen op het resultaat	8	-10.194	-9.420
Winst over de verslagperiode		0	0

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	Toelichting	2018	2017
Winst over de verslagperiode		0	0
Baten en lasten rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen			
Elementen die niet kunnen verplaatst worden naar de winst- en verliesrekening			
Actuariële winsten (verliezen) op voorzieningen voor personeelsbeloningen	20	-65.385	5.147
Actuariële winsten (verliezen) restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen	13	65.385	-5.147
Netto elementen die niet kunnen verplaatst worden naar de winst- en verliesrekening		0	0
Totaalresultaat over de verslagperiode		0	0

Geconsolideerde balans

(In duizenden EUR)	Toelichting	2018	2017
Vaste activa		4.228.706	3.685.531
Immateriële activa	9	2.697	469
Materiële vaste activa	10	16.414	2.392
Investeringen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen	11	16	30
Overige beleggingen	12, 23	845	832
Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen	13	256.730	210.947
Langetermijnvorderingen, andere	14	3.952.004	3.470.861
Vlottende activa		534.445	375.109
Voorraden	15	68.088	33.646
Handels- en overige vorderingen	16, 23	327.328	290.671
Vorderingen cashpoolactiviteiten	16, 23	136.934	19.402
Geldmiddelen en kasequivalenten	17, 23	2.095	31.390
TOTAAL ACTIVA		4.763.151	4.060.640
EIGEN VERMOGEN	18	10.500	1.099
Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders van de vennootschap		10.407	1.006
Aandelenkapitaal, reserves en ingehouden winsten		10.407	1.006
Minderheidsbelangen		93	93
VERPLICHTINGEN		4.752.651	4.059.541
Langlopende verplichtingen		4.260.875	3.660.276
Leningen en overige financieringsverplichtingen	19, 23	3.991.963	3.449.329
Leaseverplichtingen	10	6.545	0
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	20	224.587	210.947
Afgeleide financiële instrumenten	21	5.637	0
Voorzieningen, andere	20	32.143	0
Kortlopende verplichtingen		491.776	399.265
Leningen en overige financieringsverplichtingen	19, 23	28.456	0
Leaseverplichtingen	10	1.787	0
Handels- en overige schulden	22, 23	271.482	289.535
Schulden cashpoolactiviteiten	16, 23	187.978	96.415
Actuele belastingverplichtingen	22	2.073	13.315
TOTAAL PASSIVA		4.763.151	4.060.640

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

(In duizenden EUR)	Aandelen- kapitaal	Reserves	Overge- dragen winst	Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeel- houders van de vennootschap	Minder- heidsbe- langen	Totaal
Totaal op 1 januari 2017	915	72	19	1.006	93	1.099
Resultaat over de verslagperiode	0	0	0	0	0	0
Niet-gerealiseerde resultaten	0	0	0	0	0	0
Totaalresultaat over de verslagperiode	0	0	0	0	0	0
Totaal op 31 december 2017	915	72	19	1.006	93	1.099
Totaal op 1 januari 2018	915	72	19	1.006	93	1.099
Fusie door overneming	9.260	141	0	9.401	0	9.401
Resultaat over de verslagperiode	0	0	0	0	0	0
Niet-gerealiseerde resultaten	0	0	0	0	0	0
Totaalresultaat over de verslagperiode	9.260	141	0	9.401	0	9.401
Totaal op 31 december 2018	10.175	213	19	10.407	93	10.500

Verdere informatie werd opgenomen in de toelichtingen 'Bedrijfscombinatie en fusie door overneming' en 'Eigen vermogen'.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(In duizenden EUR)	Toelichting	2018	2017
Resultaat over de verslagperiode		0	0
Afschrijvingen immateriële activa		-183	330
Afschrijvingen materiële vaste activa		2.713	853
Mutatie voorzieningen (terugname -; toevoeging +)	20	32.143	0
Waardevermindering op vlottende activa (terugname -; toevoeging +)	22	380	-2.855
Min-/meerwaarde op realisatie handelsvorderingen		337	223
Netto financieringslasten	7	7.912	7.872
Waardering naar reële waarde afgeleide financiële instrumenten		-194	0
Winst en verlies op vaste activa		1.088	22
Belastingkosten	8	10.194	9.420
Bedrijfskasstroom vóór wijziging in bedrijfskapitaal en in voorzieningen voor personeelsbeloningen		54.390	15.865
Mutatie voorraden		-376	1.649
Mutatie handels- en overige vorderingen		38.507	40.784
Mutatie handels- en overige schulden		-64.091	13.490
Mutatie personeelsbeloningen	20	-32.143	0
Netto bedrijfskasstroom		-58.103	55.923
Betaalde financiële lasten		-136.635	-107.186
Ontvangen financiële baten		122.775	101.376
Financiële korting op inkomende facturen	7	420	365
Betaalde (ontvangen) winstbelastingen	8	-21.453	-9.691
Netto kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		-38.606	56.652
Ontvangsten uit de verkoop van materiële vaste activa		-453	2
Verwerving van immateriële activa		0	-19
Verwerving van materiële vaste activa	9	-2.450	-966
Verwerving van bedrijfscombinaties	3	18.205	0
Ontvangsten (verwerving) langetermijnvorderingen		28	30
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten		15.330	-953
Aflossing van leningen	19	-1.750	-150.000
Uitgifte obligatieleningen/leningen	19	0	199.737
Betaling van leaseverplichtingen		-862	0
Mutatie financiële kortetermijnschulden	19	24.956	-411.308
Mutatie cashpool	16	-28.363	384.600
Verstreking van langetermijnleningen	19	0	-200.000
Terugbetaling verstrekte langetermijnleningen	19	0	150.000
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten		-6.019	-26.971
Netto beweging geldmiddelen		-29.295	28.728
Geldmiddelen en kasequivalenten - begin van de verslagperiode	17	31.390	2.662
Geldmiddelen en kasequivalenten - einde van de verslagperiode	17	2.095	31.390

Toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening

1 Informatie over de onderneming

Fluvius System Operator, afgekort Fluvius, is een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (cvba), gevestigd in België, Brusselsesteenweg 199, 9090 Melle en ingeschreven in het ondernemingsregister van Gent (afdeling Gent) onder het nummer 0477.445.084.

Op 1 juli 2018 ontstaat Fluvius System Operator cvba uit de fusie van Eandis System Operator cvba met haar sectorgenoot Infrax cvba waarbij Infrax wordt overgenomen door Eandis System Operator. Deze laatste wijzigt haar naam naar Fluvius System Operator cvba (zie toelichting 'Bedrijfscombinatie en fusie door overneming').

Dit nieuwe nutsbedrijf zal onder meer het netbeheer voor elektriciteit en aardgas voor Vlaanderen op zich nemen maar ook de riolerings- en kabelactiviteiten van het vroegere Infrax maken nu deel uit van Fluvius System Operator.

De geconsolideerde jaarrekening van Fluvius voor de periode die werd afgesloten op 31 december 2018 bevat de informatie van de onderneming en haar dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen (zie toelichting 'Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie'). Samen vormen ze de 'Groep'. Aangezien de overname van Infrax cvba heeft plaatsgevonden op 1 juli 2018, bevat de winst- en verliesrekening enkel de resultaten van de overgenomen onderneming van het tweede semester van 2018.

De aandeelhouders van Fluvius zijn veertien opdrachthoudende verenigingen (OV's) in het Vlaamse Gewest (België): Gaselwest, IMEA, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek en Sibelgas en ook Infrax West, Inter-aqua, Inter-energa, Inter-media, Iveg, PBE en Riobra.

Gedurende 2019 zullen verdere aanpassingen aan de juridische structuur worden uitgewerkt (zie toelichting 'Gebeurtenissen na balansdatum').

De aandeelhouders van Fluvius vormen samen met deze Groep de Economische Groep Fluvius, die eveneens haar IFRS resultaten publiceert.

De hoofdplicht van Fluvius System Operator bestaat uit de exploitatie van het distributienetbeheer elektriciteit en aardgas; de ontwikkeling, de exploitatie, het gebruik en het onderhoud van andere leidinggebonden nutsvoorzieningen (riolering, openbare verlichting, (kabel)netwerken, warmte); het uitoefenen van alle activiteiten als databeheerder en als warmtebeheerder; het beheer van strategische participaties en van het toegangsregister; het uitlezen van metergegevens; het leveren van energiediensten en van managements- en andere diensten.

De netinfrastructuur van elektriciteit, aardgas of andere nutsvoorzieningen blijft eigendom van de OV's. De OV's die actief zijn in de distributie van elektriciteit en aardgas zijn de houders van de erkenning als netbeheerder voor elektriciteits- en gasdistributie uitgereikt door de Vlaamse energieregulator VREG.

Fluvius is in alle Vlaamse steden en gemeenten actief en bedient eveneens 4 Waalse gemeenten. De multi-utility-aanpak (meerdere nutsvoorzieningen binnen één bedrijf) zal binnen Fluvius voor financiële en operationele efficiëntie zorgen. Hoe beter nutswerken qua planning en aanpak op elkaar kunnen worden afgestemd, hoe minder hinder ze veroorzaken en hoe minder vaak de straat opgebroken moet worden.

De Groep stelde gedurende 2018 gemiddeld 4.290 personen tewerk (2017: 4.262 personen) en doet een beroep op gemiddeld 1.377 personen die bij één van de OV's uit de ex-Infrax Groep werken.

De onderneming voert haar exploitatietaken uit aan kostprijs zonder enige commerciële marge aan te rekenen aan voornamelijk de OV's. Dat betekent dat alle kosten worden doorgerekend volgens afgesproken toewijzingsregels. Elke maand factureert Fluvius System Operator elk van de OV's voor de geleverde operationele diensten. Het resultaat van de Groep is hierdoor zonder winst of verlies.

De OV's hebben Fluvius System Operator aangewezen als hun werkmaatschappij.

De Vlaamse energieregulator VREG besliste op 26 juni 2018 om toestemming te verlenen aan de distributienetbeheerders voor energie Gaselwest, IMEA, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek, Sibelgas, Infrax West, Inter-energa, Iveg en PBE om een beroep te doen op de diensten van Fluvius System Operator als werkmaatschappij voor elektriciteit en gas. Deze toestemming geldt tot 25 september 2026.

Fluvius heeft gekozen voor een rating bij de ratingagentschappen Moody's Investor Service ("Moody's") en Creditreform Rating AG ("Creditreform"). De vroegere werkmaatschappijen Eandis System Operator en Infrax hadden elk apart een rating. Op 1 juli 2018 was deze rating bij Moody's A3 (positieve vooruitzichten), bij Creditreform A+ (stabiele vooruitzichten) en bij Fitch A (negatieve vooruitzichten).

Op 15 oktober 2018 heeft Creditreform aan alle obligaties van Fluvius een A+ rating toegekend. De rating bij Fitch werd in het najaar van 2018 stopgezet.

Voor meer informatie bezoek onze website www.fluvius.be

Dit financieel verslag voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2018 werd op 28 maart 2019 goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

2 Samenvatting van de belangrijkste opname- en waarderingsregels

2.1 Conformiteitsverklaring en presentatiebasis

De geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals gepubliceerd door de International Accounting Standard Board (IASB) en goedgekeurd door de Europese Unie. De Groep heeft geen enkele nieuwe IFRS Standaard, die pas na 2018 moet worden toegepast, vroegtijdig geadapteerd.

De geconsolideerde jaarrekening werd uitgedrukt in duizenden euro, zijnde de functionele valuta en de presentatievaluta van de Groep. Ze werd opgesteld in de veronderstelling dat de bedrijfsvoering werd verdergezet en volgens de historische kostprijsmethode behoudens anders vermeld.

2.2 Consolidatiecriteria

De geconsolideerde jaarrekening omvat alle dochterondernemingen waarover de Groep zeggenschap heeft. Zeggenschap bestaat wanneer de Groep de macht heeft om het financiële en operationele beleid van de entiteit te sturen teneinde voordelen te verkrijgen uit haar activiteiten. Dergelijke zeggenschap wordt verondersteld te bestaan wanneer Fluvius System Operator, direct of indirect, houder is van meer dan de helft van de stemrechten van de entiteit. Het bestaan en effect van potentiële stemrechten die op dat moment uitoefenbaar of converteerbaar zijn, worden in overweging genomen bij de beoordeling of de Groep de macht heeft om het financiële en operationele beleid van een andere entiteit te sturen.

Dochterondernemingen worden volledig geconsolideerd vanaf de datum waarop de Groep feitelijk zeggenschap verkrijgt tot de datum waarop de zeggenschap eindigt.

Investeringen in geassocieerde deelnemingen zijn ondernemingen waarin een invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het financieel en operationeel beleid, maar waarover geen controle is. Dit wordt meestal aangetoond door het bezit van 20% tot 50% van de stemgerechtigde aandelen.

Joint ventures zijn ondernemingen waarover een gezamenlijke controle wordt uitgeoefend.

Deze investeringen worden verwerkt in de consolidatie volgens de vermogensmutatiemethode vanaf de datum waarop de invloed van betekenis of de gezamenlijke controle begint tot de datum waarop dit eindigt.

De financiële verslaggeving van de dochterondernemingen, investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures wordt opgesteld voor hetzelfde boekjaar als dat van de moederonderneming, gebruikmakend van dezelfde boekhoudprincipes.

De transacties tussen de dochterondernemingen van de Groep, balansposten en niet-gerealiseerde winsten en verliezen op transacties binnen de Groep worden geëlimineerd.

Minderheidsbelangen in de netto activa van de geconsolideerde dochterondernemingen worden in het eigen vermogen afzonderlijk van het eigen vermogen van de moedermaatschappij opgenomen. Minderheidsbelangen bestaan uit het bedrag van die belangen op de overnamedatum van de bedrijfscombinatie en het aandeel van de minderheid in de wijzigingen in het eigen vermogen sinds de datum van de bedrijfscombinatie. Verliezen die van toepassing waren op de minderheid die hoger liggen dan de minderheidsbelangen in het eigen vermogen van de dochteronderneming, worden toegerekend aan de groepsbelangen met uitzondering van het geval waarin de minderheid een bindende verplichting heeft om aanvullende investeringen te doen om de verliezen te compenseren en hiertoe in staat is.

Een lijst van de ondernemingen van de Groep is opgenomen in de toelichting 'Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie'.

2.3 Gesegmenteerde informatie

De Groep onderscheidt geen verschillende segmenten, noch op het vlak van de activiteiten, noch op geografisch vlak aangezien de Groep opbrengsten genereert als werkmaatschappij voor haar Vlaamse opdrachthoudende verenigingen.

2.4 Belangrijkste waarderingsregels

De toegepaste waarderingsregels zijn consistent met de principes van vorige boekjaren behalve voor deze die dienden aangepast te worden naar aanleiding van de nieuwe standaarden over opbrengsten, financiële instrumenten en m.b.t. leasing (Zie toelichting 'Samenvatting van de standaarden die van toepassing zijn vanaf 2018') en over de afgeleide financiële instrumenten die werd toegevoegd.

a) Opbrengsten

Opbrengsten worden geboekt wanneer het waarschijnlijk is dat de economische voordelen verbonden aan de transactie naar de onderneming zullen vloeien, op voorwaarde dat de opbrengsten op een betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat en de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is. De opbrengsten worden geboekt wanneer de overdracht van goederen en/of diensten aan een klant heeft plaatsgevonden. Een overdracht vindt plaats van zodra de klant de controle over de goederen en/of diensten verkrijgt. De klant heeft controle vanop het moment dat hij zeggenschap heeft over de goederen en/of diensten, zodoende dat hij alle voordelen ervan verwerft.

De opbrengsten worden opgenomen als gevolg van doorrekening op maandbasis van de gemaakte kosten. Het overgrote deel van deze kosten wordt doorgerekend aan de aandeelhouders, opdrachthoudende verenigingen.

De *financiële baten* omvatten intresten voornamelijk gerealiseerd uit het doorlenen van gelden afkomstig van de obligatieleningen en uit de cashpoolactiviteiten. Die intresten worden geboekt wanneer ze verworven zijn en worden opgenomen over de periode waarop ze betrekking hebben (rekening houdend met de effectieve rentevoet van het actief), tenzij er twijfel bestaat over de invorderbaarheid.

Ontvangen dividenden worden opgenomen in de winst- en verliesrekening op het moment waarop ze worden toegekend.

b) Kosten

Kosten worden opgenomen in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin ze zich voordoen.

De *premies* voor *Rationeel EnergieGebruik (REG)* uitbetaald aan particulieren en ondernemingen worden als een kost opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Deze premies worden toegekend wanneer de particulieren en ondernemingen investeren in energiezuinige toepassingen zoals het plaatsen van isolatie, hoogrendementsbeglazing, zonne-boiler, en andere. Deze premies worden ieder jaar geëvalueerd in overleg met de Vlaamse overheid en kunnen variëren in grootte en toepassing. Per kalenderjaar wordt een REG-actieplan afgesproken.

De *financiële lasten* omvatten intresten van leningen, berekend volgens de effectieve rentevoetmethode, en bankkosten. Alle intresten en andere gemaakte kosten in verband met financiële transacties zoals indekkingsopties worden als financiële kosten geboekt wanneer ze zich voordoen.

De *belastingen op het resultaat* van het boekjaar omvatten de verschuldigde belastinglast. De belasting op het resultaat wordt geboekt in de winst- en verliesrekening. De courante belastinglasten zijn de verwachte belastingsschulden op het belastbaar inkomen van het jaar, gebaseerd op belastingtarieven die gelden op de balansdatum, en elke aanpassing aan belastingsschulden van voorgaande jaren.

c) Immateriële activa

Immateriële activa worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met eventuele gecumuleerde afschrijvingen en eventuele gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen.

Immateriële activa met een bepaalde gebruiksduur worden afgeschreven volgens de lineaire afschrijvingsmethode over hun verwachte gebruiksduur.

Het jaarlijks afschrijvingspercentage op basis van de geschatte gebruiksduur is als volgt:

Software	20,00%
Geactiveerde ontwikkelingskosten	20,00%

d) Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd aan historische kostprijs verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen. De historische kostprijs omvat de initiële aankoopprijs vermeerderd met rechtstreeks toerekenbare kosten om het actief operationeel te maken zoals beoogd door het management.

Afschrijvingen

Afschrijvingen worden maandelijks ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht volgens de lineaire methode vanaf de maand volgend op de ingebruikname. De afschrijvingen worden berekend over de verwachte economische gebruiksduur van ieder onderdeel van het materieel vast actief.

De jaarlijkse afschrijvingspercentages op basis van de initiële verwachte gebruiksduur zijn als volgt:

Meubilair en uitrusting	10,00%
Inrichtingskosten gehuurde gebouwen	10,00% en 11,12%
Computerapparatuur en hardware	20,00% en 33,33%
Proeftuin EVA (Elektrische Voertuigen in Actie)	50,00%
Oplaadpalen voor elektrische voertuigen	10,00%
(Motor)fietsen	20,00%
Overige materiële vaste activa	10,00%

Kosten voor herstelling en instandhouding die de toekomstige economische voordelen niet vergroten, worden als lasten in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Meer- en minderwaarde op verkopen

Netto winsten en verliezen gerealiseerd op de verkoop van materiële vaste activa worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. Ze worden opgenomen, wanneer de wezenlijke risico's en voordelen van eigendom worden overgedragen aan de koper, het waarschijnlijk is dat de economische voordelen met betrekking tot de transactie naar de onderneming zullen vloeien, de reeds gemaakte of nog te maken kosten met betrekking tot de transactie op betrouwbare wijze kunnen worden gewaardeerd en er geen feitelijke zeggenschap meer is over de materiële vaste activa.

Leaseovereenkomsten

De Groep bepaalt bij aanvang van de overeenkomst of deze voldoet aan de voorwaarden om als een lease beschouwd te worden. De overeenkomst, die een actief of meerdere activa bevat, wordt verondersteld een lease te bevatten wanneer de Groep het recht heeft om het gebruik van het onderliggend actief te controleren. Indien de voornaamste verbonden voordelen en risico's van het betrokken actief overgedragen worden naar de Groep, zal deze de overeenkomst classificeren als een financiële lease. Zij worden gewaardeerd aan de laagste van hun contante waarde van de minimale leasebetalingen en de reële waarde op het moment van aanvang van de lease. De Groep zal deze activa afschrijven over de looptijd van de lease, of over de gebruiksduur als deze korter is. Indien de Groep, bij aanvang van de overeenkomst, reeds zeker eigenaar wordt na het verstrijken van de leasetermijn, zal de Groep de activa afschrijven over hun gebruiksduur.

Leasing van activa waarbij de voordelen en de risico's substantieel bij de leasinggever blijven, wordt beschouwd als operationele leasing. Betalingen van operationele leasing worden op tijdevenredige basis ten laste van de winst- en verliesrekening opgenomen gedurende de leaseperiode, tenzij een andere systematische wijze van toerekening meer representatief is voor het tijds patroon van de voordelen die de gebruiker geniet.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor de materiële vaste activa wordt op elke balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig zou kunnen zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, moet de realiseerbare waarde van het actief worden geschat.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde hoger is dan de verwachte realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen worden direct opgenomen in de winst- en verliesrekening.

e) Deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen

De deelnemingen worden geboekt op de transactiedatum.

Deze investeringen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde, tenzij deze niet op een betrouwbare wijze kan worden bepaald. In dat geval worden ze geboekt aan aanschaffingswaarde.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde hoger is dan de verwachte realiseerbare waarde.

f) Overige beleggingen

Elk type belegging wordt geboekt op de transactiedatum.

Beleggingen in eigen-vermogensinstrumenten omvatten deelnemingen in ondernemingen waarin de Groep noch zeggenschap noch een belangrijke invloed heeft. Dit is het geval bij ondernemingen waarin de Groep minder dan 20 % van de stemrechten bezit. Die beleggingen worden geklasseerd als voor verkoop beschikbare financiële activa, en worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde, tenzij deze niet op een betrouwbare wijze kan worden bepaald. In dat geval worden ze geboekt aan aanschaffingswaarde.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde hoger is dan de verwachte realiseerbare waarde.

g) Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde die wordt bepaald aan de hand van de methode van het voortschrijdend gewogen gemiddelde.

Een waardevermindering wordt toegepast op voorraadartikelen die, gezien hun verouderde staat, niet meer voor exploitatie bruikbaar zijn of waarvan de geraamde verkoopwaarde lager ligt dan de boekwaarde. Indien voorraadartikelen meer dan één jaar niet gebruikt worden, wordt een waardevermindering van 100,00 % toegepast.

Die afschrijvingen worden opgenomen als last in de winst- en verliesrekening.

h) Handels- en overige vorderingen

De vorderingen worden geboekt voor hun geamortiseerde kostprijs.

Een provisie voor dubieuze debiteuren wordt aangelegd op basis van de verwachte toekomstige verliezen voor een periode van 12 maanden en dit vanop het moment dat de vordering ontstaat. Vorderingen waarvoor het risico op inning hoger ligt, worden op hun volledige looptijd geanalyseerd.

De Groep heeft een relatief laag risico voor wat betreft facturen aan opdrachthoudende verenigingen omwille van de steun die zij genieten van de Vlaamse Overheid. Hieruit volgend en doordat de vorderingen geen financieringscomponent kennen, heeft de Groep gekozen om de 'simplified approach' te hanteren voor de afwaardering van handelsvorderingen. Deze methode vertrekt van de historische afwaarderingen op de verkopen van de afgelopen drie boekjaren. Deze verhouding wordt toegepast op de huidige uitstaande vorderingen om zo tot de provisie van dubieuze debiteuren te komen.

Voor de langetermijnvorderingen op de opdrachthoudende verenigingen wordt een alternatieve aanpak (alternative approach) gehanteerd om tot een eventuele afwaardering te komen. Hierbij wordt de kans geëvalueerd dat de tegenpartij - waarop de vordering betrekking heeft - in gebreke blijft, vermenigvuldigd met het mogelijke niet-recupereerbare verlies. Dit percentage wordt toegepast op de uitstaande vorderingen om tot een eventuele afwaardering te komen.

De waardeverminderingen worden opgenomen als last in de winst- en verliesrekening.

i) Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten omvatten contanten, direct opvraagbare tegoeden bij kredietinstellingen en andere kortlopende, uiterst liquide beleggingen (maximale looptijd van drie maanden) die onmiddellijk kunnen worden omgezet in geldmiddelen. Ze worden gewaardeerd aan nominale waarde die overeenstemt met de reële waarde. In het kasstroomoverzicht worden deze middelen gepresenteerd als geldmiddelen en kasequivalenten.

j) Leningen

Opgenomen rentedragende leningen worden initieel opgenomen tegen reële waarde verminderd met toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden rentedragende leningen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij het verschil tussen de kostprijs en het aflossingsbedrag op basis van de effectieve-rentemethode in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen over de looptijd van de lening.

k) Leaseverplichtingen

Voor overeenkomsten waarbij de onderliggende activa het voorwerp van een financiële lease weerspiegelen, dient er een langlopende leaseverplichting te worden opgenomen. Zij worden gewaardeerd aan de laagste van hun contante waarde van de minimale leasebetalingen en de reële waarde op het moment van aanvang van de lease. De betalingen aan de leasinggever worden enerzijds toegewezen aan de afbouw van deze leaseverplichtingen en anderzijds toegewezen aan de financieringskosten in de winst- en verliesrekening van het betreffende boekjaar.

l) Personeelsbeloningen

Pensioenregelingen en andere vergoedingen toegekend na uitdiensttreding

De bijdragen voor toegezegde-bijdragenregelingen worden ten laste van het resultaat opgenomen op het moment dat ze verschuldigd zijn. Tot en met 2015 gebeurde de waardering van deze fondsen aan intrinsieke waarde en werd elk individueel verschil tussen de wiskundige reserve en het gegarandeerd minimum opgenomen als een schuld in de financiële staten.

Vanaf 2016 werd de rendementsgarantie aangepast en deze is nu variabel (zie toelichting 'Voorziening voor personeelsbeloningen'). De voorziening voor toegezegde-bijdragenpensioenplannen wordt bijgevolg gewaardeerd volgens de Projected Unit Credit (PUC) methode zonder projectie van de toekomstige premie. Voor het O.F.P. Enerbel wordt vanaf 2018 het patronale gedeelte berekend volgens de PUC-methode met projectie van de toekomstige premies. Het gedeelte van de werknemer wordt nog steeds via de PUC-methode zonder projectie van de toekomstige premies geëvalueerd gezien de werknemerspremies niet afhankelijk zijn van de anciënniteit.

Het in de balans opgenomen bedrag is het verschil tussen deze voorziening en de reële waarde van de fondsbeleggingen.

De verplichtingen van de Groep betreffende de toegezegd-pensioenregelingen en de kosten die eruit voortvloeien, worden gewaardeerd op basis van de PUC-methode. Het in de balans opgenomen bedrag vertegenwoordigt het verschil van de contante waarde van de omschreven pensioenverplichtingen (Defined Benefit Obligation) en de reële waarde van fondsbeleggingen.

Herwaardering omvat actuariële winst en verlies en het rendement op fondsbeleggingen (exclusief intrest) die direct worden opgenomen in de balans en als winst of last in de periode waarin ze zich voordoen. Ze worden opgenomen in het overzicht van niet-gerealiseerde resultaten, die niet kunnen worden verplaatst naar de winst- en verliesrekening.

Pensioenkosten van verstreken diensttijd worden opgenomen in de winst- en verliesrekening gedurende de periode waarin de wijziging van het pensioenplan plaatsvond.

Netto rentekosten worden berekend op de netto personeelsverplichtingen door toepassing van de disconteringsvoet bij het begin van de periode.

Het bedrag in de winst- en verliesrekening bestaat uit de pensioenkosten (de aan het boekjaar toegerekende pensioenkosten, pensioenkosten van verstreken diensttijd, actuariële winst of verlies

op andere langetermijnpersoneelsbeloningen alsook eventuele inperkingen en afwikkelingen) en de netto rentekosten.

De Groep rapporteert de eerste twee kosten in de winst- en verliesrekening op de lijn Personeelsbeloningen en Andere financiële resultaten.

Andere langetermijnpersoneelsbeloningen bevatten afscheids- en jubileumpremies en overgedragen verlof- of overuren.

Deze voordelen worden op dezelfde wijze behandeld als pensioenregelingen, doch de actuariële winsten en verliezen worden onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Alle personeelsbeloningen worden jaarlijks gewaardeerd door een erkend actuaaris.

Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen

Een restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen werd opgenomen als een actief aangezien het absoluut zeker is dat een andere partij (de aandeelhouders, opdrachthoudende verenigingen) alle verplichtingen overneemt die betrekking hebben op de personeelsrechten van het in dienst zijnde of gepensioneerd personeel van de onderneming.

De restitutierechten worden bijgevolg opgenomen aan dezelfde waarde als de opgenomen voorzieningen voor personeelsbeloningen (i.e. reële waarde). De aanpassingen in de periode als gevolg van veranderingen in de veronderstellingen of ervaringsaanpassingen worden alle opgenomen als niet-gerealiseerde resultaten alsook deze aanpassingen voor de restitutierechten.

m) Afgeleide financiële instrumenten

De Groep maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten (Interest Rate Swaps - IRS) om de renterisico's af te dekken die voortvloeien uit haar financieringsactiviteit. De afgeleide financiële instrumenten worden bij een eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. De winst of het verlies uit fluctuaties van de reële waarde wordt onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening. De reële waarde van de renteswaps is het geschatte bedrag dat de Groep zou ontvangen of betalen om de swap op balansdatum te beëindigen, waarbij rekening is gehouden met de actuele rente, de waarde van de optie en de kredietwaardigheid van de tegenpartij van de swap.

De Groep past geen hedge accounting toe.

n) Handels- en overige schulden

Handels- en overige schulden worden gewaardeerd aan nominale waarde.

o) Belastingen

Belastingen op het resultaat van het boekjaar omvatten de verschuldigde belastingen. Die belasting bevat de verwachte belastingverplichting op het belastbaar inkomen van het jaar en aanpassingen aan de belastingsschulden van vorige jaren. Voor de berekening van de belastingen op het belastbaar inkomen van het jaar worden de op het ogenblik van afsluiting van kracht zijnde belastingtarieven (of belastingtarieven waarvan het wetgevingsproces materieel werd afgesloten) gebruikt.

2.5 Samenvatting van de nieuwe standaarden die van toepassing zijn vanaf 2018

De nieuwe en gewijzigde standaarden en interpretaties die van kracht zijn vanaf 1 januari 2018 hebben geen belangrijke invloed op de geconsolideerde jaarrekening van de Groep. Deze nieuwe en gewijzigde standaarden en interpretaties die toepasbaar zijn voor het boekjaar beginnend op 1 januari 2018 waren de volgende:

- *IFRS 9 Financiële instrumenten*

Deze standaard werd uitgevaardigd in het kader van een breder project ter vervanging van IAS 39 *Financiële instrumenten: Opname en waardering*. IFRS 9 brengt alle drie aspecten van het

project met betrekking tot de verantwoording van financiële instrumenten samen: classificatie en waardering, bijzondere waardeverminderingen en hedge accounting. IFRS 9 is van toepassing op boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2018.

➤ Classificatie en waardering: de voornaamste financiële activa van de Groep betreffen leningen die verstrekt worden aan de Opdrachthoudende Verenigingen die momenteel verwerkt worden aan geamortiseerde kostprijs. Deze leningen worden aangehouden om contractuele kasstromen te ontvangen en leiden naar verwachting tot kasstromen die enkel bestaan uit ontvangsten van hoofdsom en rente. De Groep heeft de kenmerken van de contractuele kasstromen van ieder van deze leningen in detail geanalyseerd en heeft geconcludeerd dat deze instrumenten voldoen aan de criteria van IFRS 9 voor waardering tegen geamortiseerde kostprijs. Bijgevolg kan de huidige boekhoudkundige verwerking behouden blijven onder de nieuwe standaard.

➤ Bijzondere waardeverminderingen: alle handelsvorderingen van de Groep zijn kortetermijnvorderingen waardoor een toepassing van de verwachte kredietverliezen berekening geen impact heeft. De gebruikte waarderingsregels voor waardeverminderingen werden behouden aangezien deze geldig blijven onder de nieuwe standaard.

➤ Hedge accounting: de Groep verwerkt haar derivaten aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening. De nieuwe standaard heeft geen impact hebben op de huidige boekhoudkundige verwerking.

- IFRS 15 *Opbrengsten uit contracten met klanten*, inclusief wijzigingen in IFRS 15: Ingangsdatum van IFRS 15 en Verduidelijking van IFRS 15, van toepassing per 1 januari 2018. In IFRS 15 wordt een vijfstappenmodel voor de verantwoording van omzet uit contracten met klanten geïntroduceerd. Onder IFRS 15 worden opbrengsten uit hoofde van de overdracht van goederen of diensten verantwoord tegen de vergoeding waarop de onderneming verwacht recht te hebben. IFRS 15 vervangt alle bestaande vereisten voor opbrengsterkenning. IFRS 15 is van toepassing op boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2018. De Groep past deze nieuwe standaard op de vereiste ingangsdatum retrospectief toe. De voornaamste opbrengstenstroom van de Groep resulteert uit de doorrekening van de kosten uit het ontwikkelen, beheren en onderhouden van de distributienetten voor elektriciteit en aardgas; en de kosten van andere leidinggebonden nutsvoorzieningen aan haar aandeelhouders, Opdrachthoudende Verenigingen. Deze doorrekening gebeurt op basis van afgesproken toewijzingsregels. IFRS 15 heeft geen invloed op de verwerking van deze opbrengsten. Bijgevolg blijft de huidige boekhoudkundige verwerking behouden onder de nieuwe standaard.
- Wijzigingen in IFRS 2 *Op aandelen gebaseerde betalingen* – Classificatie en waardering van op aandelen gebaseerde betalingstransacties
- Wijzigingen in IFRS 4 *Verzekeringscontracten* – Toepassing van IFRS 9 *Financiële instrumenten* met IFRS 4 *Verzekeringscontracten*
- Wijzigingen in IFRS 9 *Financiële instrumenten* – Kenmerken van vervroegde terugbetaling met negatieve compensatie
- IFRS 15 *Opbrengsten van contracten met klanten*, inclusief wijzigingen in IFRS 15: Ingangsdatum van IFRS 15 en Verduidelijking van IFRS 15 *Opbrengsten van contracten met klanten*
- Wijzigingen in IAS 40 *Vastgoedbeleggingen* – Herclassificatie van vastgoedbeleggingen
- IFRIC 22 *Transacties in vreemde valuta en vooruitbetalingen*
- Jaarlijkse verbeteringen van IFRS - cyclus 2014–2016

2.6 Gebruik van ramingen en veronderstellingen

Het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met IFRS vereist dat het management beoordelingen, inschattingen en veronderstellingen maakt die een invloed kunnen hebben op de gerapporteerde cijfers, zowel in de balans als de winst- en verliesrekening. De inschattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De hieruit voortvloeiende resultaten dienen als basis voor het nemen van beslissingen over boekwaarden van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze blijken uit andere bronnen. De uiteindelijke resultaten kunnen afwijken van de gemaakte inschattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend herzien. Herzieningen van boekhoudkundige inschattingen worden opgenomen in de periode waarin de herziening plaatsvindt in zover de herziening enkel die periode betreft, of in de periode van de herziening en toekomstige periodes indien de herziening zowel huidige als toekomstige periodes betreft.

Voorzieningen voor personeelsbeloningen

De kosten van de personeelsbeloningen en de contante waarde van de pensioenverplichtingen worden bepaald door actuariële berekeningen. Hiervoor worden verschillende veronderstellingen gebruikt die van de werkelijke ontwikkelingen in de toekomst kunnen afwijken. Als gevolg van de complexiteit van de actuariële berekeningen en het langetermijnkarakter van de verplichtingen zijn deze personeelsverplichtingen zeer onderhevig aan veranderingen in de veronderstellingen. De belangrijkste actuariële veronderstellingen en een sensitiviteitsanalyse worden opgenomen in de toelichting 'Voorziening voor personeelsbeloningen'.

Afgeleide financiële instrumenten

Informatie over belangrijke punten van schattingonzekerheden en kritische oordelen met betrekking tot de opname van de afgeleide financiële instrumenten is verwerkt in de toelichting 'Financiële instrumenten: risico's en reële waarde'.

2.7 Standaarden die werden gepubliceerd, maar die nog niet van kracht zijn

De standaarden, wijzigingen aan standaarden en interpretaties die op de datum van publicatie van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep waren gepubliceerd maar nog niet van toepassing waren en die een belangrijke impact zullen hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de Groep, worden hieronder toegelicht. De Groep is van plan de nieuwe en gewijzigde standaarden en interpretaties toe te passen zodra deze van toepassing worden.

- IFRS 16 *Leases*, van toepassing per 1 januari 2019
In IFRS 16 worden de beginselen uiteengezet voor de opname, waardering, presentatie en toelichting van leases en worden lessees verplicht alle leases onder één model, in de balans te verantwoorden, op soortgelijke wijze als de verantwoording van financiële leases onder IAS 17 *Leases*. De standaard omvat twee vrijstellingen van opname voor lessees - leases van activa met een geringe waarde (bijv. personal computers) en leases met een korte looptijd (d.w.z. leases met een leasetermijn van ten hoogste 12 maanden). Op de aanvangsdatum van een lease neemt een lessee een verplichting op voor de te verrichten leasebetalingen (d.w.z. de leaseverplichting) en een actief dat het recht op gebruik vertegenwoordigt om het onderliggende actief te gebruiken gedurende de leasetermijn (d.w.z. het gebruiksrecht). Lessees nemen de rente op de leaseverplichting en de afschrijving op het gebruiksrecht afzonderlijk op in de winst- en verliesrekening. Lessees herwaarderen de leaseverplichting wanneer zich bepaalde gebeurtenissen voordoen (bijv. een wijziging in de leasetermijn, een wijziging in toekomstige leasebetalingen als gevolg van een verandering in een index of cijfer aan de hand waarvan deze betalingen worden vastgesteld). Doorgaans verwerkt de lessee het bedrag van de herwaardering van de leaseverplichting als een aanpassing van het gebruiksrecht.

Binnen de Groep loopt een project om de nieuwe leasingstandaard IFRS 16 te implementeren en systeemaanpassingen door te voeren. De Groep treedt voornamelijk op in de rol van lessee. Gedurende de eerste fase werd een overzicht van de bestaande operationele leasingcontracten bepaald en geanalyseerd (de Groep beheert voornamelijk leasingcontracten van voertuigen, computermateriaal en gebouwen). Verder werd specifieke aandacht en werk uitgevoerd in het zoeken naar een tool die het volume aan contracten kan behandelen en de bijhorende IFRS 16 berekeningen en journaalboekingen ondersteunt. De implementatie hiervan is momenteel lopende.

De impact op de geconsolideerde cijfers is een stijging van de activa en de leaseverplichtingen, doordat de leasecontracten momenteel geboekt staan als operationele leasekosten. Het terugdraaien van de operationele leasekosten en het boeken van de leaseverplichting volgens IFRS 16 zal leiden tot een stijging in EBITDA, afschrijvingen en financiële kosten.

De berekening van de bestaande leasecontracten op de rapporteringsdatum 31 december 2018 resulteert in een stijging van activa en passiva met 37.916 k euro op 1 januari 2019. Bij deze berekening werden veronderstellingen genomen voor de disconteringsvoet en de lage waarden-drempel.

De Groep zal de standaard implementeren per 1 januari 2019 en de *modified retrospective approach option 2* toepassen. Hierdoor zal het cumulatieve effect door het toepassen van IFRS 16 zichtbaar zijn bij aanvangsdatum waarbij in de openingsbalans het actief, dat het recht op gebruik van de onderliggende activa vertegenwoordigt, gelijk is aan de leaseverplichtingen zonder de vergelijkende cijfers aan te passen.

De standaarden, wijzigingen aan standaarden en interpretaties die op de datum van publicatie van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep waren gepubliceerd maar nog niet van toepassing waren en die naar verwachting geen belangrijke impact zullen hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de Groep, worden hieronder toegelicht. De Groep is van plan de nieuwe en gewijzigde standaarden en interpretaties toe te passen zodra deze van toepassing worden.

- Wijzigingen in IFRS 3 *Bedrijfscombinaties* — Definitie van een bedrijf, van toepassing per 1 januari 2020
- Wijzigingen in IFRS 9 *Financiële Instrumenten* – Kenmerken van vervroegde terugbetaling met negatieve compensatie, van toepassing per 1 januari 2019
- IFRS 17 *Verzekeringscontracten*, van toepassing per 1 januari 2021
- Wijzigingen in IAS 1 *Presentatie van de Jaarrekening* en IAS 8 *Grondslagen voor financiële verslaggeving, schattingswijzigingen en fouten* – Definitie van materieel, van toepassing per 1 januari 2020
- Wijzigingen in IAS 19 *Personeelsbeloningen* - Wijzigingen, Inperking of Afwikkeling van een Plan, van toepassing per 1 januari 2019
- Wijzigingen in IAS 28 *Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures* – Langetermijnbelangen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures, van toepassing per 1 januari 2019
- IFRIC 23 *Onzekerheid over fiscale behandelingen van inkomsten*, van toepassing per 1 januari 2019
- Jaarlijkse verbeteringen van IFRS - cyclus 2015–2017, van toepassing per 1 januari 2019

Verder heeft de IASB op 29 maart 2018 wijzigingen gepubliceerd in referenties naar het conceptueel kader in IFRS-standaarden. Het conceptueel kader beschrijft de fundamentele concepten van financiële verslaggeving die de IASB begeleidt bij de ontwikkeling van IFRS-normen. De wijzigingen zijn voor entiteiten die IFRS toepassen van kracht per 1 januari 2020, terwijl de IASB het herziene conceptuele kader onmiddellijk zal toepassen bij de ontwikkeling van nieuwe of gewijzigde standaarden en interpretaties. Deze wijzigingen zijn nog niet goedgekeurd door de EU.

3 Bedrijfscombinatie en fusie door overneming

Eandis System Operator cvba en Infrax cvba zijn beide werkmaatschappijen van Vlaamse distributienetbedrijven met hetzelfde ondernemingsprofiel. Vanuit de Vlaamse overheid werd de wens geuit om de krachten van deze ondernemingen te bundelen die zal leiden tot besparingen van minimaal 110 miljoen euro.

Op 1 juli 2018 is het nieuwe netbedrijf Fluvius System Operator cvba ontstaan uit de fusie van Eandis System Operator cvba en Infrax cvba. Voor de juridische totstandkoming van het geïntegreerde 'Fluvius' werd geopteerd voor een fusie door overneming van Infrax cvba door Eandis System Operator cvba, waarbij Eandis System Operator cvba haar naam wijzigt in Fluvius System Operator cvba. De gekozen rechtsfiguur (fusie door overneming) biedt de meeste voordelen bij de realisatie van de integratie van de twee werkmaatschappijen op het vlak van personeelszaken, lopende financiële verplichtingen en juridische aspecten.

Bijgevolg betreft deze bedrijfscombinatie een fusie door overneming en worden aandelen uitgegeven aan de voormalige aandeelhouders van ex-Infrax. Hierdoor ontstaat er een toename van het eigen vermogen maar geen goodwill.

De waardering en het vastleggen van de ruilverhouding werd op basis van het eigen vermogen (volgens de Belgische jaarrekening) uitgevoerd gecombineerd met het aantal EANs (European Article Numbering) t.t.z. de toegangspunten voor levering van energie of de aansluitpunten voor riolering en kabeltelevisie. De ontstane aandelen werden opgesplitst in stemgerechtigde en niet-stemgerechtigde aandelen. In ruil voor de 470.000 aandelen Infrax cvba werden initieel 203.053.670 aandelen Eandis cvba ontvangen waarvan 8.711.831 stemgerechtigde aandelen en 194.341.839 niet-stemgerechtigde aandelen. Na de kapitaalsvermindering op diezelfde datum van 28 juni 2018 werden, ingevolge de herbepaling van het vast gedeelte van het kapitaal van de nieuwe vennootschap Fluvius System Operator cvba, 42.528.869 niet-stemgerechtigde aandelen geschrapt (zie toelichting 'Eigen vermogen').

Het aantal aandelen in het kapitaal per aandeelhouders van Fluvius System Operator cvba is als volgt:

Opdrachthoudende Vereniging	Stemgerechtigde aandelen (in euro)	Niet-stemgerechtigde aandelen (in euro)	Aantal stemgerechtigde aandelen	Aantal niet-stemgerechtigde aandelen
Gaselwest	151.886		2.852.920	
IMEA	125.921		2.365.216	
Imewo	205.136		3.853.144	
Intergem	100.169		1.881.507	
Iveka	131.258		2.465.460	
Iverlek	177.811		3.339.885	
Sibelgas	22.944		430.972	
Totaal ex-Eandis	915.125	0	17.189.104	0
Infrax West	70.082	1.689.205	1.655.248	28.844.464
Inter-aqua	52.856	1.273.997	1.248.387	21.754.476
Inter-energa	112.397	2.709.140	2.654.680	46.260.642
Inter-media	44.993	1.084.477	1.062.677	18.518.275
Iveg	44.262	1.066.866	1.045.420	18.217.556
PBE	29.508	711.244	696.946	12.145.038
Riobra	14.754	355.622	348.473	6.072.519
Totaal ex-Infrax	368.851	8.890.551	8.711.831	151.812.970
Totaal	1.283.976	8.890.551	25.900.935	151.812.970

Volgens de Belgische boekhoudregels vond de fusie door overneming plaats met terugwerkende kracht tot 1 januari 2018. Volgens de IFRS dient de fusie door overneming plaats te vinden op 1 juli 2018. Alle bestanddelen werden nagekeken voor hun reële waarde en de waardering aan hun netto actief waarde werd uitgedrukt. De financiële informatie van de openingsbalans op 1 juli 2018 en volgens de IFRS is hieronder samengevat:

(In duizenden EUR)	Openingbalans
Immateriële activa	2.683
Materiële vaste activa	13.648
Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen	5
Overige beleggingen	13
Langetermijnvorderingen, andere	456.318
Voorraden	34.066
Handels- en overige vorderingen	107.939
Vorderingen cashpoolactiviteiten	58.130
Geldmiddelen en kasequivalenten	18.206
Activa	691.008
Aandelenkapitaal, reserves en ingehouden winsten	9.401
Leningen en overige financieringsverplichtingen, lange termijn	541.840
Leaseverplichtingen, lange termijn	6.872
Afgeleide financiële instrumenten	5.831
Leningen en overige financieringsverplichtingen, korte termijn	3.500
Leaseverplichtingen, korte termijn	1.689
Handels- en overige schulden	61.334
Schulden cashpoolactiviteiten	60.523
Actuele belastingverplichtingen	18
Passiva	691.008
Totaal netto aan reële waarde	-18.206
Ontvangen geldmiddelen	18.206
Totaal verwerving bedrijfscombinatie	0

De verschillende elementen van de balans werden opgenomen aan hun reële waarde.

Materiële vaste activa

De Groep huurt vrachtwagens die als een financiële lease onder IAS 17, *Leasingovereenkomsten* worden opgenomen. Het materieel vast actief wordt uitgedrukt als de huidige waarde van de toekomstige lease betalingen. Eveneens wordt een financiële leasing schuld op korte en lange termijn opgenomen en het ontstane resultaat wordt doorgerekend als een vordering en opgenomen in de post 'Handels- en overige vorderingen'.

Langetermijnvorderingen, andere

Op 1 juli 2018 bedragen de langetermijnvorderingen 456.318 k euro.

Het betreft vorderingen van de werkmaatschappij op de opdrachthoudende verenigingen voor 450.000 k euro naar aanleiding van het doorlenen van een deel van de opgenomen obligatieleningen van 500.000 k euro aan dezelfde voorwaarden als de uitgegeven obligatieleningen.

Verder bevat deze post de doorfacturatie van de kosten van hoofdzakelijk het derivaat aan reële waarde (5.831 k euro) en de gestorte waarborgen (488 k euro).

De opgenomen handels- en overige **vorderingen** werden nagekeken op hun reële waarde. De Groep verwacht deze vorderingen te kunnen innen.

Leningen en overige financieringsverplichtingen (Lange termijn en korte termijn)

Op 1 juli 2018 bedragen de schulden van leningen 543.5900 k euro waarvan 498.965 k euro obligatieleningen en 44.625 k euro bankleningen. De leningen op lange termijn bedragen 541.840 k euro en op korte termijn 1.750 k euro.

Om haar financieringsbronnen te spreiden heeft Infrax cvba in 2013 en 2014 **obligatieleningen** uitgegeven van elk 250.000 k euro. Deze uitgiften kaderen in een European Medium Term Notes (EMTN)-programma van 500.000 k euro. De obligaties zijn genoteerd op de beurs Euronext te Brussel. De obligatielening uitgegeven in 2013 heeft een looptijd van 10 jaar en betaalt een coupon van 3,75%; de obligatielening uitgegeven in 2014 heeft een looptijd van 15 jaar en betaalt een coupon van 2,625%.

De ontvangen gelden van de obligatieleningen werden gedeeltelijk doorgerekend aan de opdrachthoudende verenigingen (Infrax-West, IVEG, Inter-energa, Inter-aqua, PBE en Riobra) aan dezelfde voorwaarden als de uitgegeven obligatieleningen. De hieruit ontstane vorderingen voor de Groep van 450.000 k euro worden opgenomen als 'Langetermijnvorderingen'. Het kapitaal van de leningen is betaalbaar op de vervaldatum.

Eveneens werd een **banklening** voor 70.000 k euro opgenomen door Infrax cvba in 2011 met een looptijd van 20 jaar en een variabele rentevoet. Deze werd via een Interest rate swap (IRS) omgezet naar een vaste rentevoet. Op 1 juli 2018 staat nog 44.625 k euro van deze lening open op lange termijn en werd 1.750 k euro op korte termijn opgenomen aangezien dit gedeelte zal afgelost worden in 2019.

Alle uitstaande leningen zijn uitgedrukt in euro.

Voor alle leningen stellen de opdrachthoudende verenigingen (aandeelhouders van de Infrax-Groep) zich elk garant op een niet-hoofdelijke en niet-solidaire basis maar beperkt tot hun proportioneel aandeel in het kapitaal van Infrax.

De opdrachthoudende verenigingen nemen deze fondsen op voornamelijk als financiering voor hun continue investeringen in de distributienetten en als werkkapitaal voor de emittent (Infrax cvba).

Afgeleide financiële instrumenten

Derivaten worden opgenomen aan reële waarde, met verwerking van hun kost via de overgedragen resultaten. De totale verplichting op 1 juli 2018 bedraagt 5.831 k euro.

Het derivaat werd opgenomen om de variabele rentevoet van een banklening om te zetten naar een vaste rentevoet. Het betreft een Interest Rate Swap (IRS) in het kader van een lening van 70.000 k euro op 20 jaar, die in werking trad in september 2011.

Alle **andere** elementen werden onderzocht en hun boekwaarde benadert de reële waarde waardoor geen aanpassingen nodig zijn.

Er werd geen voorwaardelijke vergoeding van activa voor schadeloosstelling geïdentificeerd.

Deze geconsolideerde IFRS financiële staten voor het boekjaar eindigend op 31 december 2018 bevatten de resultaten van deze transactie voor 6 maanden sinds de opname op 1 juli 2018. De overgenomen onderneming rekent haar kosten door aan haar aandeelhouders, opdrachthoudende verenigingen. De totale kosten die volgens de Belgische boekhoudwetgeving werden opgenomen in het eerste semester van 2018 bedragen 262.085 k euro en werden eveneens als bedrijfsopbrengsten verwerkt in het eigen vermogen.

Resultaten van het jaar

4 Bedrijfsopbrengsten

(In duizenden EUR)	2018	2017
Doorrekening van kosten aan opdrachthoudende verenigingen	1.365.158	1.000.481
Facturatie werken derden	4.614	5.581
Opbrengsten	1.369.772	1.006.062
Overige operationele bedrijfsopbrengsten	22.279	21.116
Totaal	1.392.051	1.027.178

De totale bedrijfsopbrengsten bedragen 1.392.051 k euro in 2018 en 1.027.178 k euro in 2017, een stijging van 364.873 k euro voornamelijk als gevolg van de fusie.

De Groep behaalde het gros van haar opbrengsten uit beheersfacturen aan voornamelijk de opdrachthoudende verenigingen. De doorrekening via beheersfacturen is een weerspiegeling van alle kosten die noodzakelijk zijn om haar opdrachten uit te voeren als onafhankelijk dienstverlenend bedrijf voor voornamelijk de exploitatie van de netten voor elektriciteit, aardgas en andere leidinggebonden activiteiten.

De 'Facturatie werken derden' omvat diverse uitgevoerde werken voor derden in het kader van onder meer EDLB en de openbare verlichting.

Hierbij het detail van de doorrekening aan de voornaamste klanten.

Onderneming	2018		2017	
	Opbrengsten in k EUR	% t.o.v. opbrengsten	Opbrengsten in k EUR	% t.o.v. opbrengsten
Gaselwest	210.035	15,3%	194.037	19,3%
IMEA	122.434	8,9%	109.799	10,9%
Imewo	257.091	18,8%	233.164	23,2%
Iveka	153.071	11,2%	137.880	13,7%
Iverlek	220.223	16,1%	203.820	20,3%
Andere	406.918	29,7%	127.362	12,7%
Totaal	1.369.772	100,0%	1.006.062	100,0%

De 'Overige operationele opbrengsten' omvatten voornamelijk het grondverzet bij synergiewerken, waarbij aan de andere nutsbedrijven hun respectievelijk aandeel wordt doorgerekend alsook terugbetalingen van algemene onkosten van aannemers, verzekeringen en andere instanties.

5 Diensten en diverse goederen

(In duizenden EUR)	2018	2017
Aannemerskosten voor aanleg en onderhoud netten	385.011	234.880
Directe aankopen voor exploitatie	104.707	68.115
Vergoedingen waaronder gebruik installaties en retributie	82.605	63.283
Advertentie, informatie, documentatie, receptie e.d.	9.737	6.672
Premies voor rationeel energiegebruik (REG)	51.197	62.804
Contracten en beheerskosten	12.204	12.584
Consultancy en andere prestaties	80.783	58.222
Andere	54.079	48.107
Totaal	780.323	554.667

De diensten en diverse goederen stijgen tegenover 2017 met 225.656 k euro van 554.667 k euro tot 780.323 k euro.

De kosten voor rationeel energiegebruik (REG) bedragen 51.197 k euro in 2018 en 62.804 k euro in 2017. Deze kosten weerspiegelen de betaling van de premies voor REG aangevraagd door particulieren en ondernemingen. Voor 2018 werden voornamelijk dakisolatiepremie aangevraagd. Vanaf 2017 hanteert de Vlaamse overheid in de uitbetaling van REG-premie strengere technische voorwaarden op energievak.

De rubriek 'Andere' bevat kosten voor huur, communicatie, vervoer, verzekering, kosten voor studies en dergelijke.

Al deze kosten werden voornamelijk doorgerekend aan de Opdrachthoudende Verenigingen.

6 Personeelsbeloningen

(In duizenden EUR)	2018	2017
Bezoldigingen	267.533	261.585
Sociale zekerheidsbijdragen	65.187	67.326
Lasten voor pensioenregelingen en bovenwettelijke verzekeringen	7.918	16.610
Andere personeelskosten	100.342	21.658
Totaal	440.980	367.179

De personeelskosten bedragen 440.980 k euro in 2018, een stijging van 73.801 k euro ten opzichte van 367.179 k euro in 2017. Deze stijging is voornamelijk toe te schrijven aan de post 'Andere personeelskosten' waar de personeelskosten van de overgenomen ondernemingen worden opgenomen. Deze kosten worden terug doorgerekend aan de respectievelijke OV's.

Het gemiddeld aantal personeelsleden bedroeg 4.290 personen in 2018.

7 Financiële resultaten

(In duizenden EUR)	2018	2017
Rentebaten opdrachthoudende verenigingen	115.327	107.454
Rentebaten banken	28	5
Rentebaten derivaten	194	0
Andere financiële baten	616	459
Financiële baten	116.165	107.918
Rentelasten opdrachthoudende verenigingen	0	68
Rentelasten banken	544	965
Rentelasten obligatieleningen	114.392	107.371
Andere financiële lasten	8.947	7.386
Financiële lasten	123.883	115.790

De rentebaten werden hoofdzakelijk gerealiseerd via intresten op leningen toegestaan aan de Opdrachthoudende Verenigingen en de cashpoolactiviteiten met de Opdrachthoudende Verenigingen.

De andere financiële baten bevatten voornamelijk ontvangen financiële kortingen (420 k euro in 2018; 365 k euro in 2017).

De rentelasten waren het gevolg van de rente op de obligatieleningen, de leningen aangegaan met de banken en gedeeltelijk uit de cashpoolactiviteiten met de opdrachthoudende verenigingen. De andere financiële lasten bevatten de kosten van schulden, financiële kosten voor huur, rentekosten op toegezegd-pensioenverplichtingen en de diverse bankkosten.

8 Belastingen op het resultaat

(In duizenden EUR)	2018	2017
Belastingen op het resultaat van het boekjaar	-9.670	-10.062
Belastingen op vorige boekjaren	-524	642
Belastingen op het resultaat	-10.194	-9.420

(In duizenden EUR)	2018	2017
Winst (verlies) vóór belastingen	10.194	9.420
Effect van niet-afrekbare kosten	22.495	20.182
Effect van afrekbare kosten	0	-1
Belastbare grondslag	32.689	29.601
Belastingen op het resultaat van het boekjaar *	-9.670	-10.062

* aan het wettelijk Belgisch belastingtarief van 29,58% (boekjaar 2018) en 33,99% (boekjaar 2017)

De belastingen op het resultaat bedragen 10.194 k euro op eind 2018 en 9.420 k euro op eind 2017. Deze stijging is het gevolg van de hogere verworpen kosten die de basis vormen van de belastbare grondslag.

De belastingen op het resultaat van 10.194 k euro (2017: 9.420 k euro) bestaan uit vooruitbetaalde belastingen voor boekjaar 2018 (7.699 k euro; 2017: 4.337 k euro), de geraamde belastingen voor 2018 (1.970 k euro; 2017: 5.725 k euro) en een regularisatie van vorige boekjaren (2018: 525 k euro; 2017: -642 k euro).

Er werden in totaal 21.454 k euro belastingen betaald gedurende 2018 (2017: 9.691 k euro) die enerzijds betrekking hadden op vorige boekjaren (2018:13.755 k euro; 2017: 5.354 k euro) en anderzijds de vooruitbetaalde belasting (2018: 7.699 k euro; 2017: 4.337 k euro).

Op 22 december 2017 heeft het Parlement de hervorming van de vennootschapsbelasting goedgekeurd die vanaf 2018 tot een stapsgewijze verlaging van het tarief van 33,99% zal leiden. Het belastingtarief bedraagt 29,58% vanaf aanslagjaar 2019 (boekjaar 2018) en 25,00% vanaf aanslagjaar 2021 (boekjaar 2020). Er werden ook compenserende maatregelen opgenomen aangezien deze hervorming budgettair neutraal diende te zijn.

Activa

9 Immateriële activa

(In duizenden EUR)	Licenties en soortgelijke rechten	Geactiveerde ontwikkelingskosten	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2018	4.768	0	4.768
Verworven van derden	0	28.431	28.431
Andere	0	-25.646	-25.646
Aanschaffingswaarde op 31 december 2018	4.768	2.785	7.553
Gecumuleerde afschrijvingen op 1 januari 2018	4.299	0	4.299
Verworven van derden	0	25.747	25.747
Afschrijvingen	281	-464	-183
Andere	0	-25.007	-25.007
Gecumuleerde afschrijvingen op 31 december 2018	4.580	276	4.856
Netto boekwaarde op 31 december 2018	188	2.509	2.697

(In duizenden EUR)	Licenties en soortgelijke rechten	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2017	4.749	4.749
Aanschaffingen	19	19
Aanschaffingswaarde op 31 december 2017	4.768	4.768
Gecumuleerde afschrijvingen op 1 januari 2017	3.969	3.969
Afschrijvingen	330	330
Gecumuleerde afschrijvingen op 31 december 2017	4.299	4.299
Netto boekwaarde op 31 december 2017	469	469

10 Materiële vaste activa

(In duizenden EUR)	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Leasing en soortgelijke rechten	Overige	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2018	185	69.364	0	1.564	71.113
Aanschaffingen	0	2.046	633	404	3.083
Verworven van derden	0	26.245	8.003	1.165	35.413
Aanschaffingswaarde op 31 december 2018	185	97.655	8.636	3.133	109.609
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2018	40	68.010	0	671	68.721
Afschrijvingen	18	1.653	853	189	2.713
Verworven van derden	0	21.299	0	465	21.764
Overdrachten en buitengebruikstellingen	0	-3	0	0	-3
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2018	58	90.959	853	1.325	93.195
Netto boekwaarde op 31 december 2018	127	6.696	7.783	1.808	16.414

(In duizenden EUR)	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Overige	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2017	70	68.799	1.490	70.359
Aanschaffingen	115	709	142	966
Overdrachten en buitengebruikstellingen	0	-144	-68	-212
Aanschaffingswaarde op 31 december 2017	185	69.364	1.564	71.113
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2017	25	67.401	630	68.056
Afschrijvingen	15	729	109	853
Overdrachten en buitengebruikstellingen	0	-120	-68	-188
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2017	40	68.010	671	68.721
Netto boekwaarde op 31 december 2017	145	1.354	893	2.392

Op 31 december 2018 en 2017 bestonden er geen beperkingen op eigendom en op materiële vaste activa die als zekerheid dienen voor verplichtingen.

Er waren geen verbintenissen voor de verwerving van materiële vaste activa op eind 2018 en 2017.

11 Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen

De investeringen in ondernemingen bedragen 16 k euro op eind 2018 en 30 k euro op eind 2017. Op 31 december 2018 worden investeringen aangehouden in Atrias cvba en Synductis cvba.

Gedurende 2018 (respectievelijk februari 2018 en maart 2018) hebben de Raden van Bestuur van Warmte@Vlaanderen cvba en Fluvius cvba beslist om deze vennootschappen te ontbinden met invereffeningstelling. Beide ondernemingen werden opgericht in 2016 maar bevatten geen activiteiten.

Op 9 mei 2011 werd Atrias cvba opgericht als een gezamenlijk initiatief van de grootste werkmaatschappijen voor energie van België: Fluvius, Ores, Sibelga en RESA.

Atrias is een centraal clearing house (kruispuntbank) ten behoeve van de Opdrachthoudende verenigingen en belast met het ontwikkelen van een Message Implementation Guide (MIG), de ontwikkeling van een clearing house toepassing en het beheer en onderhoud van deze toepassing. MIG beschrijft hoe de communicatiestroom tussen de verschillende spelers op de energiemarkt dient te gebeuren.

De Groep heeft 50% (2017: 25%) van de aandelen genomen voor het bedrag van 9 k euro (2017: 5 k euro).

Atrias is een niet-beursgenoteerde onderneming en heeft geen officiële prijsnotering.

Op 21 december 2012 werd Synductis cvba opgericht met als doel de infrastructuurwerken van verschillende nutsbedrijven in de Vlaamse steden en gemeenten op elkaar af te stemmen en het minderhinderbeleid te stimuleren.

Fluvius System Operator participeert in de sector 'uitvoeringscoördinatie' en 'planningscoördinatie'. Er werd een participatie onderschreven t.w.v. 7 k euro (2017: 7 k euro) of 33,28% voor 2018 (33,23% voor 2017).

Synductis is een niet-beursgenoteerde onderneming en heeft geen officiële prijsnotering.

De Groep ontvangt haar aandeel van de werkingskosten van Atrias en Synductis en verleent eveneens diensten en financiering (zie toelichting 'Verbonden partijen').

12 Overige beleggingen

Op eind 2018 bedragen de overige beleggingen 845 k euro (2017: 832 k euro).

De overige beleggingen bevatten de participaties die door de Groep worden aangehouden in bedrijvencentra op het grondgebied van Gaselwest (bedrijvencentra Kortrijk, Roeselare, Vlaamse Ardennen, Waregem) en Imewo (bedrijvencentra Brugge, Gent, Meetjesland en Oostende). De Groep heeft eveneens een participatie in het bedrijf Duwolim cvba dat zich als doel stelt het energieverbruik in woningen te verminderen.

13 Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen

De kosten met betrekking tot de voorzieningen voor personeelsbeloningen zijn terugvorderbaar van de opdrachthoudende verenigingen. Eind 2018 bedroeg het restitutierecht betreffende deze personeelsbeloningen 256.730 k euro en 210.947 k euro op eind 2017 (zie toelichting 'Voorzieningen voor personeelsbeloningen').

14 Korte- en langetermijnvorderingen, andere

(In duizenden EUR)	2018	2017
Vordering t.o.v. OV's n.a.v. doorlenen van obligatielening aan particuliere beleggers (retail)	370.000	370.000
Vordering t.o.v. OV's n.a.v. doorlenen van obligatielening aan institutionele beleggers (stand alone)	440.000	440.000
Vordering t.o.v. OV's n.a.v. doorlenen van obligatielening aan Europese institutionele beleggers (EMTN programma*)	3.110.500	2.660.500
Andere	31.504	361
Totaal langetermijnvorderingen	3.952.004	3.470.861

*Euro Medium Term Note (EMTN) programme – zie toelichting 'Financiële instrumenten'

De langetermijnvorderingen stijgen van 3.470.861 k euro op eind 2017 naar 3.952.004 k euro op eind 2018 omwille van de overgenomen financiering die werd doorgeleend aan de OV's en een dochteronderneming.

De voorwaarden van de leningen op lange termijn aan de opdrachthoudende verenigingen waren dezelfde als die van de respectievelijke obligatieleningen (zie toelichting 'Leningen op korte en lange termijn').

15 Voorraden

(In duizenden EUR)	2018	2017
Grond- en hulpstoffen	74.453	39.526
Gecumuleerde waardeverminderingen op voorraden	-6.365	-5.880
Totaal	68.088	33.646

De netto terugname van de waardeverminderingen bedroeg 1.049 k euro in 2018 (2017: 32 k euro netto toevoeging). Deze bedragen werden opgenomen in de winst- en verliesrekening.

16 Handels- en overige vorderingen, vorderingen cashpoolactiviteiten

(In duizenden EUR)	2018	2017
Handelsvorderingen - bruto	267.447	159.006
Gecumuleerde waardeverminderingen op vorderingen	-14.823	-3.586
Handelsvorderingen - netto	252.624	155.420
Overige vorderingen	74.704	135.251
Totaal handels- en overige vorderingen	327.328	290.671
Vorderingen cashpoolactiviteiten	136.934	19.402

De handelsvorderingen bestonden voornamelijk uit vorderingen op de opdrachthoudende verenigingen en energieleveranciers en bedroegen 130.707 k euro in 2018 en 117.309 k euro in 2017. De stijging van de vorderingen t.o.v. de OV's is het gevolg van de fusie met ex-Infrax waardoor de kosten van deze werkmaatschappij verlopen via Fluvius System Operator en dienen doorgerekend te worden.

Eveneens worden vorderingen opgenomen voor een externe klantengroep waarvoor het noodzakelijk is een waardevermindering op te nemen van 14.823 k euro (2017: 3.586 k euro).

De daling van de 'Overige vorderingen' is voornamelijk toe te schrijven aan het terug te vorderen bedrag aan btw van de leden van de btw-eenheid van de Groep (2018: 13 k euro; 2017: 71.275 k euro). De OV's maken als gevolg van de fusie en wettelijke bepalingen geen deel meer uit van de btw-eenheid waardoor deze vordering verminderde.

De vordering ten opzichte van de btw bedraagt 35.422 k euro (2017: 5 k euro).

De overige vorderingen bevatten eveneens de te ontvangen intresten van de opdrachthoudende verenigingen m.b.t. het doorlenen van de opgenomen leningen.

De rubriek 'Vorderingen cashpoolactiviteiten' bevat de positieve saldi op de rekeningen met de opdrachthoudende verenigingen m.b.t. de cashpool en moet samen met de post 'Schulden cashpoolactiviteiten' geëvalueerd worden waar de negatieve saldi worden opgenomen.

Het aandeel van de deelnemingen werd opgenomen in de toelichting 'Verbonden partijen'.

17 Geldmiddelen en kasequivalenten

De liquide middelen ter waarde van 2.095 k euro op 31 december 2018 (2017: 31.390 k euro) bevatten banktegoeden, kasgelden en beleggingen in fondsen die omzetbaar zijn in gelden. Alle middelen zijn uitgedrukt in euro.

Passiva

18 Eigen Vermogen

De diverse componenten van het eigen vermogen en de bewegingen van 1 januari 2017 tot 31 december 2018 worden weergegeven in het 'Mutatieoverzicht van het Eigen Vermogen'.

Het totaal aandelenkapitaal bedraagt 10.175 k euro op eind december 2018 (2017: 915 k euro) en was volledig geplaatst en volgestort.

De maatschappelijke aandelen zijn op naam van de opdrachthoudende verenigingen en zijn verdeeld volgens de gegevens opgenomen in de toelichting 'Bedrijfscombinatie en fusie door overneming'.

Het aandelenkapitaal, verbonden aan de stemgerechtigde aandelen, bestaat uit het vast gedeelte dat 27.952,00 euro bedraagt op eind december 2018 (2017: 18.550,00 euro) en het variabel gedeelte van 1.256.023,84 euro op eind december 2018 (2017: 896.574,84 euro).

Het variabel gedeelte van het kapitaal is ontstaan als gevolg van enerzijds de overname op 1 januari 2016 van de activiteiten en de medewerkers van de dochteronderneming Indexis cvba (896.574,84 euro) en anderzijds als gevolg van de overname op 1 juli 2018 van de activiteiten van Infrac cvba (359.449,00 euro).

Het aandelenkapitaal verbonden aan de niet-stemgerechtigde aandelen aangehouden door de OV's van de overgenomen onderneming bedraagt 8.890.551 euro.

De reserves stijgen met 141 k euro en bedragen 213 k euro op eind 2018 (2017: 72 k euro).

De wettelijke reserve werd aangelegd bij een te bestemmen winst, ten belope van 5,00% tot een maximum van 10,00% van het geplaatst kapitaal.

Als gevolg van de fusie met Infrac cvba werden reserves (82 k euro) overgenomen en ontstond een uitgiftepremie (59 k euro).

De resultaten van de Groep zijn steeds zonder winst of verlies aangezien alle werkingskosten kunnen worden doorgerekend aan voornamelijk de opdrachthoudende verenigingen.

Het minderheidsbelang op eind 2018 bevat 93 k euro (2017: 93 k euro) voor de participatie aangehouden door Farys/TMVW in De Stroomlijn.

19 Leningen op lange en korte termijn

(In duizenden EUR)	2018	2017
Leningen op lange termijn	3.991.963	3.449.329
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	3.500	0
Leningen op korte termijn	24.956	0
Leningen op korte termijn	28.456	0
Totaal	4.020.419	3.449.329

Op eind 2018 stijgen de schulden van leningen op korte en lange termijn met 571.090 k euro van 3.449.329 k euro op 31 december 2017 naar 4.020.419 k euro op 31 december 2018.

Deze stijging is voornamelijk toe te schrijven aan twee EMTN obligatieleningen en een banklening die als gevolg van de fusie werden overgenomen.

Op het einde van het jaar 2018 werd een negatief cashpool saldo van 24.956 k euro gefinancierd met de beschikbare kaskredietlijn.

De **bewegingen van de leningen op lange en korte termijn** kunnen als volgt geanalyseerd worden:

(In duizenden EUR)	2018		2017	
	Cash	Non-cash	Cash	Non-cash
Totaal op 1 januari	3.449.329		3.808.473	
Bewegingen leningen op lange termijn (LT)				
Overname leningen op lange termijn	541.840	0	0	0
Opname leningen op lange termijn	0	0	199.737	0
Mutatie leningen op lange termijn	0	2.544	0	2.440
Mutatie korte termijn gedeelte van LT lening naar KT	0	-1.750	0	0
Bewegingen leningen op korte termijn (KT)				
Opname leningen op korte termijn	24.956	0	0	0
Overname leningen gedeelte van LT lening naar KT	3.500	0	0	0
Mutatie korte termijn gedeelte van LT lening naar KT	0	1.750	0	0
Mutatie leningen op korte termijn	0	0	0	-12
Aflossing korte termijn gedeelte van LT lening	-1.750	0	-150.000	0
Terugbetaling leningen op korte termijn	0	0	-411.309	0
Totaal bewegingen	568.546	2.544	-361.572	2.428
Totaal op einde van de verslagperiode	4.020.419		3.449.329	

Leningen op lange termijn

Alle uitstaande leningen zijn uitgedrukt in euro en hebben een vaste intrestvoet, behalve de banklening. Deze lening heeft een maandelijks variabele rentevoet en werd door de opname van een renteswap omgezet naar een vaste rentevoet (zie toelichting 'Afgeleide financiële instrumenten').

Voor alle obligatieleningen geldt als principe dat de opdrachthoudende verenigingen zich elk garant stellen op een niet-hoofdelijke en niet-solidaire basis maar beperkt tot het proportioneel aandeel in het kapitaal van Fluvius System Operator cvba. Het aandeel in het kapitaal werd vastgelegd op moment van uitgifte en ligt vast voor de resterende looptijd van de obligatieleningen. In geval van de overgenomen EMTN obligatieleningen die op naam van Infrax cvba stonden, zullen enkel de opdrachthoudende verenigingen van ex-Infrax garant staan. Analooft geldt voor de overige obligatieleningen die op naam van Eandis System Operator stonden, dat enkel de opdrachthoudende verenigingen van ex-Eandis cvba garant staan.

Op eind 2018 ziet de samenstelling van de lange termijn leningen er als volgt uit:

(in duizenden EUR)	2018	Uitgifte	Huidige intrestvoet %	Vervaldatum
Obligatieleningen - retail	369.760	370.000	2,00 - 4,25	2020 - 2025
Obligatieleningen - EMTN*	3.145.560	3.160.500	1,75 - 4,50	2021 - 2033
Obligatieleningen - privaat**	435.518	440.000	2,60 - 3,55	2027 - 2044
Bankleningen - met derivatenstructuur	44.625	70.000	3,31	2031
Totaal	3.995.463	4.040.500		
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	-3.500	0		
Totaal leningen op lange termijn	3.991.963	4.040.500		

Op eind 2017

(in duizenden EUR)	2017	Uitgifte	Huidige intrestvoet %	Vervaldatum
Obligatieleningen - retail	369.714	370.000	2,00 - 4,25	2020 - 2025
Obligatieleningen - EMTN*	2.644.335	2.660.500	1,75 - 4,50	2021 - 2033
Obligatieleningen - privaat**	435.280	440.000	2,60 - 3,55	2027 - 2044
Totaal	3.449.329	3.470.500		
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	0	0		
Totaal leningen op lange termijn	3.449.329	3.470.500		

* EMTN: Euro Medium Term Note (is een programma dat de Groep de flexibiliteit geeft om obligatieleningen uit te geven met variërende looptijden).

** Privaat: betreft uitgifte van obligatieleningen volgens Duits recht: Schuldschein en Namensschuldverschreibung, en eveneens private uitgiftes aan institutionele beleggers (stand alone).

Het rendement bij uitgifte geeft het bruto actuair rendement weer.
Het kapitaal van de leningen is terugbetaalbaar op vervaldatum.

In de loop van 2018 werden geen nieuwe obligatieleningen of nieuwe bankleningen uitgegeven door de Groep.

Leningen op korte termijn

De leningen op korte termijn bevatten het gedeelte van de leningen op lange termijn die binnen het jaar terugbetaalbaar zijn (3.500 k euro op einde 2018, 0 k euro op einde 2017) en de leningen opgenomen bij financiële instellingen zoals hieronder opgenomen:

(In duizenden EUR)	Vervaldag opnames	Beschikbaar bedrag	Opgenomen bedrag	Niet gebruikt bedrag	Gemiddelde intrestvoet *
Commercial paper	Nvt	522.000	0	522.000	Nvt
Vaste voorschotten	Nvt	200.000	0	200.000	Nvt
Fixed loans / Bankschulden	(1)	200.000	24.956	175.044	0,60%
Fixed loans	Nvt	50.000	0	50.000	Nvt
Totaal op 31 december 2018		972.000	24.956	947.044	
Commercial paper	Nvt	522.000	0	522.000	Nvt
Vaste voorschotten	Nvt	200.000	0	200.000	Nvt
Fixed loans / Bankschulden	Nvt	200.000	0	200.000	Nvt
Fixed loans	Nvt	100.000	0	100.000	Nvt
Totaal op 31 december 2017		1.022.000	0	1.022.000	

*De gemiddelde intrestvoet van de opgenomen bedragen op het einde van de periode

(1) Dagelijks

De leningen op korte termijn werden opgenomen door Fluvius System Operator in naam van de opdrachthoudende verenigingen die zich garant stellen voor hun aandeel en solidair als mededebiteur optreden met uitzondering van de bankschulden.

20 Voorzieningen voor personeelsbeloningen

Toegezegde-bijdragenregelingen

Het uitvoerend personeel aangeworven vanaf 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vanaf 1 mei 1999 genieten van toegezegde-bijdragenregelingen: deze regelingen voorzien in een kapitaal bij pensionering voortvloeiend uit de betaalde bijdragen en de rendementen toegekend door de pensioeninstellingen, alsook een kapitaal en wezenrente bij overlijden voor pensionering. De financiering gebeurt door werknemersbijdragen en werkgeversbijdragen die gestort worden aan pensioenfondsen (O.F.P. Enerbel en O.F.P. Powerbel) en groepsverzekeringen.

De activa van de pensioenfondsen worden beheerd door fondsen Esperides, uitgegeven in Luxemburg met 4 verschillende risicoprofielen (laag risico, medium risico, hoog risico en dynamische allocatie (dynamic asset allocation)). Het risiconiveau moet ook rekening houden met de leeftijd van de leden. Dit is de reden waarom de trustees van Powerbel aan hun leden een nieuwe optie voor het beheer van hun activa hebben voorgesteld (2015). Deze optie 'Life-Cycle' houdt rekening met een evolutie van het risico van 'Groei' naar meer 'Defensief' gedurende de carrière van de personeelsleden. Elk jaar heeft de deelnemer de mogelijkheid om zijn beleggingsstrategie te wijzigen, voor de toekomstige toelagen van de werkgever of voor het geheel van de opgebouwde sommen op zijn rekening.

Tot 2017 werden de toegezegde-bijdragenpensioenplannen gewaardeerd worden volgens de Projected Unit Cost (PUC) methode zonder projectie van de toekomstige premies. Voor het O.F.P.

Enerbel wordt vanaf 2018 het patronale gedeelte berekend volgens de PUC-methode met projectie van de toekomstige premies. Het gedeelte van de werknemer wordt nog steeds via de PUC-methode zonder projectie van de toekomstige premies geëvalueerd gezien de werknemerspremies niet afhankelijk zijn van de anciënniteit.

De rendementswaarborg is variabel en jaarlijks te aligneren op basis van 65% van het gemiddeld rendement over de laatste 24 maanden van de lineaire obligaties van de Belgische Staat (OLO's) met een duurtijd van 10 jaar (minstens 1,75% en maximaal 3,75%).

De gebruikte rendementswaarborg bedraagt vanaf 2016 1,75% en wordt toegepast volgens de verticale methode voor alle betaalde premies aan de pensioenfondsen en in de verzekeringsonderneming (producten Tak 21 met rendementsgarantie).

De pensioenfondsen zijn niet onderworpen aan de Solvency II-reglementering van de verzekeringsmaatschappijen en kunnen betere verwachte rendementen behalen bij diversificatie van de beleggingen. Hierdoor werden in 2016, voor de actieve kaderleden die hiervoor opteerden, de reserves en een compensatie van de groepsverzekering overgedragen naar een pensioenfonds O.F.P. Powerbel/O.F.P. Enerbel in een vorm van een cash-balance plan met een minimum waarborg van 3,25%.

In 2018 werd aan kaderleden de keuze geboden om over te stappen van het pensioenfonds Powerbel naar een Cash balance plan Powerbel New. Voor het pensioenkapitaal bij leven geldt een systeem "Cash Balance", dit wil zeggen dat enerzijds de formule in het reglement de patronale premies bepaalt en anderzijds het rendement is vastgelegd op 3,25%. Er worden geen persoonlijke bijdragen voorzien. Voor de voordelen bij overlijden en invaliditeit geldt een "te bereiken doel" ('defined benefit') systeem. Dit wil zeggen dat een formule de verschillende voordelen bepaalt. De te betalen bijdragen worden aan dit doel aangepast.

Toegezegd-pensioenregelingen

De collectieve overeenkomst van 2 mei 1952 voorzag een bijkomend pensioen gelijk aan 75% van het laatste jaarinkomen na aftrek van het paritair wettelijk pensioen na een volledige loopbaan, alsook een overlevingspensioen en wezenrente. Deze toegezegd-pensioenregeling werd volledig gefinancierd door de werkgever en de pensioenen werden rechtstreeks door de werkgever aan de begunstigten uitgekeerd. De eruit voortvloeiende resterende verplichtingen hebben voornamelijk betrekking op lopende pensioenen.

De meerderheid van het uitvoerend personeel aangeworven vóór 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vóór 1 mei 1999 genieten van toegezegd-pensioenregelingen die voorzien in de uitkering van een kapitaal bij pensionering, en een kapitaal en wezenrente bij overlijden voor pensionering. Die voordelen worden berekend rekening houdend met het laatste jaarinkomen en de diensttijd. De financiering gebeurt door werknemersbijdragen en werkgeversbijdragen die gestort worden aan pensioenfondsen (O.F.P. Elgabel en O.F.P. Pensiobel) en groepsverzekeringen.

Als gevolg van veranderingen aan de pensioenregelingen in België werd aan leden van het pensioenplan Pensiobel de mogelijkheid geboden om vanaf 1 januari 2015 over te stappen naar het plan toegezegd-bijdragenregeling Powerbel. De in het verleden opgebouwde en verbeterde verworven rechten (in Pensiobel) worden gekapitaliseerd aan marktconforme rendementen maar met een minimaal rendement gelijk aan 3,25% (cash-balance Best-off plan).

De Groep verstrekt eveneens **vergoedingen** toegekend **na uitdiensttreding**, zoals een tussenkomst in de gezondheidszorgen en korting op de gas- en elektriciteitsrekening.

De **andere personeelsbeloningen op lange termijn** bevatten de afscheids- en jubileumpremies en opgespaard verlof of overuren.

De huidige toegezegd-pensioenregelingen worden gefinancierd via pensioenfondsen waar de aan specifieke plannen toegewezen activa worden geïdentificeerd. De Belgische wetgeving en de pensioenregulering stipuleren dat de toegewezen activa uitsluitend dienen tot financiering van de relevante voordelen. Dit resulteerde in de bepaling van een **actiefplafond**. De bepaling van dit plafond houdt rekening met de totale geprojecteerde betaalbare voordelen in lijn met de regels van de pensioenplannen en gebruik makend van de veronderstellingen gelinkt aan het plan.

Restitutierecht

Aangezien de kosten met betrekking tot de personeelsbeloningen terugvorderbaar zijn van de distributienetbeheerders, werd een restitutierecht, gelijk aan de in de balans opgenomen personeelsverplichtingen, erkend op het actief van de balans.

Actuariële risico's

De verscheidene personeelsverplichtingen stellen de Groep onderhevig aan verschillende actuariële risico's:

Beleggingsrisico

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen is berekend aan de hand van een disconteringsvoet waarvan de opbrengst is afgestemd met deze van hoogwaardige bedrijfsobligaties. Indien het rendement op de fondsbelegging lager ligt dan deze disconteringsvoet, dan zal er een tekort ontstaan. De pensioenplannen beleggen momenteel in relatief evenwichtige investeringen. Het detail werd opgenomen in de tabel 'Indeling van de fondsbeleggingen op de balansdatum'.

Door het langetermijnkarakter van de verplichtingen acht de Raad van Bestuur van de pensioenfondsen het passend dat een redelijk deel van de fondsbeleggingen wordt geïnvesteerd in aandelen om het verwacht rendement op de fondsen te behalen.

Renterisico

Een daling van de rente op obligaties zal een stijging van de verplichting tot gevolg hebben. Dit zal echter gedeeltelijk gecompenseerd worden door een stijging van het rendement op de fondsbeleggingen van het plan.

Levensverwachting

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen wordt berekend rekening houdend met de beste schatting van de levensverwachting van deelnemers aan het plan zowel tijdens als na hun tewerkstelling. Een toename van de levensverwachting van de deelnemers aan het plan zal een toename van de verplichting tot gevolg hebben.

De prospectieve sterftetafels werden gebruikt, zoals voorgesteld door het Instituut van Actuarissen in België (IA|BE).

Loonsverhogingen

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen wordt berekend op basis van de toekomstige lonen van de deelnemers aan het plan. Een verhoging van het loon van de deelnemers zal een toename van de verplichting tot gevolg hebben.

De voornaamste actuariële veronderstellingen die werden gebruikt op de balansdatum bij de bepaling van de voorzieningen voor pensioenregelingen en andere vergoedingen:

	2018	2017
Disconteringsvoet - pensioenen DB	1,28%	1,01%
Disconteringsvoet - pensioenen DC	1,81%	1,66%
Disconteringsvoet - andere	1,80%	1,55%
Verwachte gemiddelde salarisstijging (zonder inflatie)	0,14%-2,38%	0,85%
Verwachte inflatie	1,75%	1,75%
Verwachte stijging van de ziektekosten (inclusief inflatie)	2,75%	2,75%
Verwachte stijging van de tariefvoordelen	1,75%	1,75%
Gemiddeld verwachte pensioenleeftijd	63	63
	IA BE	IA BE
Sterftetafels	Prospective Tables	Prospective Tables
Personeelsverloop	0,28% tot 1,55%	0% tot 3,18%
Levensverwachting uitgedrukt in jaren van een gepensioneerde op 65 jaar:		
Voor een 65-jarige op datum van afsluiting		
- Man	20	20
- Vrouw	24	24
Voor een 65-jarige binnen 20 jaar:		
- Man	22	22
- Vrouw	26	26

Boekhoudkundige verwerking

In het kader van het langer werken kunnen bepaalde toegekende voordelen om vervroegd met pensioen te gaan niet langer opgenomen worden als een voorziening voor personeelsbeloningen. Niettegenstaande de Groep werkt aan een 'vernieuwd' pensioenplan, kan de timing van implementatie nog niet met zekerheid gesteld worden.

Hierdoor werd een bedrag van 32.143 k euro niet langer opgenomen als een voorziening voor personeelsbeloningen (met een positief effect op de post in de winst- en verliesrekening 'Personeelskosten'), maar werd voor hetzelfde bedrag een feitelijke verplichting op de balanspost '**Voorziening, andere**' verwerkt (en in de winst- en verliesrekening op de post 'Wijzigingen in de voorzieningen').

Bedragen opgenomen in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	2018	2017
Aan het dienstjaar toegerekende kosten - belastingen inbegrepen	-35.201	-24.396
Rentekosten	-11.297	-12.120
Rentebaten - exclusief rentebaten op actiefplafond	7.126	8.623
Verminderings	-100	0
Kosten van verstreken diensttijd	-18.131	0
Actuariële winsten (verliezen) onmiddellijk opgenomen in winst- en verliesrekening	1.604	4.272
Kosten van toegezegd-pensioenregelingen opgenomen in winst of verlies	-55.998	-23.622
Actuariële (winsten) verliezen op brutoverplichtingen:		
veranderingen in financiële veronderstellingen	28.393	-7.484
veranderingen in demografische veronderstellingen	4.796	-7.342
veranderingen in ervaringsaanpassingen	4.888	-26.279
Actuariële (winsten) verliezen op fondsbeleggingen	54.574	-8.220
Belastingen op verplichtingen	1.345	0
Veranderingen in minimum financieringsvereisten/actiefplafond	-28.611	44.178
Kosten opgenomen als niet-gerealiseerde resultaten	65.385	-5.147

Bedragen opgenomen in de balans

(In duizenden EUR)	Contante waarde van de brutoverplichting	Reële waarde van de fondsbeleggingen	Totaal
Pensioenen - gefinancierd	653.071	-673.263	-20.192
Pensioenen - niet gefinancierd	32.453	0	32.453
Gezondheidszorgen en taritaire voordelen - niet gefinancierd	156.623	0	156.623
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - gefinancierd	71.833	0	71.833
Effect van minimum financieringsvereisten/actiefplafond	0	16.013	16.013
Totaal toegezegd-pensioenregeling en andere langetermijnpersoneelsbeloningen op 31 december 2018	913.980	-657.250	256.730
Pensioenen - gefinancierd	622.763	-645.527	-22.764
Pensioenen - niet gefinancierd	25.547	0	25.547
Gezondheidszorgen en taritaire voordelen - niet gefinancierd	160.828	0	160.828
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - gefinancierd	62.525	-15.189	47.336
Totaal toegezegd-pensioenregeling en andere langetermijnpersoneelsbeloningen op 31 december 2017	871.663	-660.716	210.947

Wijziging in de contante waarde van de brutoverplichting

(In duizenden EUR)	2018	2017
Totaal op 1 januari	-871.663	-930.883
Actuariële winsten (verliezen) - financiële veronderstellingen	-26.611	3.155
Actuariële winsten (verliezen) - demografische veronderstellingen	-9.342	18.009
Actuariële winsten (verliezen) - ervaringsaanpassingen	-519	25.133
Aanschaffingen/verkopen	-13.004	0
Verminderingsen	7.308	0
Aan het dienstjaar toegerekende kosten - belastingen inbegrepen	-35.201	-24.396
Bijdragen door deelnemers	-2.162	-2.394
Rentekosten	-11.297	-12.120
Betaalde beloningen - belastingen inbegrepen	67.987	51.834
Pensioenkosten van verstreken diensttijd	-18.131	0
Totaal op 31 december voor belastingen op niet-gefinancierde verplichtingen	-912.635	-871.663
Belastingen op niet-gefinancierde verplichtingen	-1.345	0
Totaal op 31 december	-913.980	-871.663

Wijziging van de reële waarde van de fondsbeleggingen

(In duizenden EUR)	2018	2017
Totaal op 1 januari	704.894	671.520
Actuariële winsten (verliezen) - aanpassing aan fondsbeleggingen op 1 januari	-15.360	-27.799
Rendement uit fondsbeleggingen (exclusief rentebaten)	-39.215	35.098
Aanschaffingen/verkopen	11.198	0
Verminderingsen	-7.408	0
Rentebaten	7.572	8.623
Bijdragen door werkgever - belastingen inbegrepen	77.406	66.891
Bijdragen door deelnemers	2.162	2.394
Betaalde beloningen - belastingen inbegrepen	-67.987	-51.834
Totaal op 31 december	673.262	704.894
Niet-recupereerbaar overschot (effect van actiefplafond)	-16.013	-44.178
Totaal op 31 december	657.250	660.716

Wijzigingen in het actiefplafond

(In duizenden EUR)	2018	2017
Totaal op 1 januari	44.178	0
Rentebaten	446	0
Wijzigingen aan actiefplafond	-28.611	44.178
Totaal op 31 december	16.013	44.178

Wijzigingen in niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	2018	2017
Totaal op 1 januari	141.628	146.775
Niet-gerealiseerde verliezen (winsten)	65.385	-5.147
Totaal op 31 december	207.013	141.628

Indeling van de fondsbeleggingen op de balansdatum

De indeling van de fondsbeleggingen met betrekking tot pensioenregelingen in functie van de belangrijkste categorie van activa op eind 2018

Categorie	Elgabel %	Andere %	Pensiobel %	Verze- ringson- dernemin- gen %	Powerbel en Enerbel %	Totaal %
Beursgenoteerde beleggingen	78,14	76,55	78,80	77,33	83,94	78,94
Aandelen (Eurozone)	16,42	13,18	17,77	9,10	13,92	16,14
Aandelen (Buiten eurozone)	21,36	21,93	21,12	0	24,67	21,26
Staatsobligaties (Eurozone)	0	0	0	20,85	0	0,44
Andere obligaties (Eurozone)	25,97	26,67	25,68	45,34	29,21	26,76
Andere obligaties (Buiten eurozone)	14,39	14,77	14,23	2,04	16,14	14,34
Niet-beursgenoteerde beleggingen	21,86	23,45	21,20	22,67	16,06	21,06
Onroerende goederen	2,74	2,82	2,71	3,90	2,64	2,75
Liquide middelen	3,29	4,38	2,84	6,06	2,91	3,24
Andere	15,83	16,25	15,65	12,71	10,51	15,07
Totaal (in %)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Totaal (in duizenden EUR)	332.559	42.060	202.753	14.216	81.675	673.263

De indeling van de fondsbeleggingen met betrekking tot pensioenregelingen in functie van de belangrijkste categorie van activa op eind 2017.

Categorie	Munt	Elgabel %	Pensiobel %	Verzeke- ringson- dernemin- gen %	Powerbel en Enerbel %	Totaal %
Beursgenoteerde beleggingen		79,70	80,16	77,28	86,55	80,42
Aandelen	Eurozone	15,88	17,45	6,62	13,16	15,79
	Buiten					
Aandelen	eurozone	21,55	21,14	0	25,16	21,11
Staatsobligaties	Eurozone	4,16	4,08	20,47	5,34	4,75
Andere obligaties	Eurozone	29,80	29,32	50,19	33,04	30,61
	Buiten					
Andere obligaties	eurozone	8,31	8,17	0	9,85	8,17
Niet-beursgenoteerde beleggingen		20,30	19,84	22,72	13,45	19,58
Onroerende goederen		3,72	3,65	7,08	3,25	3,76
Liquide middelen		1,08	0,99	2,22	0,17	1,00
Andere		15,49	15,20	13,42	10,03	14,82
Totaal (in %)		100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Totaal (in duizenden EUR)		411.153	205.790	21.451	66.500	704.894

Detail van de toegezegd-pensioenregeling per type deelnemer en per soort voordeel

(In duizenden EUR)	2018	2017
Detail van de toegezegd-pensioenregeling per type deelnemer	-913.980	-871.663
Actieve deelnemers	-700.098	-619.633
Niet-actieve deelnemers met uitgestelde voordelen	-19.607	-29.000
Gepensioneerden en begunstigden	-194.276	-223.030
Detail van de toegezegd-pensioenregeling per voordeel	-913.980	-871.663
Pensioenen	-685.524	-648.310
Andere vergoedingen (gezondheidszorg en tarifaire voordelen)	-156.623	-160.828
Afscheids- en jubileumpremies	-71.833	-62.525

Om de schattingonzekerheden toe te lichten is hieronder het effect op de voorziening voor personeelsbeloningen van de **gevoeligheidsanalyse** opgenomen.

(In duizenden EUR)	Effect: stijging (-) / daling (+)
Disconteringsvoet (+0,25%)	22.779
Inflatie (+0,25%)	-20.333
Salarisstijging (+0,10%)	-7.062
Ziektekosten (+0,10%)	-1.579
Tariefvoordelen (+0,50%)	-4.936
Levensverwachting gepensioneerden (+1 jaar)	-11.704
Verwacht rendement fondsbeleggingen (+0,10%)	706

De jaarlijkse balans van de toegezegd-pensioenregelingen wordt door de Groep gefinancierd door een bijdrage, uitgedrukt als een percentage van het totale salaris. Dit percentage wordt gedefinieerd door de geaggregeerde kost methode en wordt jaarlijks herzien. Deze methode van financiering bestaat erin dat toekomstige kosten worden opgenomen over de resterende looptijd van het plan. De kosten worden geraamd op verwachte basis (salarisgroei en de inflatie in aanmerking genomen).

De veronderstellingen met betrekking tot salarisverhoging, inflatie, personeelsverloop en sterfte worden gedefinieerd op basis van historische statistieken van de Groep. De gebruikte sterftetafels zijn degene die overeenkomen met de waargenomen ervaring binnen de pensioenfondsen. De disconteringsvoet werd afgestemd op de investeringsstrategie van de ondernemingen.

Deze veronderstellingen worden herzien op een regelmatige basis.

Specifieke gebeurtenissen (zoals wijziging van het plan, verandering van veronderstellingen, een te korte indekkingsperiode...) kunnen uiteindelijk leiden tot bijkomende stortingen door de Groep.

De **gemiddelde duur** van de toegezegd-pensioenregelingen op 31 december 2018 bedraagt 9 jaar (2017: 9 jaar) en voor de toegezegde-bijdragenregelingen op 31 december 2018 20 jaar (2017:16 jaar).

De Groep schat dat in 2019 een bedrag van 3.406 k euro zal worden bijgedragen aan toegezegd-pensioenregelingen, 11.667 k euro aan toegezegde-bijdragenregelingen.

21 Afgeleide financiële instrumenten

De Groep heeft een renteswap aangegaan om de variabele rente op de lange termijn leningen om te zetten naar een vaste rente. De afgeleide producten werden gewaardeerd tegen reële waarde voor 5.637 k euro in 2018.

De evoluties in de reële waarde werden verwerkt via de winst- en verliesrekening (Zie toelichting 'Financiële resultaten').

De reële waarde van afgeleide financiële instrumenten afgesloten ter afdekking van het renterisico werd berekend op basis van verdisconteerde verwachte toekomstige kasstromen rekening houdend met actuele termijenkoersen en rentecurves over de resterende looptijd van het instrument.

Overzicht van de afgeleide financiële instrumenten op 31 december 2018

Een Interest rate swap in het kader van een lening van 70.000 k euro op 20 jaar opgenomen in september 2011, trad in werking in september 2011.

22 Handelsschulden en overige schulden, schulden cashpoolactiviteiten en actuele belastingverplichtingen

(In duizenden EUR)	2018	2017
Gewone handelsschulden	96.434	87.021
Te ontvangen facturen	50.164	34.630
Subtotaal	146.598	121.651
Btw	11	36.587
Belastingen op personeelskosten	1.621	1.587
Schulden m.b.t. personeelsbeloningen	66.894	70.791
Andere kortlopende schulden	56.358	58.919
Totaal	271.482	289.535
Schulden cashpoolactiviteiten	187.978	96.415
Actuele belastingverplichtingen	2.073	13.315

De posten met betrekking tot handelsschulden en overige schulden dalen met 18.053 k euro van 289.535 k euro op eind 2017 naar 271.482 k euro op eind 2018, voornamelijk door de afname van de nog openstaande schuld van btw gedeeltelijk gecompenseerd door de stijging van de handelsschulden als gevolg van de fusie.

Deze andere kortlopende schulden bevatten hoofdzakelijk de nog toe te rekenen kosten voornamelijk met betrekking tot de financiële kosten voor de leningen, het wagenpark en projecten i.v.m. informatie- en communicatietechnologie.

De schulden m.b.t. de cashpoolactiviteiten bedragen 187.978 k euro op eind 2018 en 96.415 k euro op einde 2017 (zie ook toelichting 'Handels- en overige vorderingen').

De termijn en de voorwaarden voor de schulden waren als volgt:

Voor de handelsschulden bedroeg het leverancierskrediet gemiddeld 39 dagen en de aannemers werden betaald 30 dagen na factuurdatum.

De schulden aan de belasting over de toegevoegde waarde en van de bedrijfsvoorheffing werden respectievelijk betaald 20 en 15 dagen na het einde van de maand. Alle schulden werden betaald op hun vervaldag.

Financiële instrumenten

23 Financiële instrumenten: risico's en reële waarde

Risico's

Het is de bedoeling van de Groep om alle risico's afzonderlijk te begrijpen alsook hun onderlinge verbanden, en om strategieën te definiëren teneinde de economische impact op de resultaten van de Groep te beheersen. Het auditcomité heeft de verantwoordelijkheid voor het nazicht van de risicoanalyse, het goedkeuren van de aanbevolen risicobeheersingsstrategieën, het doen naleven van de richtlijnen inzake risicobeheer en voor het rapporteren.

Het functioneren van de Groep als werkmaatschappij voor de opdrachthoudende verenigingen beperkt in sterke mate de risico's en eventuele negatieve gevolgen.

Vermogensstructuur

De vermogensstructuur van de Groep bestaat uit het eigen vermogen en de financiële verplichtingen.

Naast de wettelijk vereiste minima voor eigen vermogen die van toepassing zijn op Fluvius System Operator en haar dochterondernemingen, is de Groep niet onderworpen aan enige extern opgelegde vereisten voor haar vermogensstructuur.

De Groep doet een beroep op kortetermijnfinanciering ter ondersteuning van het bedrijfskapitaal. De langetermijnleningen worden opgenomen door Fluvius ter financiering van de opdrachthoudende verenigingen en worden doorgerekend aan dezelfde voorwaarden als de opgenomen leningen.

Kredietrisico

Het kredietrisico omvat het risico dat de ene partij bij een financieel instrument haar verplichtingen niet zal nakomen, waardoor bij de andere partij een financieel verlies kan ontstaan.

Het maximale kredietrisico is de balanswaarde van elk financieel actief.

De Groep rekent de kosten door aan voornamelijk haar aandeelhouders, haar minderheidsaandeelhouders en deelnemingen en beperkt hierdoor het kredietrisico.

Ouderdomsanalyse van handelsvorderingen waarvoor geen bijzondere waardevermindering werd opgenomen:

(In duizenden EUR)	2018	2017
0 - 30 dagen	9.544	6.915
31 - 60 dagen	4.910	1.919
61 - 90 dagen	1.954	1.084
91 - 120 dagen	1.477	1.213
>120 dagen	27.956	6.624
Totaal vervallen	45.841	17.755

Beweging gecumuleerde waardeverminderingen op handelsvorderingen:

(In duizenden EUR)	2018	2017
Saldo per 1 januari	-3.586	-6.440
Verworven van derden	-9.807	0
Toevoeging waardeverminderingen op vorderingen	-3.619	-3.688
Terugname waardeverminderingen op vorderingen	2.189	6.542
Saldo per einde verslagperiode	-14.823	-3.586

Valutarisico

De Groep is niet wezenlijk blootgesteld aan valutarisico's, aangezien zij bijna geen transacties heeft in andere valuta dan de euro.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico houdt het risico in dat de Groep haar financiële verplichtingen niet zou kunnen nakomen. De Groep beperkt dit risico door de kasstromen op een continue basis te bewaken en ervoor te zorgen dat er voldoende kredietfaciliteiten aanwezig zijn.

De Groep doet een beroep op verscheidene banken om op korte termijn gelden aan te trekken. In het kader van een opgezet thesauriebewijzenprogramma werden commercial papers (thesauriebewijzen) uitgegeven. Vaste voorschotten en thesauriebewijzen kunnen opgevraagd worden met een looptijd van 1 week tot 12 maanden en fixed loans (straight loans) voor een looptijd tussen 1 dag tot 1 jaar. Alle leningen hebben een vaste intrestvoet gedurende de looptijd behalve de opname van het kassierscontract dat een variabele rentevoet heeft.

De Groep neemt langetermijnleningen op ter financiering van de opdrachthoudende verenigingen. Deze langetermijnleningen worden doorgerekend aan dezelfde voorwaarden als de opgenomen leningen.

De opdrachthoudende verenigingen wendde deze middelen aan voor de financiering van de investeringen in de distributienetten, om leningen te herfinancieren, intresten te betalen en voor werkkapitaal. Op eind 2014 werd ook een deel van de netto opbrengsten van deze uitgiftes gebruikt om de vergoeding te betalen in naam en voor rekening van de openbare besturen aan Electrabel in het kader van diens uittrede uit het aandelenkapitaal van de opdrachthoudende verenigingen van ex-Eandis.

In 2010 heeft de Groep voor het eerst obligatieleningen uitgegeven voor de particuliere belegger in België en het Groothertogdom Luxemburg.

Om de financieringsbronnen te diversifiëren en te verbreden zodat een veilige, betrouwbare, efficiënte en innovatieve distributie van energie aan de afnemers kan verzekerd worden, werd een rating gevraagd.

Eandis System Operator heeft in oktober 2011 een A1 rating (negatieve vooruitzichten - 'outlook') bekomen van 'Moody's Investors Service Ltd.' ("Moody's"). Op 14 december 2016 werd deze rating verlaagd naar A3 met stabiele vooruitzichten. Op 29 juni 2018 heeft het ratingbureau Moody's de vooruitzichten van de A3-rating van stabiel naar positief gewijzigd. Deze wijziging in de vooruitzichten weerspiegelt het verbeterde kredietprofiel van Eandis System Operator en de invloed op dit kredietprofiel van de aangekondigde fusie van Eandis System Operator cvba met zijn sectorgenoot Infrax cvba tot Fluvius System Operator cvba, die vanaf 1 juli 2018 van start ging.

Infrax cvba heeft sinds 2014 een A-rating bekomen van het ratingagentschap Fitch, waarbij, gedurende 2018, de vooruitzichten van stabiel naar negatief werden aangepast.

Fluvius System Operator cvba heeft gekozen voor een rating bij de ratingagentschappen Moody's en Creditreform.

Op 15 oktober 2018 heeft Creditreform Rating AG aan alle obligaties een A+ rating toegekend.

Eandis heeft een 5.000.000 k euro EMTN-programma lopen voor uitgifte van obligaties vanaf 2011, met een looptijd tot 2021. Van dit programma was op eind 2018 voor een bedrag van 2.660.500 k euro of 53,21% aan obligatieleningen uitgegeven. Sinds eind 2014 vonden geen uitgiftes meer plaats onder dit programma.

Infrax heeft een 500.000 k euro EMTN-programma lopen voor uitgifte van obligaties vanaf 2013. Een eerste schijf van 250.000 k euro werd uitgegeven in 2013 (looptijd tot 2023) en een tweede schijf van 250.000 k euro in 2014 (looptijd tot 2029).

Alle gelden van de obligatieleningen werden op 50.000 k euro na volledig doorgeleend aan de OV's aan dezelfde voorwaarden als de uitgegeven obligatieleningen. De hieruit ontstane vorderingen voor de Groep worden opgenomen in de rubriek 'Langetermijnvorderingen, andere'.

Een overzicht van de leningen wordt opgenomen in de toelichting 'Leningen op lange en korte termijn'. De banklening van 44.625 k euro werd eveneens niet doorgeleend.

Informatie betreffende het aflossingsschema van de verschillende leningen op lange termijn.

Op eind 2018

(in duizenden EUR)	2018	1 jaar of minder	2-3 jaar	4-5 jaar	Meer dan 5 jaar
Obligatieleningen - retail	369.760	0	169.973	0	199.787
Obligatieleningen - EMTN	3.145.560	0	499.307	994.674	1.651.579
Obligatieleningen - privaat	435.518	0	0	0	435.518
Bankleningen - met derivatenstructuur	44.625	3.500	7.000	7.000	27.125
Totaal	3.995.463	3.500	676.280	1.001.674	2.314.009

Op eind 2017

(in duizenden EUR)	2017	1 jaar of minder	2-3 jaar	4-5 jaar	Meer dan 5 jaar
Obligatieleningen - retail	369.714	0	169.960	0	199.754
Obligatieleningen - EMTN	2.644.335	0	0	996.093	1.648.242
Obligatieleningen - privaat	435.280	0	0	0	435.280
Totaal	3.449.329	0	169.960	996.093	2.283.276

Renterisico

De Groep heeft leningen op lange termijn opgenomen met een vaste rentevoet.

De ontstane financiële lasten voor Fluvius System Operator worden doorgerekend aan de OV's en worden gerapporteerd als een financiële opbrengst, behalve de financiële lasten m.b.t. de het gedeelte EMTN obligatielening van 50.000 k euro en de banklening van 44.625 k euro, deze werden niet doorgeleend.

De intrestaflossingen voor de volgende jaren, berekend op basis van de overeengekomen intrestvoeten, is als volgt:

(In duizenden EUR)	2018	2017
In 2018	0	106.424
In 2019	123.804	106.424
In 2020	123.691	106.424
In 2021	116.344	99.199
In 2022	93.724	76.699
In 2023	79.857	72.698
In 2024 en volgende	457.867	405.171
Totaal	995.287	973.039

Andere

Meer informatie omtrent de risico's van de Groep en haar aandeelhouders is opgenomen in het prospectus van 2 juni 2017 m.b.t. de uitgifte van een obligatielening (retail) en de investor presentation van mei 2018 die kunnen geraadpleegd worden op de website www.fluvius.be.

Reële waarde

De reële waarde van de financiële activa en passiva wordt gedefinieerd als het bedrag waartegen het instrument zou kunnen geruild worden in een lopende transactie tussen bereidwillige partijen, en niet in een gedwongen verkoop of liquidatieverkoop.

De reële waarde hiërarchie

De Groep gebruikt de volgende hiërarchische classificatie voor het bepalen en toelichten van de reële waarde van financiële instrumenten door middel van een waarderingstechniek:

Niveau 1: genoteerde (niet-aangepaste) prijzen op liquide markten voor identieke activa of passiva

Niveau 2: andere technieken waarvoor alle input met een significante weerslag op de opgenomen reële waarde hetzij direct, hetzij indirect kan worden waargenomen

Niveau 3: technieken die gebruik maken van input met een significante weerslag op de opgenomen reële waarde die niet gebaseerd is op waarneembare marktgegevens

De volgende methodes en veronderstellingen worden gebruikt voor het schatten van de reële waarde:

Geldmiddelen en kortetermijnleningen, handelsvorderingen, handelsschulden en overige schulden benaderen hun nettoboekwaarde grotendeels wegens de korte looptijd van deze instrumenten.

De reële waarde van de beleggingen uit een niet-genoteerde markt is gebaseerd op de laatste beschikbare jaarinformatie.

De afgeleide financiële instrumenten zijn intrestswaps. De toegepaste waarderingstechnieken zijn swapmodellen die gebruik maken van actuele waarde berekeningen. De modellen bevatten diverse soorten input waaronder termijnsvoeten, rentecurves die worden bekomen op basis van de marktrente en afgeleiden uit marktprijzen van verschillende financiële producten die opgevraagd worden aan verschillende marktpartijen.

De reële waarde van genoteerde obligatieleningen is gebaseerd op de indicatieve noteringen op Bloomberg (Bloomberg is een vooraanstaande nieuwssite voor zakelijke en financiële markten, het levert wereldwijd economisch nieuws, koersen van futures, aandelenkoersen e.a.) op datum van rapportering.

De reële waarde van de genoteerde obligatieleningen, uitgegeven voor een totaal van 3.530,5 miljoen euro evolueert in functie van de marktrente. De reële waarde op 31 december 2018 bedraagt 3.927,8 miljoen euro en verschilt van de terugbetalingswaarde en de boekwaarde.

Op 31 december 2018 zijn de reële waarden als volgt:

(In duizenden EUR)	Reële waarde Niveau 1	Reële waarde Niveau 3	Boekwaarde
Overige beleggingen	0	845	845
Geldmiddelen en kasequivalenten	2.095	0	2.095
Handels- en overige vorderingen	327.328	0	327.328
Vorderingen cashpoolactiviteiten	136.934	0	136.934
Totaal	466.357	845	467.202
Leningen op lange termijn	4.412.435	0	3.991.963
Totaal kortlopende schulden, andere	273.555	0	273.555
Schulden cashpoolactiviteiten	187.978	0	187.978
Totaal	4.902.424	0	4.481.952

Op 31 december 2017 zijn de reële waarden als volgt:

(In duizenden EUR)	Reële waarde Niveau 1	Reële waarde Niveau 3	Boekwaarde
Overige beleggingen	0	984	832
Geldmiddelen en kasequivalenten	31.390	0	31.390
Handels- en overige vorderingen	290.671	0	290.671
Vorderingen cashpoolactiviteiten	19.402	0	19.402
Totaal	341.463	984	342.295
Leningen op lange termijn	3.847.603	0	3.449.329
Totaal kortlopende schulden, andere	302.850	0	302.850
Schulden cashpoolactiviteiten	96.415	0	96.415
Totaal	4.246.868	0	3.848.594

Andere informatie

24 Verbonden partijen

Transacties tussen Fluvius System Operator en haar dochterondernemingen werden in de consolidatie geëlimineerd en werden dus niet opgenomen in deze toelichting.

De vergoedingen aan het managementcomité en de bestuurders bedroegen 4.015.511 euro voor 2018 en 3.698.619 euro voor 2017. Hiervan bedroeg de pensioenkost 634.936 euro voor 2018 en 697.823 euro voor 2017. Er werden geen andere voordelen in natura, opties op aandelen, kredieten of voorschotten gegeven ten gunste van de bestuurders.

Transacties van de Groep met de ondernemingen die een minderheidsbelang (Farys/TMVW) aanhouden, waren als volgt:

(In duizenden EUR)	2018	2017
Bedrag van de transacties		
Doorrekening van kosten aan de minderheidsbelangen	5.787	4.471
Doorrekening van kosten van de minderheidsbelangen	194	454
Bedrag van uitstaande saldi		
Handelsvorderingen	1.658	569
Handelsschulden	3	10

Transacties van de Groep met de geassocieerde deelnemingen (Atrias en Synductis) waren als volgt:

(In duizenden EUR)	2018	2017
Bedrag van de transacties		
Doorrekening van kosten aan de geassocieerde deelnemingen	2.434	2.026
Doorrekening van kosten van de geassocieerde deelnemingen	11.202	11.475
Bedrag van uitstaande saldi		
Handelsvorderingen	26.482	18.830
Handelsschulden	1.486	1.847

Transacties van de Groep met de aandeelhouders (opdrachthoudende verenigingen) waren als volgt:

(In duizenden EUR)	2018	2017
Bedrag van de transacties		
Doorrekening van kosten aan de opdrachthoudende verenigingen	1.365.164	1.000.481
Doorrekening van kosten van de opdrachthoudende verenigingen	172.305	20.340
Rentebaten opdrachthoudende verenigingen	115.327	107.454
Rentelasten opdrachthoudende verenigingen	0	68
Bedrag van uitstaande saldi		
Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen	256.730	210.947
Langetermijnvorderingen, andere	3.926.136	3.470.500
Handelsvorderingen, op te maken facturen	130.707	117.309
Vorderingen/(schulden) cashpoolactiviteiten	-51.044	-77.013
Overige vorderingen, verkregen financiële opbrengsten obligatieleningen	30.465	37.690
Handelsschulden	21.264	19.703
Vorderingen/(schulden) btw-eenheid	0	70.591
Ontvangen garanties of zekerheden		
M.b.t. financiële verplichtingen	792.000	822.000

Alle facturen aan of van de opdrachthoudende verenigingen zijn betaalbaar binnen de 30 dagen na factuurdatum.

Lidmaatschap van professionele organisaties

Fluvius System Operator is lid van Synergrid vzw, een gemeenschappelijke belangenvereniging van de beheerders van netten in België van transmissie van elektriciteit, van vervoer van aardgas en van de distributie van elektriciteit en aardgas.

Fluvius System Operator is lid van de Europese vereniging van Europese distributienetbeheerders voor Slimme Netten (EDSO for Smart Grids).

Gedurende 2018 werd voor de uitoefening van het mandaat van de commissaris voor de moederonderneming Fluvius System Operator een bedrag van 74 k euro betaald, aangevuld met bijkomende (wettelijke) opdrachten in het verlengde van het mandaat als commissaris ten belope van 378 k euro alsook met andere opdrachten ten belope van 38 k euro. De additionele diensten werden goedgekeurd door het auditcomité.

25 Verplichtingen en onzekerheden

(In duizenden EUR)	2018	2017
Huurwaarborgen gebouwen	1.585	1.463
Andere bankwaarborgen	125	125
Totaal gegeven waarborgen	1.710	1.588
Ontvangen waarborgen van aannemers en leveranciers	27.052	25.485

Uitstaande bestellingen op 31 december 2018 bedroegen 9.267 k euro (31 december 2017: 16.311 k euro).

De Groep huurde verschillende gebouwen en bijhorende parkings voor een waarde van 6.933 k euro in 2018 en 6.063 k euro in 2017, alsook wagens voor een waarde van 6.847 k euro in 2018 en 4.681 k euro in 2017.

De huurverplichtingen (opgenomen als operationele huurverplichtingen) hebben betrekking op gebouwen, wagens en andere materialen.

De contracten met betrekking tot gebouwen bevatten verlengingsclausules en hebben een gemiddelde looptijd van twee jaar.

De toekomstige huurverplichtingen zullen vanaf 1 januari 2019 opgenomen worden volgens de nieuwe standaard IFRS 16 Leaseovereenkomsten (zie toelichting 'Standaarden die werden gepubliceerd, maar nog niet van kracht zijn').

De Groep heeft geschillen en juridische procedures hangende waarvoor het risico op verlies mogelijk doch niet waarschijnlijk is. Op dit ogenblik kan de waarschijnlijke timing van de afwikkeling niet worden ingeschat.

26 Gebeurtenissen na balansdatum

Gedurende 2019 zullen nog verdere herschikkingen in het energielandschap uitgevoerd worden:

Fusie van opdrachthoudende verenigingen binnen de Fluvius Economische Groep

Op 1 april 2019 worden er twee herschikkingen doorgevoerd binnen de Fluvius Economische Groep. Deze herschikkingen zullen een rechtstreekse weerslag hebben op het aandeelhouderschap van Fluvius System Operator.

Eenzijds is er in de Antwerpse regio de fusie van de opdrachthoudende verenigingen IMEA en IVEG, samen met de opdrachthoudende vereniging INTEGAN, die actief is in het beheer van kabelinfrastructuur. Samen vormen deze drie entiteiten voortaan de opdrachthoudende vereniging Fluvius Antwerpen, met activiteiten in de energiedistributie (elektriciteit en gas), het rioolbeheer en het beheer van kabelinfrastructuur.

Daarnaast fuseren in de provincie Limburg de opdrachthoudende verenigingen Inter-energa (distributie van elektriciteit en gas), Inter-aqua (rioolbeheer) en Inter-media (kabelinfrastructuur) tot de opdrachthoudende vereniging Fluvius Limburg.

Eveneens op 1 april 2019 fuseert ook de opdrachthoudende vereniging PBE met Intergas. Deze transactie heeft geen impact op het aandeelhouderschap van Fluvius of het werkingsgebied.

Integratie van INTEGAN-medewerkers

De creatie van Fluvius Antwerpen op 1 april 2019 zal gepaard gaan met de overname van het voltallig personeel van INTEGAN (100,9 voltijdse equivalenten) door Fluvius System Operator cvba. Alle betrokken medewerkers behielden bij deze overstap hun arbeidsvoorwaarden, rechten en plichten.

Ingevolge de toepassing van het controlebegrip onder de IFRS standaarden, zal de tussentijdse geconsolideerde jaarrekening IFRS worden opgemaakt voor de werkmaatschappij per 30 juni 2019 inclusief de overgenomen personeelsleden van INTEGAN. De halfjaarcijfers per 30 juni 2019 zullen de bedrijfskosten en hun doorrekening naar de desbetreffende opdrachthoudende vereniging bevatten voor de periode vanaf 1 april 2019.

De toenemende verschillen tussen het Vlaamse en Waalse Gewest hebben ertoe geleid dat de Waalse gemeenten die deel uitmaken van de Vlaamse OV's zullen toetreden tot ORES Assets cvba, de Waalse distributienetbeheerder, vanaf 1 januari 2019. Hierdoor zal een partiële splitsing van Gaselwest door overname van de gas- en elektriciteitsdistributie op het grondgebied van de gemeenten Celles, Comines-Warneton, Ellezelles en Mont-de-l'Enclus plaatsvinden.

De waardering en de ruilverhouding werd reeds bepaald op basis van de waarden van 30 juni 2018, maar de finaal af te splitsen bedragen zullen pas in 2019 definitief vastgelegd worden op basis van de afsluiting van 31 december 2018.

27 Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie

Onderneming	Maatschappelijke zetel	Aandelen in	
		bezit %	Stemrecht %
Moederonderneming			
Fluvius System Operator cvba	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle		
Dochteronderneming			
De Stroomlijn cvba	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	64,03	64,03
Deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen			
Synductis cvba	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	33,28	32,82
Atrias cvba	Ravensteingalerij 4, B-1000 Brussel	50,00	50,00

Informatie met betrekking tot de moederverenootschap

De statutaire niet-geconsolideerde jaarrekening van de moederverenootschap Fluvius System Operator cvba wordt hierna in verkorte vorm weergegeven. De resultaten van 2018 bevatten de resultaten van de overgenomen activiteiten van de sectorgenoot Infrax voor een volledig jaar.

In overeenstemming met de Belgische vennootschapswetgeving zullen het jaarverslag en de jaarrekening van Fluvius System Operator cvba samen met het verslag van de Commissaris worden neergelegd bij de Nationale Bank van België. Deze verslagen zijn beschikbaar vanaf 26 april 2019 op de website www.Fluvius.be of op het adres: Brusselsesteenweg 199, 9090 Melle.

De Commissaris heeft een verklaring zonder voorbehoud gegeven met betrekking tot de statutaire jaarrekening van Fluvius System Operator cvba.

Verkorte balans In duizenden EUR	2018	2017
Vaste activa	10.295	1.705
Immateriële vaste activa	2.509	0
Materiële vaste activa	5.922	317
Financiële vaste activa	1.864	1.388
Vlottende activa	4.737.201	4.058.300
Vorderingen op meer dan één jaar	3.945.528	3.470.500
Vorraden	68.088	33.646
Vorderingen op ten hoogste één jaar	427.543	267.920
Geldbeleggingen en liquide middelen	3.877	32.132
Overlopende rekeningen	292.165	309.239
Totaal der activa	4.747.496	4.060.005
Eigen vermogen	10.407	1.007
Kapitaal	10.175	915
Andere vermogensbestanddelen: reserves, uitgiftepremie, overgedragen resultaat	232	92
Voorzieningen voor risico's en kosten	256.730	210.947
Schulden	4.480.359	3.848.051
Schulden op meer dan één jaar	3.991.963	3.449.329
Schulden op ten hoogste één jaar	434.741	343.585
Overlopende rekeningen	53.655	309.239
Totaal der passiva	4.747.496	4.060.005

Verkorte resultatenrekening In duizenden EUR	2018	2017
Omzet	1.633.676	1.046.024
Bedrijfswinst (verlies)	14.003	13.617
Financiële resultaten	-3.961	-4.363
Belasting op het resultaat	-10.041	-9.254
Winst (verlies) van het boekjaar	0	0